

Załącznik Nr 1 do Uchwały

Rady Miejskiej w Radzyminie z dnia

.....

RADZYMIN 2021 ROK

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY RADZYMIN
NA LATA 2021-2027**

Radzymin

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
1. Uwarunkowania tworzenia strategii.....	7
1.1 Podstawy prawne	7
1.1.1. Ustawa o pomocy społecznej.....	7
1.1.2. Ustawa o samorządzie gminnym	8
1.1.3. Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.....	8
1.1.4. Akty prawne uzasadniające podejmowanie działań w ramach strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowiące podstawę pracy ośrodka pomocy społecznej.....	10
1.2 Zgodność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z dokumentami strategicznymi	16
1.2.1. Poziom lokalny	16
1.2.2. Poziom regionalny	17
1.2.3. Poziom krajowy	18
1.2.4. Poziom europejski i międzynarodowy	20
1.3 Analiza obszaru geograficznego objętego Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Radzymin.....	23
1.3.1. Położenie geograficzne	23
1.3.2. Transport i komunikacja	24
1.3.3. Wodociągi, kanalizacja, sieć gazowa.....	25
1.3.4. Gospodarka odpadami	26
1.4 Metodologia oraz obszary interwencji	31
2. Diagnoza obszarów interwencji społecznej	33
2.1 Demografia	34
2.1.1. Zjawisko starzenia się społeczeństwa	35
2.1.2. Forma wsparcia	36
2.2 Mieszkalnictwo komunalne	39
2.3 Ubóstwo.....	42
2.3.1. Zjawisko ubóstwa w Gminie Radzymin.....	42
2.3.2. Formy pomocy.....	43
2.4 Bezrobocie.....	46
2.4.1. Zjawisko bezrobocia	46
2.4.2. Formy pomocy.....	48

2.5	Niepełnosprawność	51
2.5.1.	Sytuacja osób niepełnosprawnych	51
2.5.2.	Dostępność architektoniczna obiektów użyteczności publicznej	52
2.5.3.	Formy wsparcia	72
2.6	Wspieranie dzieci oraz rodzin	73
2.6.1.	Sytuacja rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzyminie	73
2.6.2.	Edukacja.....	74
2.6.3.	Ochrona zdrowia	77
2.6.4.	Formy działań wspierających rodziny	83
2.7	Profilaktyka uzależnień i zjawisko przemocy w rodzinie	92
2.7.1.	Zjawisko uzależnienia od alkoholu	92
2.7.2.	Przemoc w rodzinie- ocena zjawiska.....	96
2.7.3.	Baza instytucji pomocowych	98
	Radzymin ul. Letnia 15	98
	Radzymin ul. Weteranów 31.....	98
3.	Zasoby instytucjonalne	101
3.1	Organizacje pozarządowe	101
3.2	Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie.....	112
4.	Analiza strategiczna SWOT	113
5.	Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych	116
5.1	Misja.....	116
5.2	Wizja	117
6.	Cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań	118
7.	Analiza ryzyka w opracowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.....	127
	Dla obszaru priorytetowego „Starość”:	128
	Dla obszaru priorytetowego „Ubóstwo”.....	128
	Dla obszaru problemowego „bezrobocie”.....	128
	Dla obszaru „niepełnosprawność”.....	129
	Dla obszaru priorytetowego „Rodzina”.....	129
	Dla obszaru priorytetowego „Uzależnienia i przemoc ”:	130
8.	Monitoring realizacji celów i działań strategicznych.....	130
9.	Sposób wdrażania strategii oraz działań niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych	131

10. Aktualizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radzymin na lata 2021-2027.....	131
Zakończenie	132
11. Wykaz tabel	133
12. Wykaz wykresów	134
13. Wykaz wykorzystanych dokumentów i opracowań.....	134
14. Źródła internetowe.....	136
15. Załączniki.....	138

Wstęp

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest podstawowym dokumentem strategicznym, stanowiącym narzędzie nowoczesnej pomocy społecznej, wspierającym długofalowe planowanie i realizację celów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w skali lokalnej, na poziomie gmin i powiatów. Jest dokumentem, który określa oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązywania problemów społecznych. Obowiązek tworzenia i wdrażania strategii rozwiązywania problemów społecznych nakłada na samorząd gminny ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej- dalej u.p.s. Dokument ułatwia zarządzanie pomocą społeczną i jest niezbędny nie tylko w dużych aglomeracjach miejskich, lecz również w małych społecznościach. Wszędzie bowiem można zidentyfikować istnienie kwestii i problemów społecznych wymagających fachowej interwencji. Podstawą opracowanego dokumentu jest diagnoza i prognoza zmian, które mają służyć określeniu celów strategicznych, kierunków działań i sposobów ich realizacji. Większość zadań wymaga jednak nakładów finansowych, stąd też określenie źródeł finansowania i planowanie wysokości środków przeznaczonych na realizację zadań. Dokument zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie: celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych oraz wskaźników realizacji działań.

Zakres zadań jednostek samorządu terytorialnego w obszarze pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – dalej u.p.s. Podejmowane przez te jednostki działania mają umożliwić osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których przykładowy katalog zawiera przepis art. 7 u.p.s. Użyty w art. 2 ust. 1 u.p.s. zwrot „trudna sytuacja życiowa” w doktrynie interpretuje się jednak szeroko, a art. 7 u.p.s. przyjmuje się jedynie za minimum.

Takie zjawiska jak: ubóstwo rodzin i osób zwłaszcza starszych, bezrobocie, problemy egzystencji osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych, niedostatek materialny

rodzin szczególnie wielodzietnych, problemy opiekuńczo- wychowawcze, uzależnienia i przemoc w rodzinie to trudne problemy społeczne, które stoją do rozwiązania przed władzami samorządowymi oraz instytucjami pomocy społecznej na poziomie lokalnym. Od skuteczności ich rozwiązywania zależy funkcjonowanie wspólnoty samorządowej, jaką stanowi gmina. Strategia pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Wskazuje na kluczowe trudności społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy Radzymin oraz ich potrzeby. Jest dokumentem, który wyznacza kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych. Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych. Coraz częściej uznaje się rolę ekonomii społecznej jako elementu spójnej polityki pomocowej.

Celem strategii są działania długofalowe polegające na inwestycji w kapitał ludzki, edukację, poprawę sytuacji materialnej rodzin, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia i poprawy przedsiębiorczości. Strategia ma pobudzać do aktywności organizacje, instytucje działające w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. Poprzez analizę problemów społecznych, zawarte w strategii cele, kierunki działania oraz propozycje projektów zawarte w dokumencie mają dotrzeć do najbardziej potrzebujących. Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, wsparcia specjalistycznego realizowanego w formie indywidualnej jak i grupowej, rozwoju świadczeń rzeczowych oraz współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Tym samym przyjęcie Strategii, jej wdrożenie oraz monitoring i nadzór nad realizacją, a następnie ewaluacja pozwolą

na rozwiązanie czy chociaż częściowe ograniczenie uciążliwości problemów społecznych, które są obecne w życiu mieszkańców Gminy Radzymin. Opracowując lokalną strategię uwzględniono dokumenty programowe unijne, krajowe, wojewódzkie i lokalne, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz środowisk lokalnych i społeczności lokalnej. Wskazać należy, że ze względu na kończącą się perspektywę finansową niniejszy dokument nie odnosi się pośrednio do dokumentów na szczeblu europejskim lecz jest zgodny z założeniami obowiązującymi w chwili tworzenia.

Przyjmując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Radzymin na lata 2021-2027 władze Gminy Radzymin zobowiązują się do aktywnej działalności sprzyjającej wspieraniu mieszkańców gminy w przewyższaniu problemów społecznych oraz ciągłej aktywności na rzecz uczynienia obszaru gminy miejscem przyjaznym i atrakcyjnym dla wszystkich mieszkańców oraz osób chcących związać swoje życie osobiste i zawodowe z Gminą Radzymin. Strategia jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańców gminy. Wyznacza kierunki i ramy dla planowanych zmian. W miarę zmieniającej się sytuacji społecznej strategia może być uzupełniana o nowe działania i cele. W trakcie realizacji będzie ona poddawana stałej kontroli, czy przyjęte cele i zadania są nadal aktualne oraz czy nie zmieniły swojej hierarchii.

Niniejsza strategia została opracowana w Ośrodku Pomocy Społecznej w Radzyminie. Powstała w procesie partycypacyjnym z uwzględnieniem interesów różnych grup społecznych i przy szerokich konsultacjach społecznych. W pracach nad dokumentem uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, w tym sektora pomocy społecznej, oświaty, kultury, sportu i rekreacji, rynku pracy, ochrony zdrowia, a także policji, organizacji pozarządowych, kościoła a przede wszystkim mieszkańcy gminy.

Strategia składa się z dziesięciu części. W pierwszej z nich zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia dokumentu oraz jego uwarunkowania strategiczne i programowe. Część obejmuje również podstawowe informacje na temat gminy Radzymin, z uwzględnieniem infrastruktury technicznej.

Druga część to diagnoza identyfikująca problemy społeczne występujące w gminie, została ona przygotowana w oparciu o dane pozyskane z instytucji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców. Część ta zawiera także wykaz form wsparcia dla rodzin/ osób ze zdiagnozowanymi problemami. Trzecia część to zasoby instytucjonalne z uwzględnieniem organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Radzymin, które swoją działalnością wspierają przeciwdziałanie problemom społecznym. Kolejna część stanowi identyfikację mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT), a także analizę ankiet skierowanych do mieszkańców gminy i specjalistów współtworzących lokalny system rozwiązywania problemów społecznych, w tym przedstawiciele samorządu lokalnego.

W piątej i szóstej części strategii, na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonej diagnozy oraz przy uwzględnieniu kompetencji samorządu gminnego, zostały sformułowane: misja, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań niezbędnych do podjęcia w okresie programowania dokumentu. Zostali również wskazani realizatorzy strategii, przedstawione źródła finansowania dokumentu i czas realizacji wyznaczonych w nim kierunków działań, ramy finansowe strategii oraz prognoza zmian. Część siódma zawiera analizę ryzyka w realizacji celów wskazanych w SRPS. Część ósma zawiera informacje na temat sposobu realizacji dokumentu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych. Natomiast dwie ostatnie części wskazują sposób wdrożenia strategii oraz działania niezbędne do osiągnięcia wskazanych celów oraz zakres aktualizacji dokumentu.

1. Uwarunkowania tworzenia strategii

1.1 Podstawy prawne

1.1.1. Ustawa o pomocy społecznej

Zgodnie z treścią art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej stanowiącym, że: „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Wyłącznie

w przypadku gminy opracowanie strategii ma charakter obowiązkowy. Do koordynowania realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych zobowiązano ośrodki pomocy społecznej, w ustawie nie określono minimalnych standardów, jakie strategie powinny spełniać, w jakim trybie powinny być opracowane, przyjmowane do realizacji i wdrażane, na jaki okres oraz do kiedy należy je opracować.

1.1.2. Ustawa o samorządzie gminnym

Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym stanowi: „do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów”. Zgodnie z ustawą do gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym m.in. sprawy z zakresu ochrony zdrowia, pomocy społecznej, gminnego budownictwa, edukacji publicznej, polityki prorodzinnej, kultury fizycznej i rekreacji. Strategie rozwiązywania problemów społecznych winny być przyjmowane do realizacji w drodze uchwały rady gminy.

1.1.3. Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Niezwykle istotną podczas tworzenia i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych jest ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Ustawa określa zasady realizacji polityki rozwoju, podmioty prowadzące tę politykę, tryb współpracy między nimi, instrumenty służące realizacji tej polityki oraz wskazuje źródła ich finansowania. Polityka rozwoju zdefiniowana jest jako zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych przez władze publiczne, w celu zapewnienia trwałego, zrównoważonego rozwoju kraju oraz spójności społeczno –gospodarczej i terytorialnej. Zgodnie z art. 2. ustawy, polityka rozwoju dotyczy zwłaszcza ochrony środowiska, ochrony zdrowia, promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, rozwoju kultury, kultury fizycznej, sportu i turystyki, rozwoju miast i obszarów metropolitarnych, rozwoju obszarów wiejskich, rozwoju nauki i zwiększenia innowacyjności gospodarki, w tym rozwoju sektorów opartych, na wykorzystaniu nowoczesnych technologii, rozwoju zachowań prospołecznych wspólnot lokalnych oraz budowy i umacniania struktur społeczeństwa obywatelskiego, rozwoju zasobów ludzkich, w tym podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa,

kwalifikacji obywateli, jak również zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz łagodzeniu jego negatywnych skutków, stymulowania powstawania nowych miejsc pracy, utworzenia i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej, wspierania i unowocześniania instytucji państwa, wspierania rozwoju przedsiębiorczości, wspierania wzrostu gospodarczego, zwiększania konkurencyjności gospodarki. Za politykę rozwoju odpowiadają w skali kraju Rada Ministrów, w regionach samorządy województw, na poziomie lokalnym samorządy powiatowe i gminne. Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju opisuje również m.in. co powinna zawierać strategia rozwoju kraju, strategia sektorowa i program operacyjny. Może to być bardzo pomocne, jako wskazówka, przy konstruowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych. Nie ma bowiem żadnego innego aktu prawnego, który określałby nawet minimalne standardy dla tej strategii. Wg ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju strategia jest dokumentem planistycznym określającym podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym, zapis ten można odnieść do wszystkich szczebli samorządu terytorialnego. Strategia obejmuje okres co najmniej 7 lat. Art. 10 dotyczący strategii rozwoju kraju, art. 13 dotyczący strategii sektorowych i art. 17 dotyczący programów operacyjnych, stanowią o tym, co w szczególności powinny zawierać te dokumenty. W art. 17 ustawy wymienia się następujące części składowe strategii: diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej sektora bądź województwa, którego dotyczy, w tym wstępną ocenę wyników programu sporządzoną przed rozpoczęciem realizacji, cel główny i cele szczegółowe mierzone za pomocą wskaźników określonych ilościowo, priorytety; kierunki wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na realizację programu, sposób monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych, plan finansowy, w tym źródła finansowania, kwotę środków przeznaczonych na finansowanie realizacji programu i jej podział na poszczególne priorytety, informację o wysokości współfinansowania na poziomie programu i priorytetów, system realizacji. Wyżej wymienione akty prawne są istotne ze względu na rodzaj przypisanych zadań i odpowiedzialności za planowanie polityki społecznej

i rozwiązywanie problemów społecznych. W przypadku egzekwowania

opracowania i wdrożenia strategii rozwiązywania problemów społecznych pamiętać trzeba,

że obowiązek nałożono na samorząd terytorialny, a nie jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Uwzględnienie w analizie wymienionych wcześniej ustaw pokazuje pewne niedoskonałości, niedopowiedzenia i niejasności dotyczące strategii, szczególnie w ustawie o pomocy społecznej, które powodują problemy z ich opracowaniem i realizacją, a także z niezrozumieniem znaczenia strategii rozwiązywania problemów społecznych dla rozwoju lokalnego. Podejmowanie konkretnych działań na poziomie samorządu gminnego umożliwiają i uzasadniają ustawy szczegółowe, regulujące sfery opisane w wyżej wymienionych aktach prawnych.

1.1.4. Akty prawne uzasadniające podejmowanie działań w ramach strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowiące podstawę pracy ośrodka pomocy społecznej

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 176)

Ustawa stwarza szanse na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego.

Przepisy ustawy stosuje się w szczególności do:

- 1) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 2) uzależnionych od alkoholu,
- 3) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających,
- 4) chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- 5) długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 6) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 7) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 8) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie

własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Kładzie nacisk na aktywizację i edukację środowisk dotkniętych długotrwałym bezrobociem, marginalizowanych zawodowo i społecznie oraz wspieranie zatrudnienia tych właśnie grup. Do popularnych form pomocy udzielanych w ramach ustawy należy zaliczyć uczestnictwo w Centrach Integracji Społecznej, Klubach Integracji Społecznej oraz wspieranie zatrudniania socjalnego, wspieranie działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnych.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006r. o spółdzielniach socjalnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2085)

Przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków oraz pracowników spółdzielni socjalnej. Spółdzielnia socjalna działa na rzecz:

- 1) społecznej reintegracji jej członków oraz pracowników spółdzielni socjalnej, będących osobami bezrobotnymi (o których mowa w art. 4 ust. 1 cytowanej ustawy), przez co należy rozumieć działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu,
- 2) zawodowej reintegracji jej członków oraz pracowników spółdzielni socjalnej przez co należy rozumieć działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

Działania te nie są wykonywane w ramach prowadzonej przez spółdzielnię socjalną działalności gospodarczej. Spółdzielnia socjalna może zaś prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków, pracowników oraz ich środowiska lokalnego, a także działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1409)

Ustawa określa zadania państwa w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej, które realizowane są poprzez instytucje rynku pracy,

działające w celu pełnego i produktywnego zatrudnienia, wzmocnienia integracji oraz solidarności społecznej, zwiększenia mobilności na rynku pracy. Zadania te realizowane są na podstawie uchwalonego przez Radę Ministrów Krajowego Planu Działania na Rzecz Zatrudnienia.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 426)

Ustawa określa uprawnienia osób niepełnosprawnych, wobec których orzeczono stopień niepełnosprawności.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 poz. 2277 ze zm.)

Ustawa reguluje zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie odpowiedniego kształtowania polityki społecznej, w szczególności dotyczących ustalania poziomu i struktury produkcji napojów alkoholowych, ograniczania jego spożywania, leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych od alkoholu czy prowadzenia działalności wychowawczej i informacyjnej.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2050)

Ustawa określa:

1. zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
2. zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;

- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 6) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1057)

Ustawa reguluje zasady:

- 1) prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych, współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz współpracy, o której mowa w art. 4d;
- 2) uzyskiwania przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz funkcjonowania organizacji pożytku publicznego;
- 3) sprawowania nadzoru nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego;
- 4) tworzenia i funkcjonowania rad działalności pożytku publicznego.

Ustawa reguluje również warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 111)

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2407)

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 808)

Ustawa określa:

- 1) zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji;
- 2) warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zwanych dalej "świadczeniami z funduszu alimentacyjnego";
- 3) zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 4) zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 5) działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa. Nie stanowi natomiast funduszu, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 685)

Ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. W działaniach z zakresu ochrony

zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym, zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1398)

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo osoby objęte powszechnym, obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy, na zasadach i w zakresie określonych dla ubezpieczonych, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które nie ukończyły 18. roku życia lub są w okresie ciąży, porodu i połogu.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 218)

Uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania

przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 611)

Ustawa reguluje zasady i formy ochrony praw lokatorów oraz zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2133)

Ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.

1.2 Zgodność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z dokumentami strategicznymi

Kształtowanie polityki społecznej Gminy Radzymin determinują uwarunkowania lokalne, regionalne, krajowe i europejskie. Dlatego też Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radzymin na lata 2021-2027 pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i programowymi, które opracowano na szczeblu krajowym i samorządowym.

1.2.1. Poziom lokalny

- ✓ **Strategia Rozwoju Gminy Radzymin na lata 2015-2024 z projekcją do 2030 roku**

Wizja Gminy Radzymin jako nowoczesnej i innowacyjnej, z bardzo dobrymi warunkami dla rozwoju przedsiębiorczości i życia mieszkańców zostanie osiągnięta m.in. poprzez:

- zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i społecznej poprzez poprawę bazy infrastrukturalnej, rozwój profilaktyki zdrowotnej, programy kompleksowej aktywizacji dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów, niepełnosprawnych oraz wykluczonych społecznie;

- zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju edukacji, sportu, kompetencji i umiejętności społeczeństwa w celu budowania kapitału społecznego oraz nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy i doświadczeniu.

1.2.2. Poziom regionalny

✓ Strategia Rozwoju Powiatu Wołomińskiego do 2025 roku

W Strategii wskazano, że „Powiat wołomiński, silny potencjałem tworzących go gmin, wspiera zrównoważony rozwój gospodarczy, społeczny i przestrzenny. Wykorzystując naturalne walory przyrodnicze, historyczne oraz kulturowe dba o rozwój turystyki”. Z powyższego wynikają cele strategiczne m.in. tj. wzmacnianie innowacyjności i konkurencyjności gospodarczej powiatu wołomińskiego, aktywizacja społeczna i obywatelska mieszkańców, rozwój infrastruktury społecznej i technicznej w powiecie.

✓ Program Polityki Senioralnej Powiatu Wołomińskiego na lata 2019 – 2025

Celem strategicznym dla polityki senioralnej Powiatu Wołomińskiego jest to aby, przy wykorzystaniu możliwości wszystkich podmiotów na terenie powiatu stwarzać korzystne warunki godnego, samodzielnego, zdrowego starzenia się mieszkańców w połączeniu z tworzeniem możliwości czynnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym społeczności powiatu.

Jako cele operacyjne, dla osiągnięcia celu strategicznego należy przyjąć:

- Utworzenie szpitalnego oddziału geriatrycznego oraz zorganizowanie specjalistycznej poradni geriatrycznej.
- Utworzenie i organizacja powiatowego zakładu opiekuńczo–lecniczego.
- Organizacja systemu teleopieki w gminach na terenie powiatu dla osób starszych samotnie zamieszkujących, z ograniczonymi możliwościami poruszania się poza obszarem własnego domu czy mieszkania.
- Organizowanie i przeprowadzanie akcji i programów zdrowotnych dla osób 60+ ukierunkowanych na schorzenia w zakresie: upośledzeń narządu ruchu; chorób układów krążenia i oddechowego; chorób neurologicznych, jako rodzajów schorzeń najczęściej występujących w tej grupie wiekowej.

- Tworzenie i rozpowszechnianie informacji o dostępności usług społecznych świadczonych przez instytucje i organizacje na rzecz osób starszych.
- Wspieranie inicjatyw i działań środowiska osób starszych mających na celu utworzenie reprezentacji seniorów Powiatu Wołomińskiego.
- Wspieranie organizacji imprez i udzielanie patronatów wydarzeniom promującym zdrowe i aktywne starzenie się oraz promowanie dobrych praktyk w zakresie działań na rzecz seniorów.
- Motywowanie gmin (poza gminami, które już posiadają programy, czyli: Wołominem, Zielonką i częściowo Markami) do tworzenia gminnych programów polityki senioralnej.
- Powołanie Zespołu międzygminnego ds. opracowania standardów usług opiekuńczych będących zadaniem własnym gminy.

1.2.3. Poziom krajowy

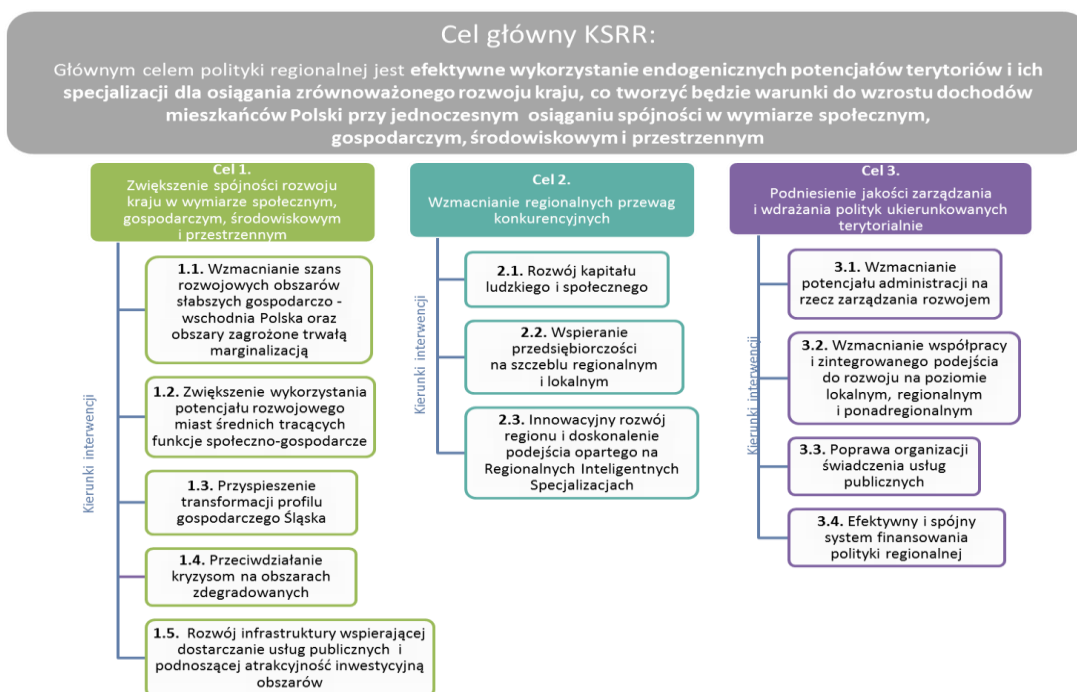
✓ Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku

Głównym celem Strategii jest zatem spójność terytorialna, rozumiana jako zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim oraz wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe poprzez przyspieszenie wzrostu gospodarczego, generowanego przez rozwój produkcji i przemysłu ukierunkowanego na eksport, szczególnie w branży średniozaawansowanych i zaawansowanych technologii. Potrzeba zwiększenia produktywności przemysłu i związanych z nim usług uzasadnia wybór priorytetowego celu strategicznego.

✓ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” (KSRR 2030) to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa

W przyjętej przez rząd „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)” wskazano nowy model rozwoju regionalnego Polski. Przewidziano w nim rozwój naszego kraju jako społecznie i terytorialnie zrównoważony, dzięki któremu efektywnie będą rozwijane oraz wykorzystywane miejscowe zasoby i potencjały wszystkich regionów. Celem takiego modelu jest

wspomaganie w szczególności obszarów, które nie mogą w pełni rozwinąć swojego potencjału rozwojowego, bo utraciły swoje funkcje społeczno-gospodarcze (np. przestały być miastami wojewódzkimi) przez co stały się mniej odporne na różne zjawiska kryzysowe (np. negatywne skutki procesów demograficznych).

Źródło: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego>, data korzystania: 11.12.2020 r.

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw.

✓ **Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku.** **Ekonomia Solidarności Społecznej**

Stanowi on program rozwoju w rozumieniu art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (jest dokumentem o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, ustanowionym w celu realizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju – Strategii na rzecz Odpowiedzialnego

Rozwoju, przyjętej uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.¹), oraz innych strategii rozwoju²). Dokument ten stanowi rozwinięcie i doprecyzowanie działań wynikających z Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, przyjętego uchwałą nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r. (M.P. poz. 811). Zgodnie z Umową Partnerstwa Rządu RP i Komisji Europejskiej jest to kluczowy dokument operacyjno-wdrożeniowy w zakresie Celu Tematycznego 9 „Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją”, stanowiący warunek ex ante realizacji działań w Polsce w tym obszarze.

✓ **Raport Polska 2030 Wyzwania rozwojowe**

Raport Polska 2030 Wyzwania rozwojowe Dokument „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe” wymienia 10 najważniejszych wyzwań, jakie stoją przed Polską w najbliższych dwóch dziesięcioleciach: wzrost i konkurencyjność, sytuacja demograficzna, wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy, odpowiedni potencjał infrastruktury, bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne, gospodarka oparta na wiedzy oraz rozwój kapitału intelektualnego, solidarność i spójność regionalna, poprawa spójności społecznej, sprawne państwo, wzrost kapitału społecznego. Dokument wymienia 5 kluczowych czynników, które mogą zapewnić zrównoważony rozwój kraju: warunki dla szybkiego wzrostu inwestycji, wzrost aktywności zawodowej i mobilności Polaków, rozwój produktywności i innowacyjności, efektywna dyfuzja w wymiarze regionalnym i społecznym oraz wzmocnienie kapitału społecznego i sprawności państwa.

1.2.4. Poziom europejski i międzynarodowy

✓ **Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet (1993 r.) Declaration on the Elimination of Violence Against Women**

Deklaracja definiuje przemoc wobec kobiet jako jeden z decydujących mechanizmów, uniemożliwiający kobietom pełne uczestnictwo w życiu ekonomicznym, politycznym i społecznym. Uznaje, że przemoc wobec kobiet jest przejawem uwarunkowanej

¹ Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. poz. 260).

² W szczególności: Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Strategia Sprawne Państwo.

historycznie nierówności kobiet; stanowi pogwałcenie praw człowieka i podstawowych wolności przysługujących kobietom oraz przeszkodę w osiągnięciu rozwoju i pokoju. W Deklaracji podkreśla się, że państwa mają obowiązek podjęcia działań zmierzających do zapobiegania oraz ścigania i karania aktów przemocy wobec kobiet, bez względu na to, czy sprawcą jest osoba publiczna, czy prywatna. ONZ powołała Specjalną Sprawozdawczynię ds. Przemocy wobec Kobiet, której zadaniem jest zbieranie danych i rekomendowanie środków na rzecz eliminowania takiej przemocy i jej przyczyn.³

✓ **Deklaracja Madrycka**

Podjęta na Europejskim Kongresie na rzecz Osób Niepełno-sprawnych (20 – 24 marca 2002 r.): „Brak dyskryminacji plus działania pozytywne dają w efekcie społeczne włączenie”. Deklaracja ta, chociaż nie ma mocy wiążącej, odegrała ważną rolę w kształceniu świadomości społecznej oraz przyniosła szereg tez, które miały wpływ na politykę dotyczącą osób niepełnosprawnych w Europie i poza jej granicami. Deklaracja podkreślała m.in., że „Osoby niepełnosprawne są bardzo zróżnicowaną grupą ludzi, w związku z czym konieczna jest polityka, która będzie respektować tę różnorodność. Szczególnej uwagi wymagają osoby o złożonych, wielorakich potrzebach uzależniających ich od pomocy innych (complex dependency needs) oraz ich rodzin. Ludzie ci stanowią często najbardziej zaniedbywaną grupę wśród wszystkich osób niepełnosprawnych. Podobnie, niepełnosprawne kobiety oraz niepełnosprawni pochodzący z mniejszości etnicznych doświadczają często podwójnej lub nawet wielorakiej dyskryminacji, wynikającej z dyskryminacji związanej z ich niepełnosprawnością, płcią i pochodzeniem etnicznym. Dla osób niesłyszących z kolei podstawową sprawą jest uznanie języka migowego⁴”

✓ **Standardowe Zasady Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych zostały przyjęte podczas 48 sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych w dniu 20 grudnia 1993 (Rezolucja 48/96)**

³ http://unic.un.org.pl/rownouprawnienie/instrumenty_mn.php , data korzystania 16.12.2020 r.

⁴[http://archiwum-ukie.polskawue.gov.pl/HLP/files.nsf/0/7B43A148A153A19FC1256E9900360151/\\$file/Deklaracja_Madrycka_21.03.2002.do](http://archiwum-ukie.polskawue.gov.pl/HLP/files.nsf/0/7B43A148A153A19FC1256E9900360151/$file/Deklaracja_Madrycka_21.03.2002.do), data korzystania 16.12.2020 r.

Celem Zasad jest zagwarantowanie niepełnosprawnym chłopcom, dziewczętom, kobietom i mężczyznom, jako członkom swoich społeczności, możliwości korzystania z tych samych praw i obowiązków przysługujących pozostałym obywatelom. We wszystkich społeczeństwach świata wciąż istnieją przeszkody uniemożliwiające osobom niepełnosprawnym korzystanie z ich praw i wolności oraz utrudniające im pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Na Państwach spoczywa odpowiedzialność za podejmowanie odpowiednich działań w celu usunięcia takich przeszkód. W procesie tym osoby niepełnosprawne i ich organizacje powinny odgrywać aktywną rolę jako partnerzy. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych jest zasadniczym wkładem w ogólnoswiatowy wysiłek mobilizowania zasobów ludzkich. Trzeba zwrócić szczególną uwagę na takie grupy społeczne jak kobiety, dzieci, osoby starsze, osoby ubogie, pracownicy migrujący, osoby o podwójnych lub sprzężonych kalectwach, tubylcy i mniejszości etniczne. Ponadto jest wielu niepełnosprawnych uchodźców, których szczególne potrzeby wymagają specjalnej uwagi⁵.

✓ **Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych**

przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 13 grudnia 2006 r. Przyczyną uchwalenia Konwencji była, jak się wydaje, potrzeba swego rodzaju kodyfikacji praw osób niepełnosprawnych – do tej pory zamieszczonych w rozmaitych aktach różnej rangi, i nadanie im prawnie wiążącego charakteru. Jest to pierwszy w XXI wieku akt prawa międzynarodowego, określający prawa osób niepełnosprawnych. Konwencja wymienia główne zasady, na których się opiera, ustala istotne definicje oraz przedstawia obszerny katalog praw osób niepełnosprawnych. Konwencja wymienia następujące zasady: poszanowanie przyrodzonej godności, autonomii osoby, w tym swobody dokonywania wyborów, a także poszanowanie niezależności osoby; niedyskryminacja; pełny i skuteczny udział w społeczeństwie i integracja społeczna; poszanowanie odmienności i akceptacja osób niepełnosprawnych, jako mających wkład w różnorodność rodziny ludzkiej i będących częścią ludzkości; równość szans; dostępność; równość mężczyzn i kobiet; poszanowanie rozwijających się zdolności niepełnosprawnych

⁵http://www.tus.org.pl/uploads/dokumenty/standardowe_zasady_wyrownywania_szans_osob_niepełnosprawnych.pdf, data korzystania 16.12.2020 r.

dzieci oraz poszanowanie prawa dzieci niepełnosprawnych do zachowania tożsamości”.⁶

1.3 Analiza obszaru geograficznego objętego Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Radzymin

1.3.1. Położenie geograficzne

Według danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, powierzchnia geodezyjna powiatu zajmuje 95356 ha, co stanowi 1,6% powierzchni województwa mazowieckiego. Powiat zajmuje 16 pozycję pod względem powierzchni w województwie mazowieckim (na 42 powiaty). Największą gminą pod względem powierzchni jest gmina Radzymin, a najmniejszą zaś gmina Ząbki. Miasto i gmina Radzymin położone są w środkowej części województwa mazowieckiego, w północno-zachodniej części powiatu wołomińskiego, 20 km od Warszawy, przy szosie Warszawa - Białystok, która jest częścią międzynarodowej trasy relacji Warszawa - Helsinki, tzw. Via Baltica, łączącej państwa nadbałtyckie z Europą środkową i zachodnią. Powierzchnia obszaru miasta i gminy wynosi 12 951 ha. Północny obszar leży w Dolinie Dolnego Bugu, zachodnia część znajduje się na obszarze Kotliny Warszawskiej. Gmina znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie z następującymi jednostkami administracyjnymi: (powiat wołomiński) Gminą Dąbrówka, Gminą Klembów, Gminą Kobyłka, Gminą Marki, Gminą Wołomin, (powiat legionowski) Gminą Nieporęt, Gminą Serock. W skład Gminy wchodzi: miasto Radzymin oraz wsie: Arciechów, Borki, Cegielnia, Ciemne, Dybów-Kolonia, Dybów Folwark, Emilianów, Łąki, Łosie, Mokre, Nadma Stara, Nadma Pólko, Nowe Słupno, Nowe Załubice, Nowy Janków, Opole, Ruda, Rżyska, Sieraków, Słupno osiedle, Stare Słupno, Stare Załubice, Stary Dybów, Stary Janków, Wiktorów, Wolica, osiedle Wawrzyna, Zawady, Zwierzyniec.

Teren jest płaski, wznoszący się lekko w kierunku południowo-wschodnim. Najbardziej charakterystycznymi elementami rzeźby terenu wzbogacającymi nizinny krajobraz są wydmy paraboliczne i wałowe. Najwyższy punkt na terenie gminy (94m n.p.m.) znajduje się w rejonie wsi Emilianów. W strukturze użytkowania

⁶http://www.niepelnosprawni.gov.pl/dokumenty-organizacji-narodow-zj/konwencja-o-prawach/data_korzystania_16.12.2020_r.

gruntów zdecydowanie dominują użytki rolne, wśród których wyraźnie przeważają grunty orne. Lasy i grunty zadrzewione zajmują około 25,2% obszaru gminy. Przez obszar gminy przepływają rzeki: Bug, Rządza i Czarna, mające swoje ujście w Zalewie Zegrzyńskim, z którym gmina bezpośrednio graniczy. Bliska lokalizacja Gminy Radzymin względem Warszawy istotnie wpływa na kształtowanie wielu czynników społeczno-gospodarczych obszaru. Ze względu na położenie w obrębie wpływów aglomeracji warszawskiej Gminę można uznać za wyjątkowo atrakcyjną dla inwestycji komercyjnych i mieszkaniowych. Prawdziwym bogactwem gminy są surowce ilaste dla ceramiki budowlanej, czwartorzędowe iły warstwowe tzw. zastoiska warszawskiego. Osady zastoiskowe tworzą ciągłą warstwę występującą na powierzchni lub pod nakładem. Na bazie tego surowca działają liczne, aczkolwiek niewielkie prywatne cegielnie. Poza surowcami ceramicznymi na terenie gminy występują złoża piasków. Piaski eoliczne są wykorzystywane przy wyrobie ceramiki budowlanej.

1.3.2. Transport i komunikacja

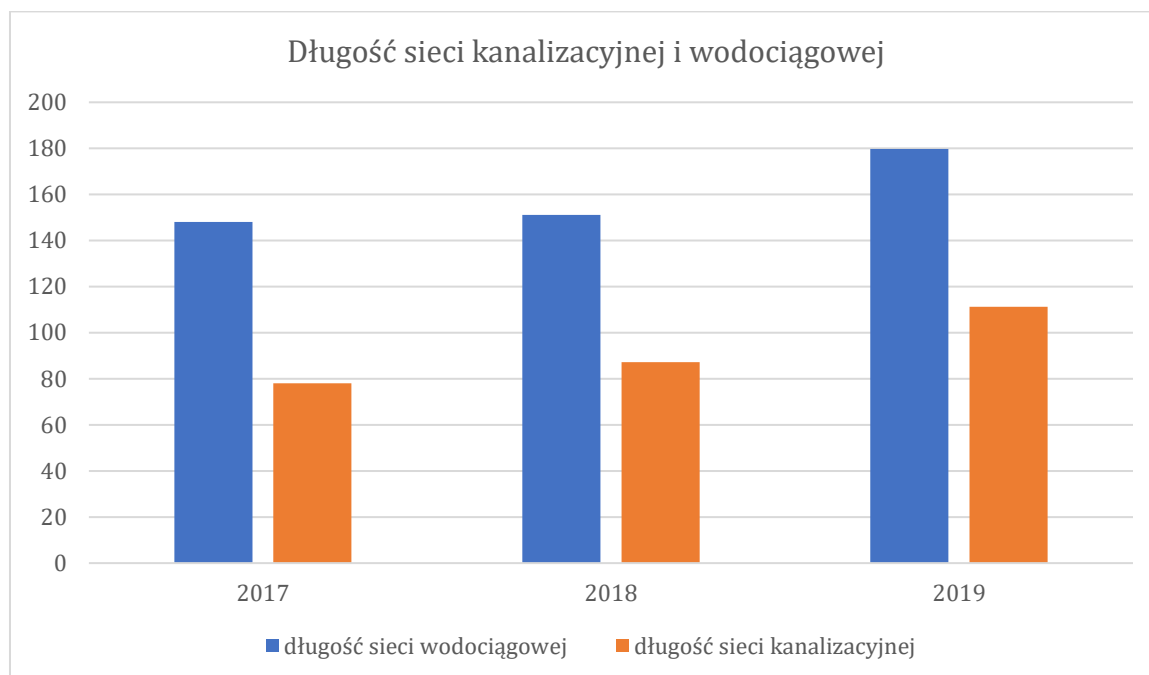
Gmina Radzymin posiada dogodne położenie komunikacyjne względem Warszawy. Układ drogowy tworzą: droga ekspresowa S8; drogi wojewódzkie o numerach 631, 635 i 636; drogi powiatowe oraz gminne. Łączna długość dróg wojewódzkich przebiegających przez Gminę Radzymin wynosi 113,4 km w 2018 roku do 115,8 km w 2020. Natomiast drogi powiatowe mają długość 14, 49 km (ich ilość nie uległa zmianie od 2018 r.) a gminne aktualnie 57,8 km . System transportu publicznego w Gminie Radzymin opiera się przede wszystkim na połączeniach autobusowych organizowanych przez przewoźników publicznych i prywatnych. Ogromny wpływ na wysoką dostępność komunikacyjną gminy ma funkcjonowanie połączeń transportowych realizowanych przez Zarząd Transportu Miejskiego w Warszawie. Linie podmiejskie ZTM umożliwiają mieszkańcom zarówno bezpośredni dojazd do Warszawy, jak również przemieszczanie się pomiędzy sąsiednimi gminami. Przez obszar Gminy wiodą trasy 3 linii podmiejskich ZTM: 738, 734, 740. Funkcjonują pasażerskie i towarowe przewozy kolejowe. Linia kolejowa numer 10 łączy Legionowo z Tłuszczem i przebiega przez Wieliszew, Nieporęt, Radzymin, Emilianów i Krusze. Jej długość wynosi 37,4 km. Połączenia te posiadają niewielkie obciążenia ruchem pasażerskim.

W 2019 roku w Radzyminie znajdowało się 11,01 km ścieżek rowerowych i 2 parkingi w systemie Parkuj i Jedź (Park & Ride). Natomiast w 2020 roku zmianie nie uległa ilość ścieżek rowerowych, za to przybył 1 parkingi w systemie Parkuj i Jedź.

1.3.3. Wodociągi, kanalizacja, sieć gazowa

Bardzo istotnym zadaniem gminy jest dbałość o ochronę środowiska, a wśród nich zapewnienie dostępu do wody pitnej oraz odprowadzenie i oczyszczenie ścieków. Na koniec 2019 roku gmina osiągnęła wskaźnika zwodociągowania gminy na poziomie 81,5% co względem roku 2018 daje wzrost o 2,2% oraz wskaźnika skanalizowania na poziomie 59% w 2019 r. , w stosunku do 2018 r. wzrost o 4%. Poniższy wykres przedstawia dane dot. długości sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej w poszczególnych latach.

Wykres nr 1. Długość sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Gminie Radzymin

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy za lata 2017-2019

Mieszkańcy zamieszkujący tereny poza zasięgiem sieci wodociągowej realizują zaopatrzenie w wodę z własnych ujęć.

Ponadto Radzymin, Arciechów, Borki, Cegielnia, Ciemne, Dybów-Kolonia, Emilianów, Mokre, Myszyniec, Nadma, Nowe Załubice, Nowy Janków, Ruda, Rżyska, Sieraków, Słupno, Stare Załubice, Stary Dybów, Stary Janków, Wiktorów, Zawady oraz

Zwierzyniec świadczona jest usługa dystrybucji paliwa gazowego. Stopień gazyfikacji gminy wynosi 56,13 %⁷.

Tabela nr 1. Dane sieci gazowej na terenie gminy Radzymin

		2017	2018	2019
Długość sieci gazowej	km	121,3	122,6	126,8
Długość sieci gazowej ś/c	km	111,5	112,8	117,00
Długość sieci gazowej w/c	km	9,8	9,8	9,8
Liczba przyłączy	szt.	2606	2710	2839
Liczba przyłączy do bud. mieszkalnych	szt.	2548	2648	2772

Źródło: dane przekazane przez Dział Rozwoju Zakładu Gazowniczego w Warszawie

Tabela nr 2. Dane sieci gazowej na terenie miasta Radzymin

		2017	2018	2019
Długość sieci gazowej	km	111,5	76,8	78,7
Długość sieci gazowej ś/c	km	70,3	71,9	73,8
Długość sieci gazowej w/c	km	4,9	4,9	4,9
Liczba przyłączy	szt.	2072	2124	2223
Liczba przyłączy do bud. mieszkalnych	szt.	1968	1991	2085

Źródło: dane przekazane przez Dział Rozwoju Zakładu Gazowniczego w Warszawie

1.3.4. Gospodarka odpadami

Gmina Radzymin, zgodnie z art. 6c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą ucpg”, zobowiązana jest do zorganizowania odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Dodatkowo,

⁷ Mapa systemu dystrybucji gazu, https://www.psgaz.pl/mapasystemu/PSG_data/index_2502_data/index_1115.html, data korzystania 17.01.2021 r.

w drodze podjętej uchwały Nr 170/XIV/2015 z dnia 23 listopada 2015 r., Rada Miejska w Radzyminie postanowiła

o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Na mocy tej uchwały Gmina w 2019 r. odbierała odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych – instytucji oraz z nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjne. Jednocześnie Gmina nadzoruje prawidłowe zagospodarowanie i unieszkodliwianie odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych.

Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2019 r. gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych objętych było 26 782 osób na 26 534 osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy na terenie miasta i gminy Radzymin. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy złożyli deklaracje na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 6 815. Selektywny sposób zbierania odpadów zadeklarowało 6 418 właścicieli, natomiast nieselektywny sposób zbierania odpadów - 397 właścicieli (ok. 94% mieszkańców prowadziło selektywną zbiórkę odpadów). Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2019 r. deklaracje odbioru odpadów złożyło 2211 właścicieli nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjne i 35 zarządców instytucji publicznych. Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, działek rekreacyjnych oraz instytucji publicznych z terenu miasta i gminy Radzymin w 2019 roku zajmowała się firma wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego.

Odpady komunalne zmieszane z nieruchomości zamieszkałych zbierane były w pojemniki, które zapewniała Gmina w ramach umowy z Wykonawcą. Obsługiwane w ramach gminnego systemu odbioru odpadów komunalnych instytucje publiczne zapewniały pojemniki we własnym zakresie. W ramach umowy z Wykonawcą Gmina zapewniała mieszkańcom worki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (dystrybuowane przez firmę odbierającą odpady). Odpady z działek rekreacyjnych odbierane były z wyznaczonych 29 punktów gromadzenia odpadów (PGO). Działanie takie podyktowane było brakiem swobodnego dostępu do większości działek oraz różnym okresem ich użytkowania.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Radzymin prowadzona była selektywna zbiórka odpadów komunalnych, w ramach której wydzielane były następujące frakcje odpadów:

- 1) papier i tektura;
- 2) metale;
- 3) tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe;
- 4) szkło;
- 5) tekstylia;
- 6) odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone;
- 7) przeterminowane leki;
- 8) chemikalia;
- 9) zużyte baterie, akumulatory i świetlówki;
- 10) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 11) odpady wielkogabarytowe;
- 12) odpady budowlane, rozbiórkowe i remontowe pochodzące z drobnych prac remontowych;
- 13) zużyte opony.

Odpady komunalne z poszczególnych kategorii nieruchomości (zamieszkałych jedno-

i wielorodzinnych, niezamieszkałych - w tym instytucji publicznych oraz działek rekreacyjnych) odbierane były z częstotliwością określoną w Regulaminie utrzymania czystości i porządku

w Gminie Radzymin.

Bezpośrednio sprzed posesji mieszkańców odbierane były następujące frakcje odpadów:

- a) odpady zmieszane,
- b) odpady segregowane (tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, papier, szkło),
- c) odpady ulegające biodegradacji,
- d) odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz zużyte opony – w ramach akcji „wystawka”, przeprowadzonej 2 razy w roku.

Ponadto z 4 aptek w Radzyminie odbierane były przeterminowane leki. W obiektach użyteczności publicznej, tj. w Urzędzie Gminy, placówkach oświatowych i kulturalnych, prowadzona była zbiórka zużytych baterii.

Na terenie Gminy przy ul. Komunalnej 8 w Radzyminie funkcjonował punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), obsługiwany przez Wykonawcę. W PSZOK odbierane były odpady zbierane selektywnie, pochodzące z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych (działek rekreacyjnych), w tym:

- a) odpady biodegradowalne,
- b) odpady segregowane (papier, metale, tworzywa sztuczne oraz opakowania wielomateriałowe, szkło),
- c) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- d) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- e) zużyte opony,
- f) odpady budowlane i rozbiórkowe (pochodzące z prowadzenia drobnych prac remontowych)

w ilości do 2 m³/rok z jednej nieruchomości,

- g) odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwie domowym (wszystkie wymienione

w obowiązującym katalogu odpadów w grupie odpadów 20),

- h) zużyte baterie i akumulatory,
- i) odpady tekstyliów i odzieży,
- j) przeterminowane leki,
- k) chemikalia.

Koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odebranych odpadów komunalnych w roku 2019 pokrywane były z opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości. Zgodnie z zapisem art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości

i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej systemu;

4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Wysokość opłat za odpady komunalne w 2019 r. uzależniona była od sposobu zbierania odpadów komunalnych (selektywnego bądź nieselektywnego).

Na terenie Gminy w 2019 r. przeprowadzane były kontrole nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjne. W wyniku przeprowadzonych kontroli i wysłanych wezwań, do końca 2019 r. deklaracje o wysokości opłaty złożyło 73 właścicieli nieruchomości.

Właściciele nieruchomości, którzy prowadzą działalność gospodarczą, zobowiązani są do zawarcia indywidualnych umów na odbiór odpadów z przedsiębiorcą, wpisanym do rejestru działalności regulowanej. W roku 2019 przeprowadzono 20 kontroli tego typu nieruchomości.

W ramach gminnego systemu gospodarki odpadami w 2019 r. na terenie gminy Radzymin zostały uprzątnięte 33 dzikie wysypiska. Gmina wspierała również inicjatywy mieszkańców uprzątających tereny leśne w zakresie odbioru zebranych odpadów.

Prowadzona była również edukacja ekologiczna poprzez ulotki, plakaty oraz komunikaty na stronie Urzędu, informujące o właściwym sposobie postępowania z odpadami oraz ich prawidłowej segregacji.

W dniach 20-22 września 2019 r. placówki oświatowe z terenu gminy Radzymin uczestniczyły w akcji „Sprzątanie świata - Polska 2019”. Blisko 1100 uczniów usuwało śmieci pozostawione zarówno w najbliższym otoczeniu terenów szkolnych jak i w gminnych lasach, parkach oraz terenach przydrożnych. Gmina zapewniła wolontariuszom plastikowe worki, rękawiczki oraz odbiór zebranych odpadów.

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną związaną z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-Cov2, w 2020 roku ustawowo przedłużony został termin składania sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi (podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za 2019 r. składają sprawozdanie do 31 sierpnia 2020 r., Burmistrz Radzyna zobowiązany jest do przekazania sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi do 31 października 2020 r. (art. 12a ust. 1 i 2 ustawy ucp). Z uwagi na powyższe, dane prezentowane w raporcie są danymi cząstkowymi.

Analizie poddano dane ze sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne

w ramach umowy z Gminą na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych (z nieruchomości zamieszkałych, instytucji oraz z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe i z innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe). Dane o ilości odpadów odebranych w I półroczu 2019 r. zestawiono z analogicznymi danymi za I półrocze roku 2018.⁸

1.4 Metodologia oraz obszary interwencji

Przy opracowaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych uwzględniono następujące zasady:

- *solidarności* – poprzez działania na rzecz tworzenia na terenie gminy wspólnoty zdolnej do generowania procesów samopomocowych,
- *pomocniczości* – wsparcie i tworzenie w organizacjach wyższego szczebla systemów oparcia dla osób i rodzin potrzebujących pomocy,
- *dobra wspólnego* – tworzenie warunków oraz wspieranie wszelkich inicjatyw pozwalających mieszkańcom na wszechstronny i pełny rozwój.

Dokument uwzględnia również ogólnie akceptowane cele polityki społecznej jakimi są:

- zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, które obejmuje zapewnienie usług w sytuacji wystąpienia ryzyka socjalnego (choroba, inwalidztwo, starość, śmierć, bezrobocie),
- realizacja działań prowadzących do tworzenia równych szans rozwoju ludzi,
- troska o ład społeczny, który jest podstawą stabilizacji życiowej ludzi, współpracy w osiąganiu celów, tolerancji różnic między ludźmi,
- akcentowanie życia rodzinnego jako podstawowej instytucji społecznej.

W Strategii wykorzystano dane statystyczne i opracowania instytucji działających w sferze społecznej. Dodatkowo wśród mieszkańców przeprowadzono internetową ankietę, która zamieszczona była na stronie internetowej gminy <https://www.surveio.com/survey/d/problemypoleczne> w okresie od 26 sierpnia 2020 r. do 30.09.2020 r. oraz na stronie <https://www.zyciepw.pl/ankieta-dotyczaca-strategii-rozwiazywania-problemow-spolecznych-gminy-radzymin>.

⁸ *Raport o stanie gminy 2019 r.* <https://bip.radzymin.pl/artukul/546/2756/raport-o-stanie-gminy-za-rok-2019> data korzystania: 12.12.2020 r.

Dodatkowo badano również opinię specjalistów zajmujących się polityką społeczną w Gminie Radzymin współtworzących lokalny system rozwiązywania problemów społecznych.

Rozwiązywanie problemów społecznych to obszary interwencji obejmujące wszystkie sfery funkcjonowania społeczności lokalnej, które mają wpływ na jakość życia oraz poczucie bezpieczeństwa socjalnego, kulturowego oraz bytowego. Dlatego też Strategia jako dokument kształtujący politykę społeczną gminy uwzględnia komplementarne problemy społeczne wskazane w powyższych ankietach przez mieszkańców:

- Ubóstwo
- Bezrobocie
- Niepełnosprawność/ długotrwała choroba
- Uzależnienia: alkoholizm i narkomania
- Przemoc w rodzinie
- Problemy opiekuńczo – wychowawcze
- Problemy ludzi starszych (starzeniem się społeczeństwa)
- Problemy mieszkaniowe

Powyższe potwierdzają również dane zawarte w sprawozdaniach składanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie.

Tabela nr 3. Powody korzystania z pomocy społecznej w latach 2017 – 2020

Lp.	Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem				Liczba osób w rodzinach			
		2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
1.	Ubóstwo	274	262	234	244	575	539	467	482
2.	Sieroctwo	0	0	0	1	0	0	0	1
3.	Bezdomność	9	14	16	13	9	14	17	13
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	60	76	62	60	263	320	266	281
5.	Bezrobocie	128	121	107	118	350	311	269	280
6.	Niepełnosprawność	168	169	150	164	289	297	247	277
7.	Długotrwała choroba	214	259	236	261	395	468	402	446

8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	69	110	123	149	242	339	374	474
9.	Rodziny niepełne	43	51	61	59	119	148	180	164
10.	Rodziny wielodzietne	13	16	15	14	77	90	78	79
11.	Alkoholizm	32	35	45	44	50	48	65	77
12.	Przemoc w rodzinie	0	2	98	109	0	3	315	327
12.	Narkomania	0	2	4	2	0	6	8	2
13.	Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	8	7	6	4	23	18	12	4
14.	Zdarzenia losowe	11	14	7	8	25	35	17	21
15.	Trudności w integracji osób które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	1	0	1	0	2	0	2

Źródło: Sprawozdanie MPiPS – 03

Z powyższego zestawienia wynika, że najczęstszymi przesłankami do udzielenia pomocy są problemy zauważone również przez mieszkańców gminy Radzymin. Analizując dane za lata 2017 – 2020 możemy zauważyć, że ubóstwo, długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych oraz przemoc (w tym udzielenie pomocy wynikające z procedury „Niebieskiej Karty” w okresie 2019-2020) są najczęstszymi przyczynami udzielania pomocy. Należy zauważyć, że w jednej rodzinie może występować więcej niż jedna dysfunkcja.

2. Diagnoza obszarów interwencji społecznej

Ta część Strategii została przygotowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie przy wykorzystaniu własnych materiałów sprawozdawczych oraz materiałów przygotowanych przez jednostki administracji publicznej, tworzonych opracowań własnych, analiz, ocen oraz własnego doświadczenia, wiedzy i kompetencji w zakresie pomocy społecznej. Bazą do opracowania diagnozy

społecznej były również materiały Głównego Urzędu Statystycznego (Baza Danych Lokalnych). Analiza danych pozwoliła na dokonanie diagnozy stanu obecnego jak również pewnych tendencji obserwowanych na przestrzeni dłuższego okresu czasu.

2.1 Demografia

Gmina Radzymin ma 26 824 mieszkańców, z czego 51,45% stanowią kobiety, a 48,55% mężczyźni. W latach 2010-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 19,24%. Mieszkańcy gminy Radzymin zawarli w 2020 95 małżeństw co stanowi spadek do roku 2019, kiedy to zawarto 137 małżeństw. Gmina Radzymin ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 41. W 2020 roku urodziło się 298 dzieci (w tym 158 dziewczynek), natomiast w 2019 roku urodziło się 366 dzieci. W 2020 roku zarejestrowano 898 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 768 wymeldowań. Liczba ta wzrosła w stosunku do roku 2019, kiedy to zarejestrowano 749 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 342 wymeldowań. 59,8% mieszkańców gminy Radzymin jest w wieku produkcyjnym, 24,4% w wieku przedprodukcyjnym, a 15,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.⁹

Gmina Radzymin na dzień 31.12.2020 r. ma 26824 mieszkańców, z czego 51,45 % stanowią kobiety, a 48,55% mężczyźni. 16023 mieszkańców gminy Radzymin jest w wieku produkcyjnym, 6 733 w wieku przedprodukcyjnym, a 4068 mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. W latach 2010-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 19,24 %. Mieszkańcy gminy Radzymin zawarli w 2020 roku 95 małżeństw. Gmina Radzymin ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 41. W 2020 roku urodziło się 298 dzieci, w tym 158 dziewczynek i 140 chłopców. W 2020 roku zarejestrowano 898 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 768 wymeldowań. W tym samym roku 246 osób zameldowało się z zagranicy nie zarejestrowano wymeldowań za granicę. Na terenie Gminy Radzymin zameldowanych na pobyt stały jest 26 506 mieszkańców – wg danych na koniec 31.12.2020 r.¹⁰ Liczba mieszkańców w ciągu 6 lat (2014-2020) powiększyła się o 2510 osób, co stanowi wzrost o 9.47%.

⁹ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Radzymin, data korzystania 11.12.2020 r.

¹⁰ Dane pozyskane z Referatu Partycypacji i Polityki Społecznej.

2.1.1. Zjawisko starzenia się społeczeństwa

Z danych GUS (stan na 31.12.2019 r.) wynika, że w przedziale wiekowym 60-64 lata było 1687 osób, 65-69 - 1411, 70 i więcej - 2009, 80-84 - 375 oraz 85 i więcej 370 osób, co w stosunku do ogółu ludności zamieszkującej Miasto i Gminę Radzymin wynoszącej 27 504 osób stanowi 21,28 %. Sytuacja wyglądała inaczej na koniec 2020 r. kiedy to w przedziale wiekowym 60-64 lata było 1596 osób, 65-69- 1449, 70 i więcej- 1344, 80-84- 367 oraz 85 i więcej 363 osób. Liczba osób w wieku 60 + wynosi 19,09 % ogółu mieszkańców i wzrasta w stosunku do lat ubiegłych o 1,5% na przestrzeni 2016-2020. Analizując sytuację demograficzną można stwierdzić, że problem starzenia się społeczeństwa będzie się pogłębiał. 16 023 mieszkańców gminy Radzymin było w wieku produkcyjnym, 6 733 w wieku przedprodukcyjnym, a 4 068 mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Liczba mieszkańców w ciągu ostatnich 6 lat (2014- 2020) powiększyła się o 2510 osób, co stanowi wzrost o 9,47%¹¹. Analizując sytuację demograficzną można stwierdzić, że problem starzenia się społeczeństwa będzie się pogłębiał. Na przestrzeni lat 2021-2027 udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie osób może wzrosnąć o około 10%. Czynniki determinujące taką sytuację to: wydłużanie się przeciętnego trwania życia oraz obniżanie dzietności rodzin. W Polsce, wśród osób w wieku 60 lat i więcej, większość stanowią kobiety, a ich udział w ogólnej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym sukcesywnie rośnie wraz z wiekiem. Takie same tendencje obserwuje się w gminie Radzymin. W perspektywie społecznej starzenie się jest związane ze spadkiem możliwości i wydolności organizmu, zmianą potrzeb oraz stylu życia. Osoby starsze preferują bierne formy spędzania wolnego czasu, niezbyt chętnie uczestniczą w życiu kulturalnym oraz cechują się niską aktywnością społeczną. Głównymi formami zaspokajania potrzeb społecznych seniorów jest kontakt z rodziną oraz z sąsiadami. Dlatego też tak ważna jest aktywizacja tej grupy społecznej. Potrzeba ujęta została również w Strategii Rozwoju Gminy Radzymin na lata 2015-2024 z projekcją do 2030 roku.

¹¹ Tamże.

2.1.2. Forma wsparcia

W zakresie realizacji działań na rzecz osób w wieku emerytalnym Gmina Radzymin w 2019 roku wspierała między innymi organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów. Środki w wysokości 43 700, 00 zł zostały przekazane na następujące zadania publiczne¹²:

- ✓ „Twórcze zagospodarowanie czasu wolnego i potencjału osób w wieku emerytalnym”- dotacja w kwocie 6 500,00 zł
- ✓ „Radzymińscy Seniorzy nad Zalewem Zegrzyńskim”- 12 000,00 zł
- ✓ „Senior na czasie”- 6 000,00 zł
- ✓ „Po radość i zdrowie do Ciechocinka”- 3 700,00 zł
- ✓ „Radość życia po 60-tce, V edycja”- 4 300,00 zł
- ✓ „Coś dla duszy, coś dla ciała”- 3 700,00 zł
- ✓ „Seniorzy z inicjatywą”- 3 800,00 zł
- ✓ „Poprawa kondycji fizycznej mieszkańców gminy Radzymin- Zdrowie i sprawność seniorów” – 2 500,00 zł
- ✓ „Pobudzenie i wspieranie postaw obywatelskich i patriotycznych, w tym edukacja kulturowa utrwalająca i pielęgnująca dziedzictwo historyczne Ziemi Radzymińskiej oraz służąca budowaniu lokalnej tożsamości”- 1 200,00 zł.

Ciągły proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie lub w formie.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadanie to realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniający na umowę zlecenie realizatorów tych usług. Na przestrzeni 2017-2020 roku z tej formy pomocy korzystało:

¹² Raport o stanie Gminy, <https://bip.radzymin.pl/artukul/546/2756/raport-o-stanie-gminy-za-rok-2019>, data korzystania 19.12.2020 r.

Tabela nr 4. Zestawienie usług opiekuńczych w latach 2017 – 2020

2017		2018		2019		2020	
Ilość osób	kwota	Ilość osób	kwota	Ilość osób	kwota	Ilość osób	kwota
15	85 917	20	98 161	24	134 809	20	103 555

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS – 03

Z powyższych danych wynika, że zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze utrzymuje się na stałym poziomie. Jednak zauważalny jest wzrost wydatków o 63 % poniesionych w 2017 w stosunku do 2019 r. Spadek wydatków w 2020 r. w dużej mierze spowodowany jest pandemią koronawirusa, która wstrzymała realizację zaplanowanych i zleconych usług.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Poniższa tabela przedstawia ilość osób przebywających w latach 2017-2020 w tych placówkach oraz wydatki gminy poniesione na realizację tego zadania.

Tabela nr 5. Zestawienie ilości osób umieszczonych w DPS w latach 2017-2020

2017		2018		2019		2020	
Ilość osób	kwota	Ilość osób	kwota	Ilość osób	kwota	Ilość osób	kwota
30	789 618	30	765 804	37	932 227	32	885 225

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS – 03

Z powyższej tabeli wynika, że również liczba mieszkańców Gminy Radzymin, którzy wymagają tej formy wsparcia utrzymuje się na stałym poziomie. Wyżej wskazane osoby przebywały w następujących placówkach:

- Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie
- Dom Pomocy Społecznej w Czarnowie
- Dom Pomocy Społecznej w Brańszczyku
- Dom Pomocy Społecznej w Zielonce
- Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach
- Dom Pomocy Społecznej w Pułtusk
- Dom Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Pilicą
- Dom Opieki Olimp w Słupnie
- Dom Opieki „Przystań” w Nowym Słupnie
- Dom Opieki w Rudzienku

W powyższych zestawieniach widać jak wielu mieszkańców Gminy Radzymin wymaga wsparcia. Dlatego też odpowiedzią na zapotrzebowanie Podopiecznych OPS Radzymin przystąpił w 2020 r. do programu „Usługi opiekuńcze do 75 r.ż” dzięki czemu pozyskano środki na wsparcie najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy. Z programu Usługi opiekuńcze do 75 r.ż. skorzystało 6 osób, zrealizowano 1 609 godzin. Dodatkowo realizowano usługi opiekuńcze dla 20 osób na łączną sumę godzin: 7 259. Ze względu na pandemię coronawirusa liczba godzin zrealizowanych przez OPS Radzymin usług opiekuńczych w okresie marzec – grudzień została ograniczona. W tym okresie osobami, którym przyznano usługi opiekuńcze w większym zakresie zajmowali się członkowie rodziny.

2.2 Mieszkalnictwo komunalne

Lokalny samorząd wdraża działania w zakresie zapewnienia wynajmu lokali komunalnych mieszkańcom, w tym osobom ubogim, oraz wynajmu lokali socjalnych rodzinom posiadającym prawomocny wyrok sądowy orzekający eksmisję z zajmowanego mieszkania. W zasobie gminy znajduje się 136 mieszkań komunalnych. Zapotrzebowanie na mieszkania rośnie w 2018 r. osób oczekujących było 217, natomiast rok później 225¹³.

Tabela nr 6. Mieszkalnictwo komunalne w Gminie Radzymin

	2018	2019	2020
liczba budynków mieszkalnych jednorodzinnych	20	20	18
liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy/ socjalnych	124/1	133/2	128/1
liczba osób oczekujących na mieszkanie komunalne	217	225	212
Ilość najemców korzystających z mieszkań komunalnych	125	135	128

Źródło: dane pozyskane z Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

Powiększająca się liczba mieszkańców gminy stwarza potrzebę rozbudowy funkcji mieszkalnych, w tym również budownictwa komunalnego na terenie Gminy. W grudniu 2018 roku oddano do użytkowania 13 mieszkań w nowopowstałym budynku przy ul. Słowackiego 17 w Radzyminie, stanowiących mieszkaniowy zasób gminy Radzymin, który w znaczny sposób podniósł standard zasobu oraz pozwolił na umożliwienie zasiedlenia się rodzin wnioskujących o przydział lokalu. W ramach przydziałów, po zasięgnięciu opinii Społecznej Komisji Mieszkaniowej zasiedlono 9 lokali, pozostałe 4 lokale zostały nieprzydzielone z uwagi na konieczność dalszej analizy złożonych wniosków o przydział lokalu komunalnego. Pozyskanie nowych lokali pozwoliło na zastosowanie łańcucha zamian wśród lokatorów wyróżniających się dbałością o stan mieszkania komunalnego oraz brak zaległości czynszowych

¹³ Ocena zasobów pomocy społecznej 2019 r.

a także pozwolił na poprawę warunków bytowych rodzinom z Gminy Radzymin. Zwalniane lokale komunalne były przyznawane osobom z listy złożonych wniosków. Dwa mieszkania zostały przeznaczone dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w celu zapewnienia im warunków do możliwie najbardziej komfortowej opieki nad dziećmi. Jest to pierwszy budynek komunalny w gminnym zasobie mieszkaniowym z centralną kotłownią gazową oraz pierwszy w takim standardzie całkowicie przeznaczony na mieszkania komunalne. Gmina posiada na terenie działki przy ul. Słowackiego 17 w Radzyminie miejsce na dwa dodatkowe budynki komunalne. Stan większości budynków komunalnych wymaga gruntownego remontu, który jest utrudniony z uwagi na brak wolnych lokali, które mogłyby służyć w celu zapewnienia lokali zamiennych. Z powyższego wynika jak duże zapotrzebowanie jest na lokale przeznaczone na wynajem lub sprzedaż. Co wskazuje, że potrzeby mieszkaniowe nie są w wystarczającym zakresie zaspokojone.

Inną formą wspierania rodzin o niskich dochodach w zakresie mieszkalnictwa jest przyznanie dodatku mieszkaniowego na opłacanie czynszu za lokale użytkowe. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Jest to świadczenie pieniężne wypłacane przez gminę dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Dodatek przyznaje się na wniosek osoby uprawnionej na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.. Do wniosku dołącza się deklarację o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających złożenie wniosku oraz inne niezbędne dokumenty. W roku 2019 dodatki mieszkaniowe wypłacono dla 22 rodzin na kwotę 29 359 zł. W zakresie tych świadczeń wydano 39 decyzji administracyjnych. Natomiast w 2020 r. wydano 39 decyzji dla 22 rodzin. Na zadanie przeznaczono 37 187,32 zł.

Tabela nr 7. Wysokość przyznanych dodatków mieszkaniowych

2017		2018		2019		2020	
Ilość rodzin	Kwota	Ilość rodzin	Kwota	Ilość rodzin	Kwota	Ilość rodzin	kwota
25	30 720	33	32 461	22	29 359	22	37 187,32

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zgromadzonych przez OPS Radzymin

Dodatek energetyczny jest rządowym pomysłem na pomoc dla najuboższych najemców, pobierających już dodatek mieszkaniowy, którzy mają problem z uiszczaniem opłat za energię. Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo energetyczne prawo do dodatku energetycznego przysługuje tzw. odbiorcy wrażliwemu. Odbiorca wrażliwy to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy lub która spełnia warunki do jego otrzymania oraz która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym. Co ważne – odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu odbioru energii elektrycznej. Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy energii elektrycznej. Osoba ubiegająca się o dodatek musi przedstawić następujące dokumenty: wypełniony wniosek o przyznanie dodatku energetycznego; umowę kompleksową lub umowę sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym.

Tabela nr 8. Liczba przyznanych dodatków energetycznych w latach 2017- 2020

2017		2018		2019		2020	
Ilość rodzin	Kwota	Ilość rodzin	Kwota	Ilość rodzin	Kwota	Ilość rodzin	kwota
4	633	2	332	2	338	1	228,48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zgromadzonych przez OPS Radzymiń

Wysokość dodatku energetycznego we wskazanym powyżej okresie kształtował się dla gospodarstwa domowego następująco:

od dnia 1 maja 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r.:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną wynosi 11,29 zł/miesiąc;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób wynosi 15,68 zł/miesiąc;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób wynosi 18,81 zł/miesiąc.

od dnia 1 maja 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2019 r. dla gospodarstwa domowego:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną wynosi – 11,35 zł/miesiąc;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób wynosi – 15,77 zł/miesiąc;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób wynosi – 18,92 zł/miesiąc.

od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r. dla gospodarstwa domowego:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną wynosi 11,37 zł/miesiąc;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób wynosi 15,80 zł/miesiąc;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób wynosi 18,96 zł/miesiąc.

od dnia 1 maja 2020 r. do dnia 30 kwietnia 2021 r. dla gospodarstwa domowego:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną wynosi 10,94 zł na miesiąc;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób wynosi 15,19 zł na miesiąc;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób wynosi 18,23 zł na miesiąc.

W latach 2017-2020 nastąpił spadek liczby przyznanych dodatków, przy równoczesnym spadku ich średniej wysokości. W związku z występującym ubóstwem, połączonym z bezrobociem oraz wzrostem kosztów utrzymania należy założyć, iż w następnych latach zwiększeniu może ulec liczba osób ubiegających się o pomoc w postaci dodatku mieszkaniowego oraz wzrosną nakłady na ten cel.

2.3 Ubóstwo

2.3.1. Zjawisko ubóstwa w Gminie Radzymin

Pojęcie „ubóstwo” w świadomości społecznej jest rozumiane jako bieda i niedostatek, spowodowane brakiem środków materialnych, wystarczających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Ubóstwo, jako jedno z wielu pojęć z zakresu problematyki społecznej, posiada różnorodne definicje. Zazwyczaj odnosi się do osób, rodzin lub grup osób, których środki materialne są ograniczone w takim stopniu, iż poziom ich życia obniża się poza akceptowane minimum.

Ze względu na złożoność zagadnienia wyróżniamy następujące kategorie ubóstwa:

- *ubóstwo absolutne* dotyczy podstawowych warunków, które muszą zostać spełnione, aby jednostka mogła przeżyć i zachować zdrowie. W tym ujęciu ubóstwo to: brak podstawowych środków do życia, odpowiedniej ilości pożywienia, schronienia, ubrania
- *ubóstwo względne* mierzy się w odniesieniu do ogólnego standardu życia w danym społeczeństwie. Według tego podejścia ubóstwo definiuje się kulturowo i dlatego nie należy go mierzyć jednakową miarą, bo ludzie nie wszędzie mają jednakowe potrzeby. Jedną z podstawowych technik pomiaru ubóstwa jest wyznaczanie granicy ubóstwa na podstawie cen produktów niezbędnych do życia w danym kraju. Za ubogie uznaje się te gospodarstwa domowe, których dochód kształtuje się poniżej tej granicy. Globalny wzrost poziomu życia sprawia, że normy ubóstwa względnego ulegają stopniowo zmianie¹⁴.

¹⁴ <https://mfiles.pl/pl/index.php/Ub%C3%B3stwo>, data korzystania: 19.12.2020 r.

Rok 2019 przyniósł poprawę sytuacji materialnej gospodarstw domowych w Polsce, co znalazło odzwierciedlenie w niewielkim spadku zasięgu ubóstwa ekonomicznego, w tym ubóstwa skrajnego (z ok. 5% w 2018 r. do ok. 4% w 2019 r.). Spadek ubóstwa skrajnego dotyczył przede wszystkim gospodarstw domowych najbardziej zagrożonych ubóstwem, tj. gospodarstw domowych utrzymujących się głównie ze świadczeń społecznych (innych niż emerytury i renty) oraz gospodarstw z co najmniej 3. dziećmi poniżej 18 roku życia, mieszkańców wsi i małych miast¹⁵.

Osoby i rodziny uznaje się za ubogie, jeżeli poziom ich wydatków lub dochodów jest niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Z socjologicznego punktu widzenia ubóstwo dotyka ludzi, których sytuacja wskazuje na niezaspokojenie większości podstawowych potrzeb życiowych (jedzenie, ubranie, mieszkanie, zdrowie, bezpieczeństwo), a także potrzeb ponadpodstawowych (kultura, oświata, wypoczynek).

2.3.2. Formy pomocy

W celu zminimalizowania skutków ubóstwa lokalny samorząd realizuje zadania własne i zlecone. W Gminie Radzymin instytucją wykonującą zadania należące do właściwości gminy z zakresu pomocy społecznej jest Ośrodek Pomocy Społecznej mieszczący się w Radzyminie przy ul. Weteranów 31.

Pomoc realizowana jest poprzez:

- świadczenia niepieniężne: praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, usługi opiekuńcze, zapewnienie schronienia bezdomnym, kierowanie do instytucjonalnych form pomocy, kwalifikowanie dzieci na wypoczynek, współorganizowanie przedsięwzięć okolicznościowych, objęcie rodzin wsparciem wolontariuszy, tworzenie i realizacja programów osłonowych, w tym Programu „Posiłek w szkole i w domu”
- świadczenia rzeczowe: zapewnienie opału, odzieży, żywności,
- świadczenia finansowe: zasiłki stałe, okresowe, celowe i celowe specjalne,

¹⁵ *Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2019 r.* , <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/ubostwo-pomoc-spoleczna/zasieg-ubostwa-ekonomicznego-w-polsce-w-2019-roku,14,7.html>, data korzystania: 19.12.2020 r.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Ubóstwo zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej jest jednym z podstawowych powodów przyznania wsparcia. Aktualnie o ubóstwie mówimy wtedy, gdy dochód osoby samotnie gospodarującej jest mniejszy niż 701 zł, zaś osoby gospodarującej w rodzinie 528 zł na osobę¹⁶.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie w latach 2017-2020 z tego powodu udzielił wsparcia następującej liczbie osób:

- w 2017 roku – 234 z ogólnej liczby rodzin korzystających wynoszącej 497 rodzin
- w 2018 roku – 262 rodzinom z ogólnej liczby rodzin korzystających wynoszącej 481 rodzin
- w 2019 roku – 234 rodzinom z ogólnej liczby rodzin korzystających wynoszącej 569 rodzin
- w 2020 roku - 244 rodzinom z ogólnej liczby rodzin korzystających wynoszącej 482 rodzin

Z powyższego wynika, że liczba osób, korzystających z pomocy Ośrodka z powodu ubóstwa stale się zmienia i wynosi średnio około 50 % ogólnej liczby Podopiecznych. Osobą dotkniętym tym zjawiskiem OPS Radzymin udzielił następującego wsparcia:

Tabela nr 9. Zestawienie świadczeń pieniężnych realizowanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej

	2018		2019		2020	
	Ilość osób	Kwota	Ilość osób	Kwota	Ilość osób	Kwota
ZASIŁEK STAŁY	118	625 494	112	635 414	106	623 520
ZASIŁEK OKRESOWY	28	20 059	16	15 114	31	26 414
ZASIŁEK CELOWY	457	240 681	352	213 281	381	166 248

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPIPS za okres 2018-2020

¹⁶ Art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz 1876)

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, OPS przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej.

W 2019 roku Gmina otrzymała środki z budżetu państwa na sfinansowanie kosztów realizacji zadania w kwocie **7 158 zł** tj. na przeprowadzenie postępowań w sprawie i wydania decyzji administracyjnych. Natomiast w 2020 roku na to zadanie wydatkowano 5 755 zł. Decyzje, potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez okres 90 dni, wydano na podstawie wywiadów środowiskowych dla **64** osób w 2019 roku i 54 w 2020.

Samorząd wspiera również rodziny ubogie posiadające dzieci, udzielając świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym z dotacji celowej pochodzącej ze środków budżetu państwa, w formie przyznawanego uczniom radzyimińskich placówek stypendium socjalnego oraz zasiłku szkolnego.

Tabela nr 10. Zestawienie ilościowe przyznanych świadczeń oraz poniesionych wydatków.

ZASIŁEK SZKOLNY			
	Liczba rodzin	Liczba wydanych decyzji przyznających	Liczba wydanych decyzji odmownych
2018	1	2	0
2019	5	5	1
2020	2	3	0
STYPENDIUM SZKOLNE			
	Liczba rodzin	Liczba wydanych decyzji przyznających	Liczba wydanych decyzji odmownych
2018	56	104	13
2019	76	47	2
2020	16	36	0
Wydatki na realizację zadań			
	Wydatki ogólne	W tym środki własne gminy	
2018	11.850,00	2.971,00 zł	
2019	31.206,00 zł	8.116,20 zł	
2020	28.435,26 zł	6.887,06 zł	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych posiadanych przez OPS Radzymin

Powyższe świadczenia przeznacza się na pokrycie kosztów związanych z edukacją ucznia. Mogą się o nie ubiegać mieszkańcy gminy Radzymin, bez względu na położenie szkoły, do której uczęszczają.

2.4 Bezrobocie

2.4.1. Zjawisko bezrobocia

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. liczba ludności Gminy Radzymin wyniosła 26 997 osób, z czego 13 154 kobiety (43,72 %) i 13 843 mężczyźni (51,28 %). Struktura ludności gminy przedstawia się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 26,20 %, osoby w wieku produkcyjnym 58,61 %, natomiast w wieku poprodukcyjnym 15,19 %. W latach 2017 - 2019 liczba ludności wzrosła o 2,66 %. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Radzymin wyniosła 5247, z czego 2618 to mężczyźni, 2629 kobiety. Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku wyniosła 780, z czego 345 to mężczyźni, 435 kobiety. Liczba osób długotrwale bezrobotnych wyniosła 2514, z czego 1190 to mężczyźni, 1324 kobiety.

Udział bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 19,44 %. W Radzyminie na 1000 mieszkańców pracuje 290 osób . Jest to mniej od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. 50,1% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 49,9% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w Radzyminie wynosiło w 2019 roku 6,5. Jest to znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa mazowieckiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski. W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Radzyminie wynosiło 4 472,81 PLN, co odpowiada 92,50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Radzymina 815 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 415 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 400. 13,6% aktywnych zawodowo mieszkańców Radzymina pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 28,0% w przemyśle i budownictwie, a 26,4% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,7% pracuje w sektorze finansowym (działalność

finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości)¹⁷. Ze świadczeń oferowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej z powodu bezrobocia korzystało:

- w 2017 roku – 128 rodzin na 497 ogółu korzystających
- w 2018 roku – 121 rodzin na 481 ogółu korzystających
- w 2019 roku – 107 rodzin na 569 ogółu korzystających
- w 2020 roku – 118 rodzin na 531 ogółu korzystających

Z powyższego wynika, że w 2017 roku z powodu bezrobocia objętych wsparciem OPS Radzymin było 25,75 % Klientów natomiast w 2019 roku liczba ta spadła do 18,8 % a w 2020 odnotowano wzrost do 22%.

Tabela nr 11. Zestawienie osób bezrobotnych zamieszkujących na terenie Gminy Radzymin w latach 2017-2020.

	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba osób bezrobotnych w Gminie Radzymin	754	698	570	790
W tym kobiet	386	331	285	384
Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	91	111	98	142
W tym kobiet	55	64	51	76
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	491	383	282	228
W tym kobiet	233	199	153	135

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy.

W związku z trwającą pandemią COVID 19 sytuacja na przestrzenie 2021-2027 roku może gwałtownie wzrosnąć, czego zaczątki widoczne są już w danych dotyczących 2020 r.

¹⁷ <https://www.polskawliczbach.pl/Radzymin#rejestr-regon-w-pigulce>, data korzystania 12.12.2020 r.

2.4.2. Formy pomocy

W strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzyminie od stycznia 2018 roku funkcjonuje również Klub Integracji Społecznej. Został on utworzony w ramach projektu „Q NOWYM PERSPEKTYWOM” z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Klub w 2019 roku objął swoim wsparciem 25 uczestników. Były to osoby korzystające z pomocy społecznej zagrożone ubóstwem, w tym również osoby niepełnosprawne. W ramach prowadzonej działalności uczestnicy korzystali: z pogłębionej pracy socjalnej, aktywizacji zawodowej, kursów zawodowych oraz trzymiesięcznego stażu. Byli pod opieką pracownika socjalnego, doradcy zawodowego, psychologa, prawnika oraz terapeuty neurorozwoju. Z 25 uczestników zatrudnienie znalazło 14 osób, w tym 4 z niepełnosprawnością. W 2020 roku Klub Integracji Społecznej ze względu na pandemię koronawirusa prowadził swoją działalność w sposób nieciągły. Do dyspozycji uczestników był psycholog, pracownik socjalny, prawnik, terapeuta neurorozwoju oraz doradca zawodowy. W zajęciach uczestniczyło 14 osób, z których 2 znalazły zatrudnienie.

Dodatkowo na terenie Gminy Radzymin swoją Filię posiada Powiatowy Urząd Pracy, który zajmuje się osobami bezrobotnymi zamieszkującymi między innymi na terenie Gminy Radzymin. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej m.in. klientów urzędów pracy oraz wprowadza różnego rodzaju formy wsparcia, wśród których można wyróżnić między innymi:

- pośrednictwo pracy
- poradnictwo zawodowe
- podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych
- świadczenia pieniężne
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Status osoby bezrobotnej może uzyskać osoba, która spełnia następujące warunki:

- posiada obywatelstwo polskie, obywatelstwo państwa: członkowskiego Unii Europejskiej, państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależącego do Unii Europejskiej lub niebędącego stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który może korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi (tj. obywatelem Islandii, Lichtensteinu, Norwegii lub Szwajcarii).
- jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkołach dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącej się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej, lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:
 - ukończyła 18 lat, nie ukończyła 60 lat – jeżeli jesteś kobietą lub 65 lat – jeżeli jesteś mężczyzną,
 - brak prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierasz nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
 - nie nabyte prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co

- najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm.),
- nie jesteś właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlegasz ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
 - nie uzyskujesz przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegasz ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,
 - nie złożyłeś wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis:
 - zgłosiłeś do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo
 - nie upłynął jeszcze okres do, określonego we wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, dnia podjęcia działalności gospodarczej,
 - nie jesteś osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywasz kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,
 - nie uzyskujesz miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów

uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

- nie pobierasz na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- nie pobierasz, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- nie pobierasz po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 70 ust. 6,
- nie podlegasz, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie pobierasz na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna.

Natomiast aby posiadać status osoby poszukującej pracy należy spełnić pkt. 1 wskazany powyżej.

2.5 Niepełnosprawność

2.5.1. Sytuacja osób niepełnosprawnych

Niepełnosprawność jest pojęciem ewoluującym i wynika z interakcji między osobami z dysfunkcjami, a barierami wynikającymi z postaw ludzkich i środowiskowych, które utrudniają tym osobom pełny i skuteczny udział w życiu społeczeństwa, na zasadzie równości z innymi osobami¹⁸. Termin ten oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy¹⁹. Do osób niepełnosprawnych zaliczają się osoby z długotrwałą obniżoną sprawnością fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną. Niepełnosprawność

¹⁸ Konwencja ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, <https://www.rpo.gov.pl/pl/content/konwencja-onz-o-prawach-osob-niepelnosprawnych>, data korzystania 19.12.2020 r.

¹⁹ Art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 426).

prawna potwierdzana jest przez orzeczenie o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności (znacznego, umiarkowanego, lekkiego) bądź orzeczenie o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy lub / i samodzielnej egzystencji wydane przez lekarzy orzeczników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Tabela nr 12. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności

	2019	2020
Lekki stopień niepełnosprawności	36	39
Umiarkowany stopień niepełnosprawności	144	160
Znaczny stopień niepełnosprawności	66	80
Dzieci do 16 r.ż. zakwalifikowane	56 (w tym kobiet 18, mężczyzn 38)	64 (w tym kobiet 25, mężczyzn 39)

Źródło: Dane przekazane przez Powiatowy Zespół Orzekania o Stopniu Niepełnosprawność za lata 2019-2020.

Według danych pozyskanych z Powiatowego Zespołu Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Wołominie liczba niepełnosprawnych mieszkańców gminy Radzymin rośnie.

2.5.2. Dostępność architektoniczna obiektów użyteczności publicznej

Urząd Miasta i Gminy Radzymin mieści się w trzech budynkach:

1. pl. Tadeusza Kościuszki 2
2. ul. Konstytucji 3 Maja 19
3. ul. Komunalna 2

Informacje wykazane poniżej pochodzą ze strony internetowej Urzędu Gminy w Radzyminie, w celu ułatwienia ich zestawienia zostały umieszczone w tabeli.

Tabela nr 13. Dostępność architektoniczna budynków użyteczności publicznej.

Budynek A - pl. Tadeusza Kościuszki 2²⁰

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">○ parter budynku dostępny dla osób z niepełnosprawnościami ruchu, w tym poruszających się na wózku○ urząd zapewnia możliwość bezpośredniej obsługi osób z niepełnosprawnościami ruchu na parterze budynku po wezwaniu odpowiednich pracowników przez Biuro Obsługi Interesanta○ przed budynkiem wyznaczono miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych○ urząd zapewnia możliwość skorzystania z tłumacza migowego online po zgłoszeniu takiej potrzeby w Biurze Obsługi Interesanta tel. 22 667 68 63. Zalecany jest wcześniejszy kontakt z urzędem w celu umówienia godziny, co usprawni obsługę	<ul style="list-style-type: none">○ dostęp do kondygnacji I i II pietra jest ograniczony dla osób niepełnosprawnych ruchowo - budynek nie posiada windy ani innych urządzeń wspomagających komunikację pionową. Brak dodatkowych urządzeń, ułatwiających dostęp np. drzwi otwieranych automatycznie○ brak urządzeń nagłaśniających pomimo oddzielenia pracowników punktu obsługi przegrodą szklaną od strefy klienta. Brak urządzeń, ułatwiających słyszenie przez osoby niedosłyszące (pętle indukcyjne)○ brak pomieszczeń sanitarnych dedykowanych dla osób niepełnosprawnych. W pomieszczeniach sanitarnych nie ma urządzeń ułatwiających korzystanie przez osoby niepełnosprawne (uchwyty, odpowiednich baterii, itd.) Brak instalacji wezwania pomocy○ brak oznaczeń dla osób słabowidzących lub ociemniałych, zarówno w zakresie informacji tekstowych w budynku, jak i wyróżników w architekturze budynku, ułatwiających odnajdywanie drogi do wskazanych pomieszczeń. Przy wejściu brak instalacji umożliwiającej przyzywanie pomocy<ul style="list-style-type: none">○ brak informacji fonicznych, graficznych oraz w języku Brajla

²⁰Dostępność architektoniczna, http://www.radzymin.pl/asp/pl_start.asp?typ=14&menu=594&strona=1, data korzystania 12.12.2020 r.

	<p>o sposobie zachowania w sytuacji potrzeby wezwania obsługi lub załatwieniu sprawy w urzędzie przez osobę niepełnosprawną ruchowo, z upośledzeniem słuchu lub wzroku</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ w sytuacji konieczności ewakuacji osób z budynku nie posiada on procedur związanych z ewakuacją osób niepełnosprawnych
<p>Budynek B – ul. Konstytucji 3 Maja 19 Radzymin</p>	
<p>Mocne strony</p>	<p>Słabe strony</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ brak 	<ul style="list-style-type: none"> ○ budynek niedostępny dla osób z niepełnosprawnościami ruchu, w tym poruszających się na wózku, w zakresie dostępu do pomieszczeń na parterze (wysoki parter) i piętrach I i II kondygnacji. Schody wejściowe na parter i wyższe kondygnacje oraz brak pochylni uniemożliwiają dostęp do budynku osobom nieporuszającym się samodzielnie oraz znacząco utrudniają dostęp osobom z ograniczoną swobodą w poruszaniu ○ brak barierek i pochwytów ○ budynek nie posiada windy ani innych urządzeń wspomagających komunikację pionową ○ dzwonek umożliwiający zawiadanie pracownika do bezpośredniej obsługi nie jest dostępny z poziomu przed schodami wejściowymi ○ w budynku nie ma wyznaczonego stałego punktu obsługi klienta. Pomocy w załatwieniu sprawy udzielają pracownicy z dowolnego biura, do którego zgłosi się klient ○ przed budynkiem nie wyznaczono dojazdu i miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych

	<ul style="list-style-type: none"> ○ brak urządzeń ułatwiających słyszenie przez osoby niedosłyszące (pętle indukcyjne) ○ w budynku B nie ma możliwości skorzystania z tłumacza języka migowego, lecz urząd zapewnia taką możliwość w budynku A - tłumacz migowy online - po zgłoszeniu takiej potrzeby w Biurze Obsługi Interesanta tel. 22 667 68 63. Zalecany jest wcześniejszy kontakt z urzędem w celu umówienia godziny, co usprawni obsługę. ○ pomieszczenia sanitarne nie są dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych, brak uchwytów, odpowiednich baterii, itd. W pomieszczeniach sanitarnych brak instalacji wezwania pomocy ○ brak oznaczeń dla osób słabowidzących lub ociemniałych, zarówno w zakresie odpowiednich informacji tekstowych jak i wyróżników w architekturze budynku, ułatwiających odnajdywanie drogi do wskazanych pomieszczeń ○ brak informacji fonicznych, graficznych oraz w języku Brajla o sposobie zachowania w sytuacji potrzeby wezwania obsługi lub załatwieniu sprawy w urzędzie przez osobę niepełnosprawną ruchowo, z upośledzeniem słuchu lub wzroku ○ w sytuacji konieczności ewakuacji osób z budynku nie posiada on procedur związanych z ewakuacją osób niepełnosprawnych.
--	--

Budynek C – ul. Komunalna 2 Radzymin

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ○ budynek jest częściowo dostępny dla osób z niepełnosprawnościami ruchu, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ dostęp do kondygnacji I i II budynku jest ograniczony dla osób

<p>w tym poruszających się na wózku - dostępność jest zapewniona na parterze budynku</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ obsługa na parterze dla osób niepełnosprawnych ruchowo jest w pełni dostępna ○ urząd zapewnia możliwość bezpośredniej obsługi przez pracowników wyższych kondygnacji po ich wezwaniu ○ dostęp do parteru budynku jest swobodny - bez progu i innych barier 	<p>z ograniczonymi możliwościami poruszania się. Brak urządzeń wspomagających przemieszczanie pionowe - budynek nie jest wyposażony w windę, ani w schodołazy</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ brak dedykowanej instalacji przyzywowej. W celu uzyskania pomocy należy zwrócić się do pracowników dowolnego biura na parterze ○ brak instalacji przyzywowej na zewnątrz budynku ○ w budynku nie ma wyznaczonego stałego punktu obsługi klienta, pomocy w załatwieniu sprawy udzielają pracownicy z dowolnego biura na parterze, do którego zgłosi się klient ○ drzwi nie są otwierane automatycznie ○ na parterze znajduje się pomieszczenie sanitarne ogólnodostępne w tym dla niepełnosprawnych, jednak bez wyposażenia pomocniczego (uchwyty, baterie itp.) Brak instalacji alarmowej w pomieszczeniu sanitariatu. Pomieszczenia sanitarne na kondygnacjach wyższych nie są dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych ○ w budynku brak urządzeń ułatwiających słyszenie przez osoby niedosłyszące (pętle indukcyjne) ○ w budynku C nie ma możliwości skorzystania z tłumacza języka migowego, lecz urząd zapewnia taką możliwość w budynku A - tłumacz migowy online - po zgłoszeniu takiej potrzeby w Biurze Obsługi Interesanta tel. 22 667 68 63. Zalecany jest wcześniejszy kontakt z urzędem w celu umówienia godziny, co usprawni obsługę ○ brak oznaczeń dla osób słabowidzących lub ociemniałych, zarówno w zakresie informacji tekstowych jak i wyróżników w architekturze budynku ułatwiających odnajdywanie drogi do wskazanych pomieszczeń
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ brak informacji fonicznych, graficznych oraz w języku Brajla o sposobie zachowania w sytuacji potrzeby wezwania obsługi lub załatwieniu sprawy w urzędzie przez osobę niepełnosprawną ruchowo, z upośledzeniem słuchu lub wzroku ○ w sytuacji konieczności ewakuacji osób z budynku nie posiada on procedur związanych z ewakuacją osób niepełnosprawnych
Komisariat Policji w Radzyminie ul. Romualda Traugutta17 05-250 Radzymin²¹	
Mocne strony:	Słabe strony:
<ul style="list-style-type: none"> ○ budynek oznaczony jest tablicą informacyjną na gmachu budynku ○ do wejścia głównego prowadzą drzwi przez które może przejechać osoba poruszająca się na wózku. ○ bezpośrednio po wejściu do obiektu znajduje się poczekalnia i punkt przyjęć interesanta, obsługiwany przez policjantów pełniących bieżącą służbę ○ interesanci nie poruszają się samodzielnie po obiekcie. Interesanci odbierani są z poczekalni i poruszają się po terenie w obecności funkcjonariusza Policji lub pracownika komendy (osoby wprowadzającej). Przejście z biura przepustek do dalszej części obiektu zabezpieczone jest drzwiami, przez które może przejechać osoba poruszająca się na wózku 	<ul style="list-style-type: none"> ○ policjanci nie posiadają przeszkolenia w zakresie języka migowego ○ w budynku nie ma windy ○ w budynku nie ma pętli indukcyjnych. ○ w okolicy budynku nie ma urządzeń dźwiękowych naprowadzających osoby niewidome i słabowidzące

²¹ Komisariat Policji w Radzyminie,
<http://kppwolomin.policja.waw.pl/pw/kontakt/97947,Deklaracja-dostepnosci.html?search=3640861548248>, data korzystania 12.12.2020 r.

<ul style="list-style-type: none"> ○ interesanci mogą być obsłużeni w pokoju znajdującym się na parterze budynku ○ toaleta dla interesantów znajduje się na parterze budynku, w recepcji. Toaleta jest przystosowana do potrzeb osób poruszających się na wózku. Przed budynkiem, na parkingu wyznaczono miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnością ○ do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem. 	
<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie ul. Weteranów 31 05-250 Radzymin²²</p>	
<p>Mocne strony</p>	<p>Słabe strony</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ budynek jest dobrze oznaczony, nazwa i adres umieszczony jest w miejscu widocznym i łatwo zauważalnym. Drzwi głównego wejścia są widoczne na tle fasady ○ istnieje możliwość wstępu do budynku z psem asystującym ○ personel jest przeszkolony w obsłudze osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> ○ brak windy ○ parter budynku jest niedostępny dla osób niepełnosprawnych, na piętro budynku prowadzą schody ○ brak informacji głosowych, pętli indukcyjnej ○ brak oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących, ○ brak miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych, ○ brak toalety dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością ○ brak punktu obsługi, który zapewniałby warunki odpowiednie do przeprowadzenia rozmowy i

²² Deklaracja dostępności, https://ops.radzymin.pl/16-deklaracja_dostepnosi, data korzystania: 28.02.2021 r.

	<p>udzielenia wsparcia osobie niepełnosprawnej</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ brak tłumacza polskiego języka migowego na miejscu i online.
<p>Klub Integracji Społecznej w Radzyminie ul. Lecha Falandysza 11/192 05-250 Radzymin²³</p>	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ○ lokal jest dobrze oznaczony, nazwa i adres umieszczony jest w miejscu widocznym i łatwo zauważalnym. Drzwi głównego wejścia są widoczne na tle fasady ○ znajduje się na parterze ○ wejście do lokalu jest bezpośrednio z ulicy ○ istnieje możliwość wstępu do budynku z psem asystującym ○ personel jest przeszkolony w obsłudze osób niepełnosprawnych ○ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ brak toalet dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych ○ brak informacji głosowych, pętli indukcyjnej ○ brak oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku ○ powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących ○ brak miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych ○ brak tłumacza polskiego języka migowego na miejscu i online. ○
<p>Centrum Usług Wspólnych w Radzyminie ul. 11 listopada 2 05-250 Radzymin²⁴</p>	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ○ do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem ○ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ do siedziby prowadzi jedno wejście, które nie jest dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo ○ w siedzibie nie ma windy ○ pomieszczenia biurowe są ulokowane na pierwszym i drugim piętrze ○ w budynku nie zastosowano urządzeń i innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących

²³ Deklaracja dostępności, https://ops.radzymin.pl/16-deklaracja_dostepnosi, data korzystania: 28.02.2021 r.

²⁴ Dostępność architektoniczna, <https://bip.radzymin.pl/artykuly/624/deklaracja-dostepnosi>, data korzystania 12.12.2020 r.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ brak jest informacji wizualnej/dotykowej/głosowej o rozkładzie pomieszczeń ○ przed siedzibą brak miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych ○ w budynku brak możliwości skorzystania z tłumacza polskiego języka migowego
--	---

Z badań ankietowych przeprowadzonych wśród specjalistów wynika, że niektóre szkoły znajdujące się na terenie Gminy Radzymin nie są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Brakuje w nich między innymi odpowiednio wyposażonych toalet czy podjazdów dla wózków inwalidzkich.

Tabela nr 13. Dostępność architektoniczna budynków szkół podstawowych z terenu Gminy Radzymin

Budynek Szkoły Podstawowej nr 1 im. ppłka pilota Mariana Pisarka w Radzyminie nowa część – adres: 11 Listopada 2²⁵	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ○ wejście do budynku oraz korytarze dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych ○ budynek jest wyposażony w windę ○ nowy budynek jest wyposażony w pochylnię dla osób niepełnosprawnych. ○ na terenie parkingu wyznaczone jest miejsce dla osób niepełnosprawnych zgodnie z obowiązującymi przepisami 	<ul style="list-style-type: none"> ○ klatki schodowe nie są wyposażone w platformy dla osób niepełnosprawnych, ○ w budynku nie ma informacji na temat rozkładu pomieszczeń, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy ○ budynek nie jest wyposażony w platformę dla osób niepełnosprawnych ○ budynek nie jest wyposażony w system informacji głosowych

²⁵ Dostępność architektoniczna, <https://bip.radzymin.pl/artukul/626/3111/dostepnosc-architektoniczna>, data korzystania: 12.12.2020 r.

<ul style="list-style-type: none"> ○ w budynku nie występują ograniczenia wstępu z psem asystującym, pod warunkiem że pies posiada certyfikat wydawany przez uprawniony do tego podmiot, prowadzący szkolenie psów asystujących zgodnie z Ustawy o rehabilitacji zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nie ma możliwości skorzystania z tłumacza języka migowego na miejscu lub online.
Budynek Szkoły Podstawowej nr 1 im. ppłka pilota Mariana Pisarka w Radzyminie Budynek szkoły stara część – adres: 11 Listopada 2²⁶	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ○ korytarze są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ○ w budynku nie występują ograniczenia wstępu z psem asystującym, pod warunkiem że pies posiada certyfikat wydawany przez uprawniony do tego podmiot, prowadzący szkolenie psów asystujących zgodnie z Ustawy o rehabilitacji zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> ○ wejście do budynku nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ○ budynek nie jest wyposażony w windę ○ klatki schodowe nie są wyposażone w platformy dla osób niepełnosprawnych ○ w budynku nie ma informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy ○ budynek nie jest wyposażony: w pochylnię dla osób niepełnosprawnych, platformę dla osób niepełnosprawnych, w rozgłaszanie informacji głosowych, w pętle indukcyjne ○ nie ma możliwości skorzystania z tłumacza języka migowego na miejscu lub online.
Budynek Szkoły Podstawowej nr 1 im. ppłka pilota Mariana Pisarka w Radzyminie Budynek po byłej świetlicy – adres: 11 Listopada 2²⁷	
Mocne strony	Słabe strony

²⁶ Tamże.

²⁷ Tamże.

<ul style="list-style-type: none"> ○ w budynku nie występują ograniczenia wstępu z psem asystującym, pod warunkiem że pies posiada certyfikat wydawany przez uprawniony do tego podmiot, prowadzący szkolenie psów asystujących zgodnie z Ustawy o rehabilitacji zawodowej ○ korytarze są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ wejście do budynku nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ○ budynek nie jest wyposażony w windę ○ klatki schodowe nie są wyposażone w platformy dla osób niepełnosprawnych ○ w budynku nie ma informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy ○ budynek nie jest wyposażony w pochylnię dla osób niepełnosprawnych, w platformę dla osób niepełnosprawnych, w rozgłaszanie informacji głosowych, w pętle indukcyjne ○ nie ma możliwości skorzystania z tłumacza języka migowego na miejscu lub online.
Szkoła Podstawowa nr 2 im. księżnej Eleonory Czartoryskiej ul. M. Konopnickiej 24 05-250 Radzymin ²⁸	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ○ do budynku osoba niepełnosprawna może wejść od ul. Konopnickiej po schodach lub podjazdem z barierkami ograniczającymi. Podjazd dla osób poruszających się na wózkach jest również od strony sali gimnastycznej z dwóch stron tj. od ul. Skłodowskiej (wejście A, B,) i od strony boiska szkolnego (wejście H, I) ○ przy wejściu głównym jest pracownik szkoły, który kontroluje osoby wchodzące do szkoły i informuje je gdzie znajduje się sekretariat szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> ○ platforma jest tylko przy wejściu do kuchni szkolnej ○ szkoła nie dysponuje domofonem ○ placówka nie dysponuje miejscem parkingowym przeznaczonym tylko dla osób niepełnosprawnych ○ szkoła nie dysponuje żadnym pracownikiem legitymującym się kwalifikacjami tłumacza języka migowego

²⁸ Dostępność architektoniczna, <https://bip.radzymin.pl/artukul/625/3110/dostepnosc-architektoniczna>, data korzystania 12.12.2020 r.

<ul style="list-style-type: none"> ○ budynek szkoły składa się z trzech kondygnacji, połączonych dwiema klatkami schodowymi. Korytarze są przestronne, na parterze przy salach edukacji wczesnoszkolnej korytarz jest przedzielony szklanymi drzwiami. Szkoła wyposażona jest także w windę. Winda znajduje się naprzeciwko szatni za łazienkami uczniowskimi ○ do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem 	
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Marii Konopnickiej w Słupnie Aleja Jana Pawła II 14 05-250 Radzymin²⁹	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ○ w odległości ok. 20 metrów od wejścia głównego do szkoły znajduje się przystanek autobusowy Radzymin – Słupno 1: linia gminna Linia R, ZTM Warszawa Linia 738. W rozkładzie jazdy autobusów poszczególnych linii wskazane są kursy realizowane przez pojazdy niskopodłogowe ○ drzwi do sali gimnastycznej znajdujące się od strony parkingu – dwuskrzydłowe oszklone, antywłamaniowe ○ dla osób na wózkach dostępne są korytarze oraz sala sportowa, ○ wewnątrz budynku na parterze znajduje się winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, dzięki której osoby niepełnosprawne mają dostęp do sal lekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ○ do budynku prowadzą 3 wejścia ogólnodostępne: <ol style="list-style-type: none"> 1. główne od ul. Jana Pawła II - Wejście jest ogólnodostępne w godzinach pracy szkoły po uprzednim sygnalizowaniu dzwonkiem umieszczonym obok drzwi zewnętrznych. Stwarza barierę architektoniczną. Podwójne drzwi dwuskrzydłowe – wejście przez jedno skrzydło (możliwość otwarcia drugiego) otwierane ręcznie od klatki schodowej, <u>przed wejściem znajduje się jeden stopień do pokonania.</u> 2. od strony dziedzińca – wejście przez jedno skrzydło (możliwość otwarcia drugiego) otwierane ręcznie. Wejście dostępne w godzinach pracy szkoły po uprzednim kontakcie przez dzwonek umieszczony przy drzwiach zewnętrznych. <u>Do drzwi wejściowych prowadzą 3 schodki</u> oraz podjazd zabezpieczony barierką.

²⁹ Deklaracja dostępności, <https://bip.radzymin.pl/artukul/633/3192/dostepnosc-architektoniczna>, data korzystania: 12.12.2020 r.

<p>oraz gabinetów specjalistycznych na piętrze</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem ○ w budynku dostępna jest wizualna informacja o rozkładzie pomieszczeń ○ toaleta dla interesantów znajduje się na parterze w korytarzu szkolnym obok windy. Toaleta jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych. ○ 	<p>3. od strony parkingu przy ul. Poprzecznej - wejście przez jedno skrzydło (możliwość otwarcia drugiego) otwierane ręcznie. Wejście dostępne w godzinach pracy szkoły po uprzednim kontakcie przez dzwonek umieszczony przy drzwiach zewnętrznych. Do drzwi wejściowych prowadzi 5 schodków oraz podjazd zabezpieczony barierką. Do budynku prowadzą również boczne wejścia, z których mogą korzystać pracownicy szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ pomieszczenia dydaktyczne nie są przystosowane dla osób niepełnosprawnych (drzwi 85 cm) nie posiadają odpowiednich wymiarów ○ drzwi drewniane do pomieszczenia służbowego nauczycieli wf-u – jednoskrzydłowe drzwi stanowiące barierę architektoniczną (wysoki próg), stanowi dodatkowe przejście do pomieszczenia ze sprzętem sportowym oraz do sali gimnastycznej, drzwi metalowe do korytarza przy kotłowni szkolnej oraz przebieralniach na zajęcia wf-u. - jednoskrzydłowe drzwi (wysoki próg bez podjazdu), drzwi drewniane zewnętrzne prowadzące do kuchni- jednoskrzydłowe drzwi, z barierą architektoniczną, którą stanowią 3 schodki, drzwi wejściowe dla pracowników obsługi od strony dziedzińca szkolnego – drzwi metalowe jednoskrzydłowe z barierą architektoniczną – trzy schodki prowadzące do wejścia ○ budynek szkolny jest dwupoziomowy (parter i piętro) z częściowymi barierami architektonicznymi, na piętro budynku prowadzą dwie klatki schodowe, jedna w pobliżu sekretariatu i windy, druga przy wejściu do budynku od strony dziedzińca
---	--

- na schodach brak podjazdów dla niepełnosprawnych
- w środkowej części korytarza dolnego i górnego edukacji wczesnoszkolnej napotykamy na schody-3 stopniowe, stanowiące barierę architektoniczną w swobodnym przemieszczaniu się osób niepełnosprawnych
- w budynku nie ma oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących, nie można skorzystać z tłumacza języka migowego. Brak informacji dotykowej/głosowej. Pracownicy udzielający pomocy przy wejściu do budynku. Osobami oddelegowanymi do pomocy osobom niepełnosprawnym przy wejściu do budynku są pracownicy obsługi. Powiadamianie wskazanych pracowników odbywa się za pomocą dzwonka znajdującego się przy drzwiach wejściowych.
- na terenie szkoły nie istnieje możliwość obsługi osób słabosłyszących/niesłyszących w języku migowym
- w szkole nie ma pętli indukcyjnych
- szkoła posiada parking wewnętrzny – wjazd od ulicy Poprzecznej. Parking jest dostępny w godzinach pracy szkoły i korzystają z niego pracownicy. Na parkingu nie wyznaczono miejsca dla niepełnosprawnych. Od strony parkingu do najbliższego wejścia ogólnodostępnego należy pokonać ok. 40 m chodnika z kostki i należy pokonać 5 schodków, przy których znajduje się podjazd dla wózków.

**Szkoła Podstawowa nr 2 im. Michaliny Chełmońskiej-
Szczepankowskiej nr 2 w Słupnie**

ul Szkolna 3 05-250 Radzymin³⁰

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">○ w odległości ok. 100 metrów od wejścia głównego do szkoły znajduje się przystanek autobusowy Słupno ul. Szkolna 3 (linia 45). W rozkładzie jazdy autobusów poszczególnych linii nie ma kursów realizowanych przez pojazdy niskopodłogowe○ Do budynku prowadzą 4 wejścia:<ol style="list-style-type: none">1. główne - wejście znajdujące się od ulicy Spokojnej. Wejście jest ogólnodostępne w godzinach pracy szkoły. Nie stwarza barier architektonicznych. Podwójne drzwi dwuskrzydłowe – wejście przez jedno skrzydło (możliwość otwarcia drugiego) otwierane ręcznie do holu głównego.2. przedszkolne – od strony parkingu, podwójne drzwi dwuskrzydłowe – wejście przez jedno skrzydło (możliwość otwarcia drugiego) otwierane ręcznie do środka. Wejście dostępne w godzinach pracy przedszkola po uprzednim kontakcie przez domofon umieszczony przy drzwiach wewnętrznych.3. od strony przedszkolnej - drzwi dwuskrzydłowe, wejście zaopatrzone dostępne jest tylko w określonych godzinach dla uczniów i pracowników szkoły.4. od strony hali sportowej - drzwi dwuskrzydłowe, wejście zaopatrzone w podjazd, dostępne jest tylko w określonych godzinach dla uczniów i pracowników szkoły oraz najemców hali sportowej. Dla interesantów udostępniane jest jedynie po	<ul style="list-style-type: none">○ w budynku nie ma oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących○ nie można skorzystać z tłumacza języka migowego○ brak informacji dotykowej/głosowej○ nie istnieje możliwość obsługi osób słabosłyszących/niesłyszących w języku migowym○ w szkole nie ma pętli indukcyjnych

³⁰ Dostępność architektoniczna, <https://bip.radzymin.pl/artukul/631/3120/dostepnosc-architektoniczna>, data korzystania: 12.12.2020 r.

wcześniejszym powiadomieniu sekretariatu szkoły i umówieniu wizyty interesanta.

○ skrzydła szkolne parterowe, bez barier architektonicznych. Dla osób na wózkach dostępne mogą być korytarze i hala sportowa, pomieszczenia dydaktyczne

○ skrzydło szkolne od podwórza do szkoły to budynek dwupoziomowy, wewnątrz budynku znajduje się winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych

○ skrzydło szkolne od wejścia głównego do szkoły to budynek dwupoziomowy, wewnątrz budynku znajduje się winda ogólnodostępna

○ do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem

○ w budynku dostępna jest wizualna informacja o rozkładzie pomieszczeń

○ pracownicy obsługi udzielają pomocy przy wejściu do budynku. Powiadomianie wskazanych pracowników odbywa się za pomocą dzwonka znajdującego się przy drzwiach wejściowych lub domofonu przy wewnętrznych drzwiach przedszkolnych.

○ Szkoła posiada parking wewnętrzny – wjazd od ulicy Spokojnej. Parking jest dostępny w godzinach pracy szkoły. W odległości ok. 50 metrów od drzwi wejściowych do budynku znajduje się miejsce parkingowe przeznaczone dla osób niepełnosprawnych

○ toaleta dla interesantów znajduje się na parterze skrzydła szkolnego, przy szatni. Przystosowana jest dla osób niepełnosprawnych.

**Zespół Szkolno-Przedszkolny w Starych Załubicach,
ul. Mazowiecka 40, 05-255 Stare Załubice ³¹**

Mocne strony	Słabe strony
<p>○ w odległości ok. 100 metrów od wejścia głównego do szkoły znajduje się przystanek autobusowy Stare Załubice – Szkoła linie gminne: Linia R5, linie ZTM: 705. W rozkładzie jazdy autobusów poszczególnych linii wskazane są kursy realizowane przez pojazdy niskopodłogowe</p> <p>Do budynku prowadzą 3 wejścia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. główne - wejście znajdujące się od ulicy Mazowieckiej. Wejście jest ogólnodostępne w godzinach pracy szkoły. Nie stwarza barier architektonicznych. Podwójne drzwi dwuskrzydłowe – wejście przez jedno skrzydło (możliwość otwarcia drugiego) otwierane ręcznie do holu głównego. 2. przedszkolne – od strony parkingu, podwójne drzwi dwuskrzydłowe – wejście przez jedno skrzydło (możliwość otwarcia drugiego) otwierane ręcznie do środka. Wejście dostępne w godzinach pracy przedszkola po uprzednim kontakcie przez domofon umieszczony przy drzwiach wewnętrznych. Do drzwi wejściowych prowadzą 3 schodki oraz podjazd zabezpieczony barierką. 3. od strony hali sportowej - drzwi dwuskrzydłowe, wejście zaopatrzone w podjazd, dostępne jest tylko w określonych godzinach dla uczniów i pracowników szkoły oraz najemców hali sportowej. Dla interesantów udostępniane jest jedynie po wcześniejszym powiadomieniu sekretariatu szkoły i umówieniu wizyty interesanta. <p>○ skrzydła szkolne są parterowe, bez barier architektonicznych. Dla</p>	<p>○ pomieszczenia dydaktyczne nie są przystosowane dla osób niepełnosprawnych (drzwi 80 cm) nie posiadają odpowiednich wymiarów</p> <p>○ w szkole nie ma pętli indukcyjnych</p> <p>○ w budynku nie ma oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących, nie można skorzystać z tłumacza języka migowego</p> <p>○ brak informacji dotykowej/głosowej</p> <p>○ nie istnieje możliwość obsługi osób słabosłyszących/niesłyszących w języku migowym</p> <p>○ od strony parkingu do głównego wejścia należy pokonać 2 schodki, nie ma tu podjazdu dla wózków – wejście bez barier możliwe jest tylko furtką od strony ul. Mazowieckiej lub przez skrzydło przy sali gimnastycznej (po wcześniejszym umówieniu).</p>

³¹ Deklaracja dostępności, <https://bip.radzymin.pl/artukul/620/2963/deklaracje-dostepnosc>, data korzystania: 12.12.2020 r.

<p>osób na wózkach dostępne mogą być korytarze i hala sportowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ skrzydło przedszkolne to budynek dwupoziomowy, wewnątrz budynku znajduje się winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem ○ w budynku dostępna jest wizualna informacja o rozkładzie pomieszczeń. ○ osobami oddelegowanymi do pomocy osobom niepełnosprawnym przy wejściu do budynku są pracownicy obsługi. Powiadomianie wskazanych pracowników odbywa się za pomocą dzwonka znajdującego się przy drzwiach wejściowych lub domofonu przy wewnętrznych drzwiach przedszkolnych ○ szkoła posiada parking wewnętrzny – wjazd od ulicy Serockiej. Parking jest dostępny w godzinach pracy szkoły. W odległości ok. 50 metrów od drzwi wejściowych do budynku znajduje się miejsce parkingowe przeznaczone dla osób niepełnosprawnych ○ toaleta dla interesantów znajduje się na parterze skrzydła przedszkolnego. Toaleta jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych. 	
<p>Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Janiny Januszewskiej Ciemne, ul. Wołomińska 208 05-250 Radzymin³²</p>	
Mocne strony	Słabe strony

³² Dostępność architektoniczna, <https://bip.radzymin.pl/arttykul/632/3133/dostepnosc-architektoniczna>, data korzystania: 12.12.2020 r.

<p>○ Do budynku Zespołu Szkolno - Przedszkolnego prowadzą dwa wejścia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. główne wejście do szkoły znajduje się od ul. Wołomińskiej. Wejście jest ogólnodostępne w godzinach pracy szkoły. Pierwsze drzwi jednoskrzydłowe, otwierane ręcznie, dostosowane do przejazdu wózka inwalidzkiego prowadzą do przedsionka. Następne drzwi również są jednoskrzydłowe dostosowane do wózka inwalidzkiego. Drzwi posiadają niewielkie nadproże. Po wejściu do szkoły, wszystkie przybyłe z zewnątrz osoby mają obowiązek wpisania się do Księgi Wejść 2. wejście do przedszkola/świetlicy szkolnej znajduje się od ul. Wołomińskiej. Do tej części budynku prowadzą drzwi jednoskrzydłowe, dostosowane do przejazdu wózka inwalidzkiego. W przedsionku znajduje się domofon na wysokości 150 cm. Aby wejść do dalszej części należy odpowiednio wybrać numer: 1- maluchy, 2- zerówka, 3- świetlica. Następnie pracownik otwiera drzwi które również dostosowane są do przejazdu wózka inwalidzkiego <p>○ Budynek szkoły jest dwupoziomowy. Na parterze części szkolnej znajduje się sekretariat, stołówka, biblioteka szkolna, szatnia, szatnie do wychowania fizycznego, toalety dla uczniów, toalety dla pracowników, pomieszczenie socjalne dla pracowników</p> <p>○ w budynku dostępna jest wizualna informacja o rozkładzie pomieszczeń</p> <p>○ osoba niepełnosprawna wraz z psem asystującym ma prawo wstępu m.in. do obiektów użyteczności publicznej, w szczególności: budynków i ich</p>	<p>○ do Sali gimnastycznej prowadzą 3 stopnie w dół</p> <p>○ na pierwsze piętro poprowadzą schody, szkoła nie posiada windy.</p> <p>○ na piętrze znajduje się pokój nauczycielski, gabinet logopedy, pedagoga, pielęgniarki, toaleta dla pracowników, toalety dla uczniów, sala komputerowa, 4 sale lekcyjne, pomieszczenie gospodarcze pracowników obsługi</p> <p>○ część przedszkolna jest dwupoziomowa. Na parterze znajduje się szatnia, toaleta, kuchnia oraz sala dzieci 3-4 letnich. Na pierwsze piętro prowadzą schody, w tej części nie ma windy.</p> <p>○ na piętrze znajduje się sala grupy 5-6 latków wraz z toaletami oraz świetlica szkolna wraz z toaletą</p> <p>○ w szkole nie ma pętli indukcyjnych</p> <p>○ w budynku nie ma oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących. Brak informacji dotykowej/głosowej</p> <p>○ szkoła posiada parking wewnętrzny, na którym nie wyznaczono miejsca dla osób niepełnosprawnych. Parking znajduje się w odległości 50 metrów od głównego wejścia do budynku</p> <p>○ w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nie ma możliwości skorzystania z tłumacza języka migowego.</p>
--	---

otoczenia przeznaczonych na potrzeby administracji publicznej. Warunkiem wejścia jest posiadanie przez psa założonego kagańca.	
Szkoła Podstawowa im. Prymasa Tysiąclecia w Nadmie³³ ul. Szkolna 7 05-270 Marki	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ○ jedno z wejść do szkoły przystosowane jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową ○ dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich dostępne są wszystkie korytarze i pomieszczenia znajdujące się na parterze ○ pomieszczenia biurowe ulokowane są na parterze ○ toaleta dla osób niepełnosprawnych znajduje się na parterze ○ dostępność do informacji o rozmieszczeniu pomieszczeń zapewniona jest poprzez wsparcie pracownika placówki ○ do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem 	<ul style="list-style-type: none"> ○ jedno z dwóch wejść prowadzi po schodach ○ w budynku nie ma wind ○ w budynku nie zastosowano urządzeń i innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących ○ brak jest informacji wizualnej/dotykowej/głosowej o rozkładzie pomieszczeń ○ przed budynkiem brak miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych ○ W budynku brak możliwości skorzystania z tłumacza polskiego języka migowego.

Według danych z 2019 w gminie Radzymin działały 4 biblioteki i filie publiczne. Wśród obiektów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych 1 miał wejście do budynku przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach. W żadnym z obiektów nie było udogodnienia wewnątrz budynku dla osób poruszających się na wózkach. Budynki nie były również przystosowane dla użytkowników niewidzących i słabowidzących³⁴.

Dla pacjentów Centrum Medycznego im. Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Radzyminie w grudniu 2018 roku została oddana do użytku nowoczesna

³³ Dostępność architektoniczna, <https://bip.radzymin.pl/arttykul/627/3112/dostepnosc-architektoniczna>, data korzystania: 12.12.2020 r.

³⁴ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Radzymin, data korzystania 19.12.2020 r.

dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością winda. Inwestycję sfinansowano z budżetu placówki.

2.5.3. Formy wsparcia

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej osoby niepełnosprawne mogą uzyskać z tytułu niepełnosprawności następujące formy wsparcia:

Zasiłek stały przysługujący osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe, które od października 2018 roku wynosi w przypadku osoby samotnie gospodarującej 701 zł, natomiast w przypadku osoby w rodzinie 528 zł na osobę. Świadczenie stanowi dochód bądź uzupełnienie dochodu tych osób do wspomnianego powyżej kryterium. Jest to zadanie własne, na którego realizację ośrodki pomocy społecznej otrzymują dotację. W 2020 r. zasiłki stałe przyznane zostały 105 osobom (na kwotę 622 739 zł), w 2019 roku 112 (na kwotę 630 161 zł). Poniesione wydatki całkowicie zostały sfinansowane z zadań zleconych.

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium, przysługujący między innymi ze względu na niepełnosprawność. Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy. Zasiłki okresowe z tego tytułu przyznano w 2020 roku 4 osobom, w 2019 roku 2 osobom. Natomiast wydatki na ten cel wyniosły w przypadku w 2020 roku 1 872 zł, w 2019 roku 3 094 zł.

Natomiast ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych wprowadza dla osób legitymujących się odpowiednim stopniem niepełnosprawności:

1) **dotatki do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** w 2020 roku zł, w 2019 roku 113 990 zł.

2) świadczenia opiekuńcze: **zasiłek pielęgnacyjny**, na który w 2020 roku przeznaczono zł, w 2019 roku 1 221 527 zł, **świadczenie pielęgnacyjne** w 2020 roku zł, w 2019 roku 2 223 788 zł, **specjalny zasiłek opiekuńczy** w 2020 roku zł, w 2019 roku 98 520 zł.

Ponadto na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w przypadku ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu w 2020 roku wypłacono świadczenia na kwotę zł, w 2019 roku 28 000 zł.

Dodatkowo w 2020 roku OPS Radzymin pozyskał środki na realizację programu „Opieka wytchnieniowa”, z której skorzystało 8 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, u których zrealizowano 1 725 godzin oraz 4 dzieci do 16 r.ż. posiadających łącznie: wskazania o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji (pkt 7 orzeczenia) oraz wskazania o konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (pkt 8 orzeczenia) liczba godzin zrealizowanych usług wyniosła 383.

2.6 Wspieranie dzieci oraz rodzin

2.6.1. Sytuacja rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzyminie

Rodzina to najważniejsza i podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo. Jako naturalne środowisko życia dziecka ma największy wpływ na jego rozwój w każdej sferze – emocjonalnej, intelektualnej i poznawczej. To właśnie rodzina najsilniej oddziałuje na kształtowanie osobowości dziecka, tworzenie jego systemu wartości i wiary we własne możliwości, dlatego tak ważne jest by funkcjonowała ona prawidłowo i wypełniała swoje funkcje jak najlepiej. Jednym z głównych powodów przyznawania świadczeń z pomocy społecznej rodzinom z dziećmi jest problem bezradności opiekuńczo-wychowawczej.

Tabela nr 14. Powody przyznania pomocy rodzinom.

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem				Liczba osób w rodzinach			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Potrzeba ochrony macierzyństwa	60	76	62	60	263	320	266	281

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	69	110	123	149	242	339	374	474
Rodziny niepełne	43	51	61	59	119	148	180	164
Rodziny wielodzietne	13	16	15	14	77	90	78	79

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zgromadzonych przez OPS Radzymin

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych na przestrzeni 2017 – 2020 roku wzrosła dwukrotnie. W 2019 roku 21,61 % rodzin korzystających ze wsparcia OPS korzystało właśnie z tego powodu, zaś w 2020 roku 28 %. Dane te są bardzo niepokojące i wskazują na konieczność wsparcia rodzin przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Dodatkowym zagrożeniem jest pandemia coronawirusa w której placówki szkolne przeszły na zdalne nauczanie, a dzieci zostały „zamknięte” w domach.

2.6.2. Edukacja

Od 1września 2019 r. zakończyła się reforma edukacyjna, powrócono do ośmioletnich szkół podstawowych. Gmina Radzymin jest organem prowadzącym dla siedmiu szkół podstawowych. Poniższa tabela przedstawia wykaz placówek edukacyjnych.

Tabela nr 15. Szkoły Podstawowe, przedszkola oraz żłobki działające na terenie Gminy Radzymin w 2020 r.

JEDNOSTKA	ADRES	LICZBA MIEJSC
Przedszkole nr 1 w Radzyminie	ul. Batorego 10 05-250 Radzymin	100
Przedszkole nr 2 im. Czerwonego Kapturka w Radzyminie	ul. Wincentego Witosa 78 05-250 Radzymin	225

Szkoła Podstawowa nr 1 im. ppłka pilota Mariana Pisarka w Radzyminie	ul. 11 listopada 2 05-250 Radzymin	dzieci z obwodu, obowiązek ustawy, I zmiana lub II zmiany
Szkoła Podstawowa nr 2 im. księżnej Eleonory Czartoryskiej w Radzyminie	ul. Marii Konopnickiej 24 05-250 Radzymin	dzieci z obwodu, obowiązek ustawy, I zmiana lub II zmiany
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Marii Konopnickiej w Słupnie	Aleja Jana Pawła II 05-250 Słupno	dzieci z obwodu, obowiązek ustawy, I zmiana lub II zmiany
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Michaliny Chełmońskiej-Szczepankowskiej w Słupnie	ul. Szkolna 3 05-250 Słupno	dzieci z obwodu, obowiązek ustawy, I zmiana lub II zmiany
Szkoła Podstawowa im. Prymasa Tysiąclecia w Nadmie	ul. Szkolna 7 05-270 Nadma	dzieci z obwodu, obowiązek ustawy, I zmiana lub II zmiany
Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Janiny Januszewskiej w Ciemnem	ul. Wołomińska 208 05-250 Ciemne	dzieci z obwodu, obowiązek ustawy, I zmiana lub II zmiany
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Starych Załubicach (od 1 września 2020 utworzenie zespołu)	ul. Mazowiecka 40 05-255 Stare Załubice	dzieci z obwodu, obowiązek ustawy, I zmiana lub II zmiany
Przedszkola publiczne prowadzone przez osoby fizyczne i osoby prawne		
Publiczne Przedszkole Kraina Przedszkolaka w Radzyminie	ul. Kilińskiego 7 05-250 Radzymin	140
Przedszkole Publiczne Piotruś Pan w Radzyminie	ul. J. Słowackiego 11 05-250 Radzymin	110
Przedszkole Publiczne Piotruś Pan-Nibylandia w Radzyminie	ul. Konstytucji 3 Maja 10 05-250 Radzymin	70
Publiczne Przedszkole Integracyjne Pluszowy Miś w Radzyminie	ul. M. Konopnickiej 8b 05-250 Radzymin	65

Publiczne Przedszkole Mały Kopernik w Radzyminie	Al. Jana Pawła II 54a 05-250 Radzymin	120
Publiczne Przedszkole Mały Kopernik nr 2 w Radzyminie	ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 20 05-250 Radzymin	200
Publiczne Przedszkole Czary Mary w Radzyminie	ul. Weteranów 77 05-250 Radzymin	66
Publiczne Przedszkole Wyspa Malucha w Radzyminie	ul. Nowa 76b 05-250 Radzymin	115
Publiczne Przedszkole TEDDY w Starym Dybowie	ul. Myśliwska 27 05-250 Stary Dybów	120
Publiczne Przedszkole „Calineczka” w Słupnie	Al. Jana Pawła II 64 05-250 Słupno	67
Niepubliczne placówki: szkoła, przedszkola, inna forma wychowania przedszkolnego, żłobki		
Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Praxis”	Łąki, ul. Weteranów 207 05-250 Radzymin	Szkoła podstawowa o strukturze I-VIII z oddziałem przedszkolnym
Niepubliczne Przedszkole i Żłobek „Akademia Przedszkolaka”	ul. gen. L. Żeligowskiego 10 05-250 Radzymin	P-100 Ż - 60
Przedszkole Niepubliczne i Żłobek „Little AntBee”	ul. M. Skłodowskiej-Curie 9/11 05-250 Radzymin	P - 30 Ż - 55
Niepubliczne Przedszkole i Żłobek „Moje Montessori” (zmiana z klubu na żłobek od 16 lipca 2020)	ul. Platynowa 4 05-250 Radzymin	P- 75 Ż - 18
Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny PROGRESSO	ul. Paderewskiego 4 05-250 Radzymin	25
Niepubliczny Żłobek „Calineczka”	Al. Jana Pawła II 64 05-250 Słupno	40
Żłobek Malinka	Al. Armii Krajowej 4/33 05-250 Radzymin	9
Żłobek TEDDY	ul. Myśliwska 27 05-250 Stary Dybów	30

Żłobek Kraina Przedszkolaka (żłobek wpisany i za miesiąc działalność zawieszona)	ul. Jana Kilińskiego 7 05-250 Radzymin	20
Niepubliczny Żłobek "Pluszowy Miś" (żłobek wpisany 16 lipca 2020)	ul. Marii Konopnickiej 8B	30

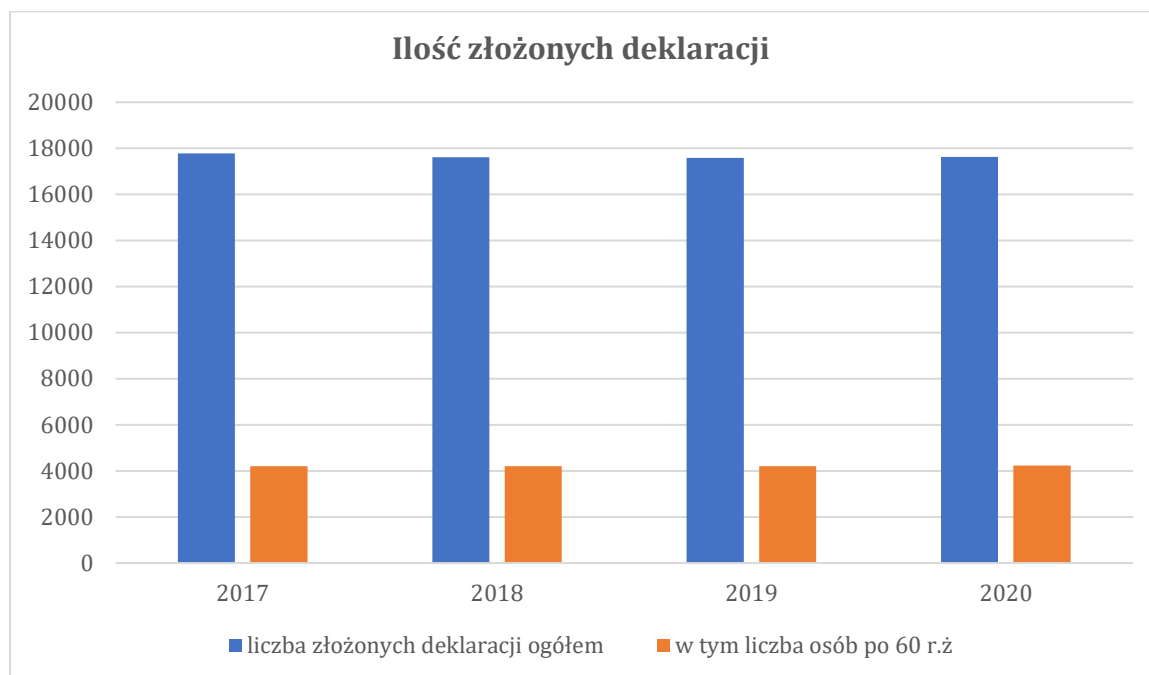
Źródło: dane przekazane przez Centrum Usług Wspólnych

W szkołach podstawowych uczniowie przyjmowani są z obwodu, dyrektor szkoły obwodowej ma obowiązek przyjąć dziecko zgodnie z miejscem zamieszkania. W ramach organizacji pracy szkoły dyrektor ustala zmianowość w szkole (I lub II zmianę). Każda z wyżej wymienionych placówek prowadzi świetlicę. Mogą z niej korzystać uczniowie, których rodzice ze względu na czas swojej pracy nie mogą ich odebrać bezpośrednio po zakończonych zajęciach lub/i ze względu na organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole. Świetlica zapewnia zajęcia uwzględniające potrzeby edukacyjne oraz rozwojowe dzieci i młodzieży, a także ich możliwości psychofizyczne, w szczególności zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, zajęcia zapewniające prawidłowy rozwój fizyczny oraz odrabianie lekcji. Dodatkowo na terenie gminy działają przedszkola publiczne prowadzone przez gminę: Przedszkole nr 1 w Radzyminie (100 miejsc), Przedszkole nr 2 Czerwonego Kapturka w Radzyminie (225 miejsc) oraz 10 przedszkoli publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne. Zapewniają one miejsca dla 1 073 dzieci. Od 2017 roku w przedszkolach nie ma dzieci oczekujących na miejsce w przedszkolu czy oddziale przedszkolnym w szkołach podstawowych na zasadach publicznych. Przedszkola nie są obwodowe. Ponadto na terenie gminy działa 7 żłobków zapewniające 242 miejsca.

2.6.3. Ochrona zdrowia

Centrum Medyczne im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Radzyminie – SPZOZ jest jednostką gminną, zlokalizowaną w centralnej części Radzymina. W 2020 roku w placówce zadeklarowanych było 17631 osób, jest to 65,73 % mieszkańców Gminy Radzymin. Poniższy wykres przedstawia dane za lata 2017-2020.

Wykres nr 2. Deklaracje złożone w Centrum Medycznym im. Bitwy Warszawskiej 1920 r.

Źródło: dane uzyskane z Centrum Medycznego im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Radzyminie.

Odnotowano niewielki wzrost w porównaniu do roku 2018, kiedy to zadeklarowanych było 17 615 osób. Ze wszystkich pacjentów, aż 24% to osoby powyżej 60 roku życia.

Centrum Medyczne im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Radzyminie SPZOZ jest monoprofilowym szpitalem, posiadającym w swej strukturze Oddział Chorób Wewnętrznych z Izbą Przyjęć, ambulatoryjną opiekę specjalistyczną w zakresie 23 specjalizacji z dostępem do pracowni diagnostycznych: endoskopii, USG i RTG oraz Poradnię podstawowej opieki zdrowotnej. W 2019 roku do Radzymińskiej placówki zadeklarowanych było 17 584 osób, jest to 68,06% mieszkańców Gminy Radzymin. Ze wszystkich zadeklarowanych pacjentów, aż 17,28% to osoby powyżej 60 roku życia. Placówka udziela świadczeń mieszkańcom regionu powiatu wołomińskiego. Ze statystyk wynika, iż około 94,23% wszystkich hospitalizacji w szpitalu to mieszkańcy gminy Radzymin. Kadra zatrudniona w Centrum Medycznym, to zespół medyczny, pomocniczy oraz administracyjny, z odpowiednim przygotowaniem do pracy na zajmowanym stanowisku. Łącznie w Centrum Medycznym zatrudnionych jest około 290 osób.

W 2020 r. Szpital w ramach realizacji Projektu UE pn. „Zakup niezbędnego sprzętu oraz adaptacja pomieszczeń w związku z pojawieniem się koronawirusa SARS-CoV-2 na terenie województwa mazowieckiego” został doposażony w sprzęt medyczny - mobilny aparat RTG oraz wielorzędowy tomograf komputerowy (instalacja w I kwartale 2021 r.).

Infrastruktura Szpitala

Szpital jednoprofilowy z oddziałem chorób wewnętrznych Liczba łóżek wg struktury kształtuje się następująco:

- ✓ 35 łóżek zwykłego nadzoru,
- ✓ 2 łóżka intensywnej terapii,

W ramach hospitalizacji, pacjenci mają dostęp do:

- ✓ konsultacji lekarzy specjalistów,
- ✓ rehabilitacji,
- ✓ badań diagnostycznych,
- ✓ badań laboratoryjnych,
- ✓ opieki pielęgniarskiej po zakończonej hospitalizacji w ramach Pielęgniarskiej Opieki Domowej Długoterminowej

Szpitalna nieruchomość gruntowa stwarza możliwość dalszej rozbudowy dla potrzeb rozwoju usług medycznych w tej części powiatu wołomińskiego, jak również Mazowsza. Stan techniczny budynku należy ocenić jako dobry, a standard hospitalizacji jako wysoki. Specjaliści zatrudnieni w szpitalu, mają dostęp do pracowni m.in. ultrasonografii, endoskopii, radiodiagnostyki, wstępnej nieinwazyjnej diagnostyki kardiologicznej oraz badań laboratoryjnych. Hospitalizacja odbywa się w komfortowych, 4 osobowych pokojach z własnymi węzłami sanitarnymi, dostępem do nieodpłatnej tv oraz pełnym wyżywieniem. Kontrakt zawarty na lecznictwo szpitalne na rok 2019 utrzymał się na bardzo podobnym poziomie jak w roku 2018, co skutkuje bardzo zbliżoną ilością hospitalizowanych pacjentów.

Infrastruktura Przychodni:

- ✓ Poradnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej dla dorosłych,
- ✓ Poradnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej dla dzieci,

- ✓ Poradnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Filia w Woli Rasztowskiej,
- ✓ Poradnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Filia w Dąbrówce
- ✓ Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna –Centrum Medyczne to jedna z największych placówek ochrony zdrowia w powiecie wołomińskim, która świadczy usługi medyczne w ramach NFZ, aż w 16 zakresach specjalistycznych
- ✓ Pracownia Endoskopowa,
- ✓ Stomatologia, ➤ Poradnia Stomatologiczna, ➤ Poradnia Stomatologiczna dla dzieci, ➤ Poradnia Chirurgii Stomatologicznej,
- ✓ Zakład Rehabilitacji, ➤ Poradnia Rehabilitacji, ➤ Pracownia Fizjoterapii, ➤ Ośrodek Rehabilitacji Diennej dla Dorosłych, ➤ Ośrodek Rehabilitacji Diennej dla Dzieci,
- ✓ Zdrowie psychiczne, ➤ Poradnia Zdrowia Psychicznego, ➤ Poradnia Psychologiczna

Pacjenci Centrum Medycznego w ramach POZ mają dostęp do:

- ✓ Opieki lekarza, pielęgniarki i położnej,
- ✓ Szczepień ochronnych i profilaktycznych,
- ✓ Programów zdrowotnych i profilaktycznych,
- ✓ Diagnostyki obrazowej,
- ✓ Diagnostyki laboratoryjnej,
- ✓ Pielęgniarskiej Opieki Długoterminowej Domowej

Podstawowa opieka zdrowotna (POZ) jest częścią systemu opieki zdrowotnej i zapewnia zdrowym i chorym świadczenia zdrowotne w przychodni lub w domu. Do zakresu opieki należą świadczenia zdrowotne, profilaktyczne, diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne oraz pielęgnacyjne z zakresu medycyny ogólnej, rodzinnej, chorób wewnętrznych i pediatrii udzielane w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.

W ramach działalności profilaktycznej Centrum Medyczne podejmowało szereg działań ukierunkowanych na kreowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców gminy Radzymin. Od ponad 12 lat, Centrum Medyczne jest aktywnym uczestnikiem światowych Dni Spirometrii. Dni Spirometrii organizowane są w ramach wieloletniej kampanii HEALTHY LUNGS FOR LIFE. Jest to inicjatywa European Respiratory

Society (ERS) i European Lung Foundation (ELF), koordynowana w Polsce przez Polską Federację Stowarzyszeń Chorych na Astmę, Alergie i POCHP. Każda mieszkanka gminy Radzymin może bezpłatnie skorzystać z badań cytologicznych w gabinecie położnej oraz wykonać badania mammografii w specjalnych busach wyposażonych w nowoczesny sprzęt. Dzięki współpracy z firmą Luxmed, bezpłatne badania wykonywane są dla mieszkanki już od 40 roku życia. W ramach współpracy z firmą Słuch-Med, mieszkańcy gminy mogą wykonać bezpłatne badanie audiometryczne (badanie słuchu). Badanie audiometryczne to inaczej tonalne progowe badanie słuchu, które wykorzystuje urządzenie nazywane audiometrem. Audiometr generuje dźwięki o częstotliwości od 125 do 10 000 Hz przesyłane do słuchawek badanej osoby. Zabieg ten pozwala na wykrycie wad słuchu. Nadmierna ekspozycja na dźwięki powyżej 75 dB może spowodować, że poziom wrażliwości ucha na dźwięki będzie się zmniejszał. Wywołane tym zmiany możemy podzielić na zmiany tymczasowe, które ustępują stopniowo po zmniejszeniu ekspozycji na hałas oraz na trwałe. Dzięki współpracy z firmą BTL Polska, mieszkańcy Radzymina mają możliwość testowania nowoczesnych aparatów rehabilitacyjnych w ramach akcji profilaktycznych. W 2019 roku dostępny był SALUS-TALENT - aparat do głębokiej stymulacji elektromagnetycznej. To pierwsze na rynku urządzenie magnetoterapeutyczne stosowane m.in. w rehabilitacji narządu ruchu. Centrum Medyczne we współpracy z Wojskowym Instytutem Medycznym prowadzi Program wczesnego wykrywania reumatoidalnego zapalenia stawów. Dodatkowo mieszkańcy gminy Radzymin, mogą korzystać z bezpłatnej diagnostyki cukrzycy w ramach współpracy z Europejskim Centrum Szkoleniowym. Centrum Medyczne we współpracy z Wojskowym Instytutem Medycznym prowadzi Program wczesnego wykrywania reumatoidalnego zapalenia stawów. Z bezpłatnej profilaktyki mogą korzystać mieszkańcy powiatu wołomińskiego. Od marca zapraszamy mieszkańców powiatu wołomińskiego do udziału w bezpłatnym Programie profilaktyki Osteoporozy Narodowego Instytut Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji. Mieszkańcy powiatu wołomińskiego mogą korzystać z bezpłatnej diagnostyki cukrzycy w ramach współpracy z Europejskim Centrum Szkoleniowym.

Pregnabit to urządzenie do zdalnego badania dobrostanu płodu (KTG) w warunkach domowych. Usługa skierowana jest do kobiet w ciąży pojedynczej od 32. tygodnia ciąży. Przez 7 dni, przyszła mama będzie mogła w ciągu dnia o dowolnej godzinie

wykonać 2 pomiary KTG. W przypadku prawidłowych wyników pacjentka zostanie poinformowana SMS-owo, że wszystko jest w porządku. Jeśli jednak coś wzbudzi zaniepokojenie personelu medycznego, uruchomione zostaną właściwe procedury medyczne, np. poprosimy o powtórzenie badania czy też zostanie wezwana karetka. Centrum Medyczne stało się kolejnym miejscem w Polsce, a pierwszym w powiecie wołomińskim, które wprowadziło ulgi na świadczenia medyczne dla weteranów oraz weteranów poszkodowanych w działaniach poza granicami państwa. Z dniem 29 sierpnia 2019 r. zostało podpisane zarządzenie Nr 29/2019 w sprawie uprawnień do bezpłatnych i ulgowych świadczeń medycznych udzielanych przez Centrum Medyczne im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Radzyminie - SPZ ZOZ. Zgodnie z wyżej wymienionym zarządzeniem, świadczenia realizowane są na podstawie legitymacji weterana lub legitymacji weterana poszkodowanego wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość. Świadczenia udzielane są osobom uprawnionym z terenu powiatu wołomińskiego. Warto wspomnieć, iż w dniu 11 marca 2019 roku, Rada Miejska w Radzyminie przyjęła uchwałę nr 71/V/2019 w sprawie stworzenia programu wspierającego i honorującego weteranów.

Centrum Medyczne przy wsparciu Gminy Radzymin, startuje w konkursach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020. W 2019 roku otrzymaliśmy finansowanie na projekt: Wdrożenie e-usług dla pacjentów Centrum Medycznego im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Radzyminie. Decyzją zarządu województwa mazowieckiego projekt otrzyma blisko 620 tys. zł z RPO WM 2014-2020. Umowę o dofinansowanie projektu w dniu (08.10.2019 r.) podpisali Wiesław Raboszuk oraz Elżbieta Lanc członkowie zarządu województwa mazowieckiego oraz Krzysztof Jarząbek dyrektor Centrum Medycznego w Radzyminie. Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępności do usług publicznych poprzez wdrożenie e-usług w Centrum Medycznym im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Radzyminie, m.in. E-obchód, E-wizyta, Ewypis, E-odpis, E-Medycyna Pracy oraz E-Kontrahent. Projekt bezpośrednio przełoży się na rozwój systemu usług on-line, które będą dostępne dla pracowników, pacjentów i kontrahentów szpitala. Realizacja projektu przyczyni się również do wzrostu poziomu oferowanych usług medycznych pacjentom Szpitala, zwiększy efektywność leczenia oraz podniesie komfort pracy personelu. Dodatkowo poprawi się dostępność usług medycznych (publicznych) na terenie Warszawskiego Obszaru

Funkcjonalnego, który stanowi centrum życia społecznego regionu i kraju. Projekt zakłada także modernizację infrastruktury informatycznej, jej rozbudowę o kolejne elementy oraz funkcjonalności wraz z dalej idącą integracją systemów. Poszczególne części projektu uzupełniają się tworząc cały system kompletnych usług medycznych, które dają możliwość poprawy organizacji pracy, bezpieczeństwa danych i zastosowania nowoczesnych rozwiązań do realizacji podstawowych zadań Szpitala. Tytuł projektu: Wdrożenie e-usług dla pacjentów Centrum Medycznego im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Radzyminie Wartość ogólna projektu (zł): 950 521,86 zł.

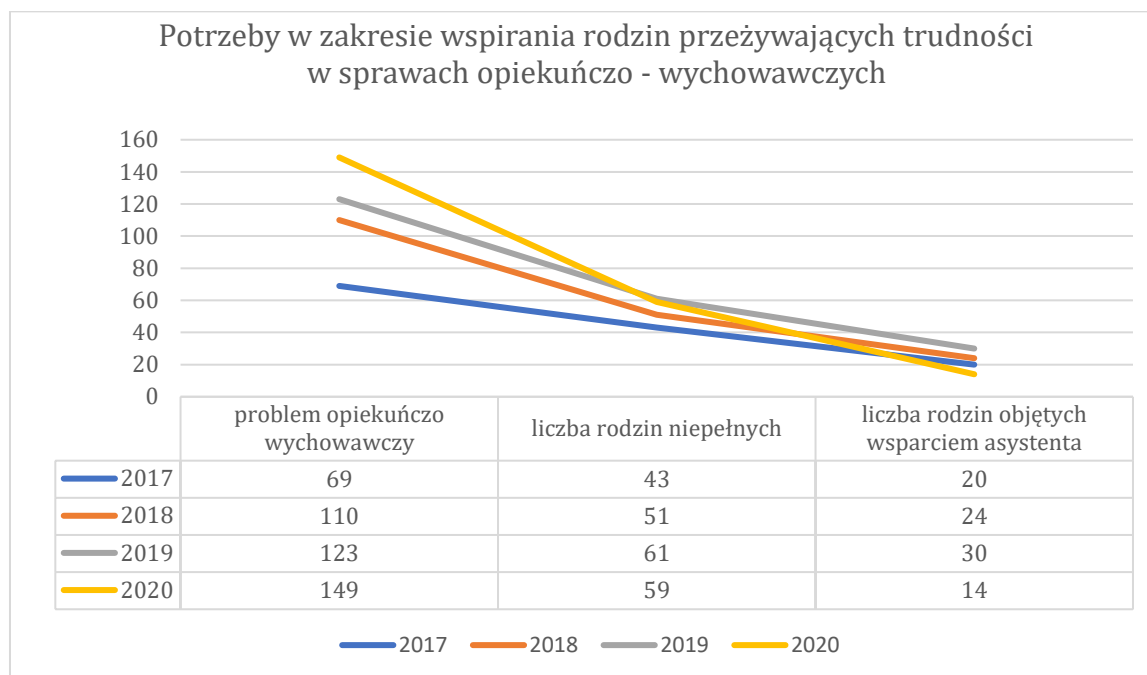
2.6.4. Formy działań wspierających rodziny

✓ Asystent rodziny

Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tą funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie w ramach realizacji powyższego zadania zatrudnia od 2018 roku na umowę o pracę dwóch asystentów, którzy w 2020 roku objęli swoim wsparciem 30 rodzin (w tym 68 dzieci).

Wykres nr 3. Rodziny przeżywające trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych posiadanych przez OPS Radzymin

Z powyższego wykresu wynika, że liczba rodzin borykających się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych z roku na rok rośnie. Co jednoznacznie wskazuje, że współczesne rodziny mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej rzeczywistości. Coraz częściej dotyczą je zjawiska uzależnień, przemocy i dysfunkcji. Towarzyszą im trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, które rzutują na prawidłowy rozwój dziecka. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowywaniu dzieci dodatkowo łączy się z różnymi problemami: uzależnienia, przemoc, bezrobocie oraz związane z tym ubóstwo, rodziny niepełne lub wielodzietne, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról społecznych i rodzicielskich. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny.

✓ Piecza zastępcza

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Piecza zastępcza zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe- dążenie do

przysposobienia dziecka. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka zapewniają opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka współpracują między innymi z koordynatorem lub pracownikiem rodzinnej pieczy zastępczej, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, ośrodkiem adopcyjnym, sądem.

Ograniczenie władzy rodzicielskiej (najczęściej występujące) poprzez umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej skutkuje przeniesieniem na opiekunów zastępczych wszelkich atrybutów bieżącej pieczy (codziennej opieki i troski) nad dzieckiem, natomiast reprezentowanie ustawowe czyli podejmowanie względem dziecka wszystkich istotnych decyzji życiowych nadal jest w „rękach” rodziców naturalnych. Podejmując się roli rodzica zastępczego trzeba o tym koniecznie pamiętać. Dziecko w naszej rodzinie zastępczej nie jest nasze. Rodzice zastępczy w zastępstwie rodziców biologicznych sprawują bieżącą opiekę nad dzieckiem. Ta forma opieki podlega także kontroli ze strony sądu i powiatowego centrum pomocy rodzinie. Na podstawie informacji uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie (wg stanu na dzień 31.12.2019 r.) wynika, że na terenie gminy Radzymin zamieszkiwały 24 rodziny zastępcze mające pod swoją opieką 45 dzieci. W 2020 r. w rodzinnych domach dziecka prowadzonych przez 1 rodzinę przebywało 8 dzieci, w 2 rodzinach zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia przebywało 7 dzieci. Natomiast na terenie Gminy Radzymin działa 7 rodzin zastępczych niezawodowych z 10 dzieci oraz 11 rodzin spokrewnionych z 12 dzieci. Z powyższych danych wynika, że problem związany z zagrożeniem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej na terenie gminy Radzymin jest widoczny. Dlatego tak bardzo istotne jest podjęcie stosownych rozwiązań, które będzie miało na celu zapobieganie rozszerzaniu się problemu, jak również jego systematycznemu niwelowaniu. Udzielenie pomocy nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych. Należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym i profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

✓ Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa na lata 2014 – 2020

Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów biorących udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym kwalifikował i wydawał skierowania osobom, które spełniały kryteria ww. programu. Dystrybucją zajął się Caritas w Radzyminie. Pomocą żywnościową w roku 2019 objętych zostało 55 rodzin, w tym 148 osób, natomiast w 2020 roku objęto 37 rodzin, w tym 90 osób w rodzinach. Poprawiło to niewątpliwie sytuację materialną tych osób i rodzin poprzez zmniejszenie wydatków na żywność. W asortymencie znalazły się takie produkty jak: makaron jajeczny, ryż biały, mleko UHT, groszek konserwowy, fasola biała, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, gulasz wieprzowy z warzywami, filet z makreli w oleju, szynka drobiowa, cukier biały, olej rzepakowy.

✓ Pomoc rzeczowa – wolontariat

- 1) akcja- „Pogotowie lekcyjne” oraz współpraca z grupą militarną AIR GROM – pomoc otrzymało 7 dzieci,
- 2) akcja „Podziel się jajeczkiem” – paczki żywnościowe otrzymało 44 rodziny,
- 3) akcja „Wolontariat Sąsiedzki „ - pomoc otrzymały 2 osoby samotne,
- 4) zbiórka artykułów higienicznych i żywnościowych dla Domu Dziecka – pomoc otrzymało 30 dzieci,
- 5) akcja „Zrób prezent na Święta” – paczki żywnościowe otrzymało 50 rodzin,
- 6) akcja „Pomoc świąteczna dla rodziny” (meble, żywność) – pomoc otrzymała 1 rodzina,
- 7) korepetycje, pomoc w lekcjach – 2 rodziny
- 8) pomoc w postaci żywności, współpraca ze Wspólnotą Dobrego Pasterza Anonimowych Alkoholików – pomoc otrzymało 50 osób.

✓ Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”

Pomoc w dożywianiu realizowana jest na podstawie Uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Program wykonywany jest zgodnie z porozumieniem z Wojewodą Mazowieckim. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci

i młodzieży z rodzin o niskich dochodach, znajdujących się w trudnej sytuacji oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Na realizację Programu dożywiania przeznaczono w gminie w 2019 roku ogółem 100 324 zł z czego środki własne gminy wynosiły 40 324 zł. Pomoc w zakresie dożywiania jest przyznawana nieodpłatnie osobom i rodzinom, którym dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego zgodnie z Uchwałą Gminy Radzymin. W 2019 r. 343 osób skorzystało z w/w programu, w tym 126 dzieci i młodzieży skorzystało z pomocy w formie posiłku w przedszkolach, szkołach, gimnazjach oraz szkołach ponadgimnazjalnych oraz 139 osób w formie zasiłku celowego na zakup żywności. Natomiast w 2020 roku z programu skorzystało 367 osób, w tym 92 dzieci.

✓ Bon Malucha

Bon Malucha jest świadczeniem pieniężnym przyznawanym Rodzinom w celu zapewnienia dzieciom w wieku od ukończenia 13 miesiąca życia do dnia objęcia dziecka wychowaniem przedszkolnym, nie dłużej jednak niż do 31 sierpnia w roku, w którym dziecko ukończy 3 lata, wybranej przez rodziców opieki, poprzez:

- dofinansowanie legalnego zatrudnienia niani (rodzice muszą wykazać, że w każdym roku kalendarzowym zatrudniają nianie na kwotę co najmniej 50% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego zgodnie z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.),
- dopłatę do pobytu dziecka w niepublicznym żłobku, klubie dziecięcym lub u opiekuna dziennego. Bon przysługuje Rodzicom, którzy posiadają ważną Radzymińską Kartę Mieszkańca (w tym również dla pozostających na utrzymaniu dzieci) oraz korzystają z usług niepublicznego żłobka, klubu dziecięcego wpisanego do odpowiedniego rejestru albo dziennego opiekuna wpisanego do wykazu dziennych opiekunów, bądź z usług niani zatrudnionej w ramach umowy uaktywniającej.

Świadczenie pieniężne od 1 kwietnia 2020 r. przysługuje w wysokości:

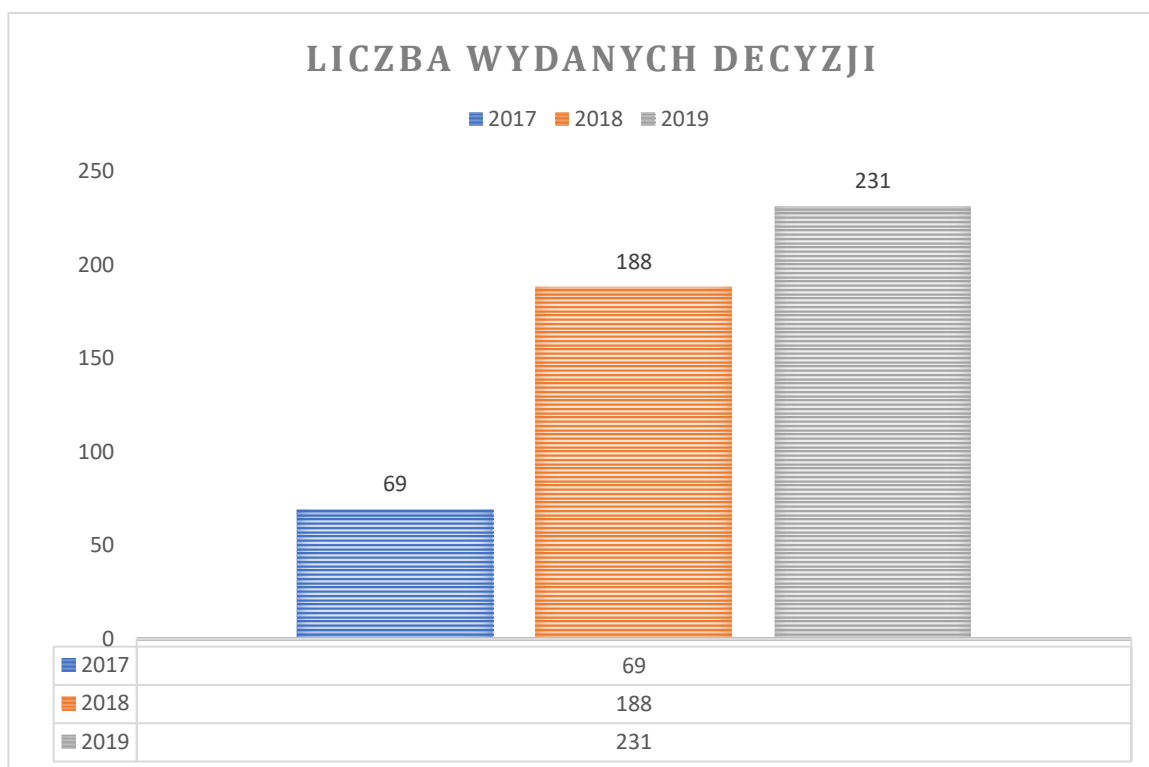
- 200,00 zł w przypadku gdy Rodzice mają na utrzymaniu jedno dziecko,
- 300,00 zł w przypadku gdy Rodzice mają na utrzymaniu dwoje dzieci, w tym drugie dziecko nie ukończyło 18 roku życia lub 26 roku życia i kontynuuje

naukę lub drugie dziecko pozostające na utrzymaniu jest pełnoletnie i niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym lub znacznym,

- 400,00 zł w przypadku gdy Rodzice mają na utrzymaniu troje i więcej dzieci, w tym drugie i kolejne dziecko nie ukończyło 18 roku życia lub 26 roku życia i kontynuuje naukę lub drugie i kolejne dziecko pozostające na utrzymaniu jest pełnoletnie i niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Wysokość Bonu nie jest większa niż miesięczna opłata stała chesnego, wynikająca z umowy na sprawowanie opieki na dzieckiem. „Bon Malucha” przyznawany jest od 1 września do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, jednak nie wcześniej niż od pierwszego dnia miesiąca, w którym Rodzic złoży prawidłowo wypełniony i kompletny wniosek o przyznanie Bonu. W przypadku, gdy umowa o świadczenie opieki nad dzieckiem zawarta jest na czas krótszy, Bon zostanie przyznany na okres wynikający z tej umowy.³⁵

Wykres nr 4. Liczba wydanych decyzji przyznających Bon Malucha

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Centrum Usług Wspólnych

³⁵http://www.radzymin.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&sub=162&menu=401&dzialy=401&akcja=artykul&artykul=4972, data korzystania 28.01.2021 r.

Powyższy wykres przedstawia liczbę wydanych wszystkich decyzji w tym zawieszających, których w tym okresie wydano 183 decyzje zawieszające oraz 10 wznawiających. W okresie funkcjonowania Bonu Malucha (w latach 2017-2020) gmina przeznaczyła na program kwotę 1 536 113,09 zł (w 2017 r. – 61 656,65 zł, w 2018 r. - 486 749,74 zł, w 2019 r.- 548 474,40 zł, w 2020 r. – 439 232,30 zł). Podkreślić należy, że do kwietnia 2020 roku świadczenie przysługiwało w wyższej wysokości tj. 300 zł, 400 zł, 500 zł., co miało również wpływ na poniesione przez Gminę Radzymin wydatki na realizację zadania.

Radzymińska Karta Mieszkańca

W ramach zapewnienia szybszego dostępu do świadczeń medycznych, Gmina Radzymin partycypuje w kosztach konsultacji specjalistycznych i badań diagnostycznych, z których korzystają mieszkańcy Radzymina. W ramach Radzymińskiej Karty Mieszkańca, każdy użytkownik karty otrzymuje 20% rabat na odpłatne świadczenia medyczne, a posiadacz aktywnej deklaracji POZ dostaje dodatkowe 10% rabatu na wybrane konsultacje u lekarzy specjalistów. W 2019 roku, w ramach RKM udzielono rabatu na 6975 usług medycznych z czego, 1065 to zabiegi rehabilitacyjne, 973 to konsultacje u lekarzy specjalistów, pozostałe świadczenia to stomatologia, badania laboratoryjne, diagnostyka i szczepienia ochronne. Głównymi odbiorcami rabatów są seniorzy oraz rodzice z małymi dziećmi. Jest to nie wątpliwie znacząca pomoc dla budżetu domowego. Łącznie udzielono rabatów na 97 903,20 zł. Natomiast łączna kwota zniżek udzielonych posiadaczom Radzymińskiej Karty Mieszkańca w 2020 roku wyniosła 57 964,20 zł. Odbywały się także dwa fakultatywne działania tzn. KTG Home dla kobiet w ciąży finansowane w 100% przez gminę Radzymin (koszt: 1 200,00 zł) oraz szczepienia dla seniorów 65+, również finansowane 100% przez Gminę (koszt: 2 800,00 zł). Uwzględniając regularne oraz fakultatywne zniżki dla posiadaczy RKM, łączny koszt wyniósł – 61 964,20 zł. Posiadacze Radzymińskiej Karty Mieszkańca w 2020 roku skorzystali z usług świadczonych przez Centrum Medyczne im. Bitwy Warszawskiej w Radzyminie: łączna ilość usług- 5758, zabiegi rehabilitacyjne -1331, konsultacje lekarzy specjalistów – 621.

Tabela nr 16. Zestawienie wydanych Radzymińskich Kart Mieszkańca

	2017	2018	2019	2020
Liczba wydanych kart ogółem	6914	5367	5037	2933
w tym liczba dzieci	2325	1574	1744	891

Źródło: Dane uzyskane z Referatu Partycypacji i Polityki Społecznej z lata 2017-2020.

✓ Karta Dużej Rodziny

Zgodnie ze zmianami w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2020 r, poz. 1348) od 1 stycznia 2019 r. Karta Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Posiadacze karty mogą korzystać z ogólnopolskich zniżek. Ich wykaz znajduje się na stronie internetowej <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/kdr>.

Tabela nr 17. Liczba wydanych kart dużej rodziny w okresie 2017-2020

	2017	2018	2019	2020
Liczba wydanych kart ogółem	323	534	601	309
w tym liczba dzieci	203	338	270	185
W tym liczba rodziców	120	196	331	205

Źródło: Dane uzyskane z Referatu Partycypacji i Polityki Społecznej z lata 2017-2020.

✓ Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych

Obsługa świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Oznacza to, że ciężar finansowy w tym zakresie spoczywa na budżecie państwa co do samych świadczeń, koszty obsługi są w części finansowane przez gminę. Organami właściwymi do załatwiania spraw indywidualnych i wypłaty świadczeń rodzinnych są gminy. Burmistrz Radzymina działając na podstawie

ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. upoważnił Kierownika OPS do prowadzeń w sprawach świadczeń rodzinnych, a także wydawania decyzji w tych sprawach. Tym samym na wniosek kierownika OPS zlecił realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych pracownikom Ośrodka. Świadczenia rodzinne są udzielane na okresy zasiłkowe, które trwają od 1 listopada jednego roku do 31 października roku następnego. Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadza następujące rodzaje świadczeń: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskie. Świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu - „Za Życiem”

Ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” zostało wprowadzone nowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Jednorazowe świadczenie przysługuje w wysokości 4000 zł bez względu na dochód rodziny.

✓ Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Kolejną formą wsparcia realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ta pomoc finansowana jest zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ma osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku, której w okresie ostatnich miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. O świadczenie z funduszu można ubiegać się

na podstawie zaświadczenia komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne potwierdzającego bezskuteczność egzekucji świadczeń alimentacyjnych w okresie ostatnich dwóch miesięcy od złożenia wniosku. Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie w 2020 r. wypłacił 1 487 świadczeń na łączną kwotę 644 440 zł.

✓ Świadczenie wychowawcze

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych. Wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko. Świadczenie przysługuje na dziecko/ dzieci do dnia ukończenia 18 roku życia bez względu na dochód rodziny. Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie w 2020 roku zrealizował 87 094 świadczenia. W ramach niniejszego programu wypłacono kwotę 43 312 621 zł.

✓ Program „Dobry start”

Świadczenie przysługuje raz w roku na dziecko, które rozpoczyna rok szkolny do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Świadczenie nie przysługuje na dzieci uczęszczające do przedszkola oraz dzieci realizujące roczne przygotowanie przedszkolne w tzw. zerówce w przedszkolu lub w szkole. Przyznanie świadczenia nie jest uzależnione od dochodu rodziny. Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć wniosek. Może to zrobić matka lub ojciec dziecka, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka, a w przypadku dzieci przebywających w pieczy zastępczej – rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub dyrektor placówki opiekuńczo – wychowawczej. W ramach niniejszego programu Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie zrealizował 4 709 świadczeń. Wydatkowano kwotę 1 410 600 zł.

2.7 Profilaktyka uzależnień i zjawisko przemocy w rodzinie

2.7.1. Zjawisko uzależnienia od alkoholu

Diagnoza sytuacji w obszarze uzależnień jest bardzo utrudniona ze względu na niewielki zakres danych, będących w ogólnej dyspozycji, jak również na charakter samego zjawiska. Zespół uzależnienia od alkoholu to kompleks zjawisk

fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których picie alkoholu dominuje nad innymi zachowaniami. Nie ma pełnych danych, dotyczących liczby osób uzależnionych, osób współuzależnionych i dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym na terenie Gminy Radzymin. Problem oceniany jest na podstawie danych szacunkowych, opartych o zasady określenia wielkości populacji osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych, przyjętych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA)³⁶. Według tej metody szacuje się, że odsetek osób uzależnionych wynosi ok. 2 % całej populacji –w przypadku Gminy Radzymin jest to około 550 osób. Osoby dorosłe żyjące w najbliższym otoczeniu osób uzależnionych, generujące szkody w różnych obszarach ochrony zdrowia, stanowią według szacunków PARPA ok. 4 % populacji –w przypadku Gminy Radzymin jest to około 1100 osób. Dzieci, które wymagają różnego rodzaju oddziaływań kompensacyjnych z powodu problemu alkoholowego w rodzinie, stanowią ok. 4 % populacji, natomiast osoby pijące szkodliwie to 5-7% populacji czyli 1375-1925 osób zamieszkujących Gminę Radzymin. Na dzień sporządzania niniejszego dokumentu Gminę Radzymin zamieszkiwało 27 504 osób to borykających się z tym problemem jest 9 % populacji. Ze wsparcia oferowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie z powodu alkoholizmu korzystało w 2017 roku 50 osób, 65 w 2019 roku, zaś w 2020 roku liczba spadła do 44 osób.

W wyniku uzależnienia od alkoholu dochodzi do zachowań ryzykownych, które powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylanie się od pracy, czy systematyczne zakłócanie spokoju lub porządku publicznego. W celu modyfikacji aspołecznych zachowań osób uzależnionych, rodziny oraz inne podmioty mogą składać wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.

Tabela nr 18. Liczba wniosków zarejestrowanych w okresie 2017-2020

³⁶ <http://www.parpa.pl/index.php/33-analazy-badania-raporty/132-statystyki>, data korzystania 29.12.2020 r.

	Liczba wniosków złożonych przez rodziny	Liczba spraw skierowanych do sądu w ramach wniosków złożonych w danym roku
2017	25	0
2018	18	6
2019	11	4
2020	23	19

Źródło: opracowania własne na podstawie danych udostępnionych przez GKRPA

Dane z lat 2017-2020 dają podstawę do prognozowania na kolejne lata znaczących zmian w liczbie wniosków składanych do GKRPA oraz liczby spraw kierowanych do Sądu. Wskazuje to na rozmiar zjawiska występującego na terenie Gminy.

Osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby współuzależnione korzystają z pomocy oferowanej w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym(PIK):

- rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do specjalistycznego leczenia oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- motywowanie sprawców przemocy do udziału w specjalistycznych programach,
- udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym,
- udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzicom,
- prowadzenie konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom,
- o rozpoznawanie zjawiska przemocy, udzielanie konsultacji osobom doznającym przemocy w rodzinie,
- udzielanie konsultacji sprawcom przemocy w rodzinie,
- gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy.

W punkcie udzielana jest interdyscyplinarna pomoc przez psychologa, pedagoga, terapeutę uzależnień. Dostępność do punktu dostosowana jest do potrzeb mieszkańców –dyżury odbywają się od poniedziałku do soboty, w godzinach popołudniowych. Ze względu na sytuację pandemiczną spotkania odbywają się z zachowaniem reżimu sanitarnego lub w formie online.

Tabela nr 19. Liczba przeprowadzonych konsultacji

Lp.	specjalista	roczna liczba:		
		godz.	konsultacji	osób, które zgłosiły się po raz pierwszy
1	psycholog	131	86	10
2	pedagog	144	95	21
3	dla osób uzależnionych i współuzależnionych (kobiety)	287	138	30
4	dla osób uzależnionych i współuzależnionych	205	36	13
5	dla osób nieradzących sobie z emocjami	240	212	22
	razem:	1007	567	96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez GKRPA

Zatrudnieni specjaliści świadczyli bezpłatną, interdyscyplinarną pomoc dla mieszkańców gminy Radzymin w zakresie problematyki przemocy domowej, problematyki alkoholowej i narkomanii, w tym prowadzili konsultacje indywidualne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, a także prowadzili działania interwencyjno-wspierające.

Ponad to Gmina Radzymin realizując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2019 r. przekazała dotacje następującym organizacjom pozarządowym.

Tabela nr 20. Zadania publiczne realizowane przy wsparciu środków z GKRPA

Nazwa organizacji	Tytuł zadania publicznego	Przyznana dotacja
Fundacja OXYLIUM	Prowadzenie działań na rzecz promowania i abstynencji i trzeźwego stylu życia	20 000,00 zł

Stowarzyszenie Piłki Ręcznej ROKIS	Nowoczesne metody pracy profilaktycznej- profilaktyka w sporcie	32 000,00 zł
Stowarzyszenie „Radzymińskie FORUM”	Wolni od uzależnień, kreatywni w życiu	35 000,00 zł
Suma wypłaconych dotacji		87 000,00 zł

Źródło: informacje pozyskane z Raportu o stanie Gminy Radzymin 2019

2.7.2. Przemoc w rodzinie- ocena zjawiska

Przemoc w rodzinie jest definiowana jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (wspólnie gospodarujących lub zamieszkujących), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”³⁷. Jest to zjawisko intencjonalne i niesprawiedliwe, wykorzystujące naturalną przewagę sił. Uniemożliwia samoobronę, a opiera się na władzy i kontroli. Rzadko jest czynem jednorazowym, znacznie częściej jest długotrwałym procesem. Dotyczy nie tylko poszczególnych osób i rodzin. Obecnie stanowi poważny problem społeczny. Dlatego niezbędne jest podejmowanie planowych działań, mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie przez odpowiednie instytucje i profesjonalistów niosących pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Problem przemocy domowej jest zagadnieniem złożonym. Pomimo wielu kampanii podwyższających świadomość społeczną, nadal przemoc traktowana jest jako sprawa wstydliva i skrywana.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na mocy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku oraz Zarządzenia Nr 0050.55.2019 Burmistrza Radzimina z dnia 04.04.2019 r. powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy podopiecznemu lub całej rodzinie. Działania Zespołu skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie,

³⁷ art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218)

niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie. Celem istnienia zespołu interdyscyplinarnego jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji, które zajmują się pomocą rodzinie i mogą mieć wpływ na poprawę jej sytuacji. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie odbywa narady raz na kwartał w Ośrodku Pomocy Społecznej. Obsługę techniczno – administracyjną Zespołu prowadzi OPS.

W 2019 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 67 formularzy Niebieska Karta A, z poprzednich okresów jest kontynuowanych 41 procedur. Zespół zakończył procedurę „Niebieska Karta” w 55 przypadkach, 29 zakończenie z powodu zaprzestania zjawiska przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, natomiast w 26 przypadku Zespół podjął decyzję o braku zasadności podejmowanych działań. Natomiast w 2020 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 56 Niebieskich Kart-A, w tym 39 sporządzonych przez funkcjonariuszy Policji. Dodatkowo 53 procedury były kontynuowane z poprzednich lat. W tym okresie zakończono 68 procedur, w tym 35 z powodu zakończenia przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy.

W trakcie prac grup roboczych, w okresie od 2017 r. do 2020 r., łącznie na 223 osoby wskazane jako doznające przemocy było 197 kobiet, natomiast osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy było 201 mężczyzn.

Grupy robocze opracowały i realizowały plan pomocy w indywidualnych przypadkach, monitorowały sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy a także dokumentowały działania podejmowane wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny koordynował działania podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielenie pomocy w środowisku lokalnym.

Wieloaspektowość i złożoność zjawiska przemocy w rodzinie oraz jego skutków dla osoby, rodziny, jak i społeczności lokalnej wymaga szerokiego i kompleksowego podejścia do zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy.

2.7.3. Baza instytucji pomocowych

Liczba osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzyminie w ramach świadczonej pogłębionej pracy socjalnej w związku z wystąpieniem w rodzinie problemu przemocy w 2020 roku wyniosła 109 rodzin (w tym 327 osób w tych rodzinach), co stanowi prawie 21 % ogółu korzystających.

Tabela nr 21. Instytucje udzielające wsparcia rodzinom uwikłanym w przemoc

Instytucja	Adres	Telefon	Oferowana pomoc
Ośrodek Pomocy Społecznej	Radzymin ul. Weteranów 31	(22) 786 54 86 ops@radzymin.pl	- wsparcie asystenta rodziny - świadczenie pracy socjalnej w środowisku - podejmowanie działań w ramach procedury Niebieskie Karty - wolontariat - wsparcie finansowe
Komisariat Policji w Radzyminie	Radzymin ul. Traugutta 17	(22) 786 - 50 - 07	- monitorowanie sytuacji rodziny objętej procedurą Niebieska Karta; - przeprowadzanie interwencji w środowisku
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzyminie	Radzymin ul. Letnia 15	Przewodnicząca GKRPA Katarzyna Czuba tel. 22 667 68 55, 698 573 803	- przyjmowanie wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego - przeprowadzanie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego - kierowanie do Sądu wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Radzymin ul. Weteranów 31	Przewodnicząca Aleksandra Smardzewska tel. 22 786 54 86, 507 957 303 asmardzewska@radzymin.pl	- obsługa organizacyjno - techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego - prowadzenie procedur Niebieskie Karty

<p>Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego „Eserefka”</p>	<p>Radzymin ul. Letnia 15</p>	<p>784 – 236 – 866 Ze względu na panujący stan epidemiologiczny związany z koronawirusem, w obecnej chwili porady udzielane są wyłącznie w systemie on-line. Zapisy do specjalistów prowadzi się od poniedziałku do soboty w godzinach 08.00 – 20.00 pod nr telefonu 784 236 866. Porady udzielane są za pośrednictwem:</p> <p>Messengera (rozmowa ze specjalistą) – w aplikacji Messenger na koncie Punkt Eserefka (https://www.facebook.com/punkt.eserefka.9). Jeśli rozmowa nie jest możliwa, ze względu np: na brak prywatności w domu, można pisać ze specjalistą.</p> <p>Skype (rozmowa z naszym specjalistą) – w aplikacji Skype (https://www.skype.com/pl/get-skype/) należy połączyć się z kontem Punkt Eserefka.</p>	<p>Wsparcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pedagoga - psychologa - seksuologa - psychoterapeuty - terapeuty ds. uzależnień - pracownika socjalnego
<p>Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Radzyminie</p>		<p>735 – 736 - 797</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porady prawne - pomoc w pisaniu pism do sądu

Trening Wychowawczy organizowany przez Urząd Miasta i Gminy Radzymin		698 - 573 - 803	dla rodziców chcących zapoznać się z praktycznymi umiejętnościami wychowawczymi, niezbędnymi w kontakcie z dzieckiem
Punkt Informacyjno - Konsultacyjny w Radzyminie		(22) 243 - 05 - 47	- terapia uzależnień - współuzależnienia - dla osób nieradzących sobie z emocjami - pedagog
Ośrodek Środowiskowej Opieki dla Dzieci i Młodzieży w Centrum Medycznym na Reymonta	Radzymin ul. Reymonta 12	(22) 761 - 66 - 85 508 - 427 - 156	Opieka : - psychologa - terapeuty środowiskowego - psychoterapeuty
PCPR - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie	Wołomin ul. Legionów 78	664 - 022 - 974	Poradnictwo : - psychologiczne - prawne
Centrum Psychoterapii „Spektrum” w Wołominie	Wołomin ul. Armii Krajowej 16 A	504 - 749 - 021 570 - 363 - 991	Pomoc w zakresie zaburzeń psychicznych dla osób cierpiących z powodu problemów w relacjach lub trudnych wydarzeń życiowych (śmierć, rozwód, utrata pracy)
POIK - Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce	Zielonka ul. Poniatowskiego o 29	(22)771-83-84 504 - 221 - 017 psychologpoikzielonka@gmail.com	- Interwencja kryzysowa dla matek i osób dotkniętych przemocą - Terapia rodzinna - Konsultacje dla par - Mediacja - Konsultacje psychologiczne
Dom Samotnej Matki w Zielonce	Zielonka ul. Kilińskiego 63	(22) 781 - 07 - 09	Opieka nad samotną matką z dziećmi

Poradnia Leczenia Uzależnień ESCULAP	Marki ul. Fabryczna 1	22 761 90 80	Poradnia świadczy pomoc dla osób mających problem z alkoholem oraz ich rodzin. (w ramach kontraktu z NFZ) Zespół poradni tworzą wykwalifikowani, doświadczeni terapeuci i psychiatry. Prowadzone są zarówno terapie indywidualne jak i grupowe. Dla osób uzależnionych oferujemy grupę podstawową edukacyjno-motywacyjną oraz grupę terapeutyczną. Dla rodzin proponujemy terapię osób współuzależnionych oraz terapię DDD, DDA. Kwalifikacja do grup odbywa się po indywidualnej konsultacji z terapeutą.
Wspólnota Anonimowych Alkoholików AA DOBRY PASTERZ	Słupno ul. Jana Pawła II (budynek Szkoły Podstawowej nr 1 w Słupnie)	środy oraz piątki Godz. 18.00-20.00	Grupy Wsparcia dla osób uzależnionych

Ze względu na pandemię COVID-19 działalność wyżej wymienionych instytucji w większości odbywała się zdalnie bądź z zachowaniem reżimu sanitarnego.

3. Zasoby instytucjonalne

3.1 Organizacje pozarządowe

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1057) nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek tworzenia programów współpracy z organizacjami pozarządowymi. Poniższa tabela stanowi wykaz organizacji działających na terenie

Gminy Radzymin, które zakresem swego działania wspierają lokalną politykę społeczną.

Tabela nr 22. Wykaz organizacji działających na terenie Gminy Radzymin

nazwa	Rodzaj organizacji	Status Pożytku publicznego	Zakres działalności
Fundacja "Oxylium"	Fundacja	nie	<p>Organizowanie spotkań terapeutycznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dorosłych dzieci alkoholików.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja spotkań oraz wsparcie materialne dla rodziców samotnie wychowujących dzieci. 2. Organizacja wyjazdów w celach terapeutycznych. 3. Zapewnienie osobistego i duchowego rozwoju przy pomocy terapeutów i ludzi związanych z problemem uzależnień. 4. Organizowanie spotkań spikerskich i warsztatów. 5. Prowadzenie domów dla osób uzależnionych i ich rodzin. 6. Prowadzenie działalności wydawniczej. 7. Prowadzenie domów spokojnej starości. 8. Prowadzenie domów dla osób samotnych.
Chorągiew Stołeczna ZHP Szczep 9 Radzymińskich Drużyn Harcerskich i Gromad Zuchowych "Labirynt"	Stowarzyszenie	tak	<p>-prowadzi całoroczną działalność wychowawczą, edukacyjną i oświatową wśród dzieci i młodzieży, posługując się harcerską metodą wychowawczą, -wypowiada się w sprawach dzieci i młodzieży, upowszechnia prawa dziecka, -współdziała z rodzicami, w szczególności poprzez koła przyjaciół harcerstwa, wspierając ich w wychowaniu dzieci i młodzieży, -kształtuje więzi międzypokoleniowe poprzez działania na rzecz osób w wieku emerytalnym, szczególnie harcerskich seniorów i kombatanów, -upowszechnia zasady wolności i praw człowieka, swobód obywatelskich, w tym równych szans kobiet i mężczyzn, -przyczynia się do budowania społeczeństwa obywatelskiego i rozwoju demokracji, wspomaga rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, -kształtuje postawy patriotyczne poprzez upowszechnianie tradycji narodowych, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, -realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej, w tym poprzez prowadzenie działalności charytatywnej i opiekuńczej, -prowadzi działania na rzecz: a) wyrównywania szans, zapobiegając wykluczeniu społecznemu,</p>

			<p>b) resocjalizacji dzieci i młodzieży nieprzystosowanych społecznie,</p> <p>c) osób niepełnosprawnych, a w szczególności rehabilitację i rewalidację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,</p> <p>d) integracji i reintegracji zawodowej i społecznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzi działalność w zakresie ratownictwa i ochrony ludności podczas stanów nadzwyczajnych i kryzysowych, - udziela pomocy ofiarom katastrof i klęsk żywiołowych w kraju i za granicą, - upowszechnia ideę wolontariatu, - organizuje wolontariuszy do realizacji celów statutowych ZHP, - prowadzi działalność edukacyjną i kształceniową wśród osób dorosłych, w szczególności szkoli wolontariuszy, - organizuje przedsięwzięcia związane z rozwojem zainteresowań i specjalności w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i krajoznawstwa, - organizuje letni i zimowy wypoczynek w formach wyjazdowych i w miejscu zamieszkania, - działa na rzecz zrównoważonego rozwoju, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, - działa na rzecz promocji zdrowego trybu życia oraz ochrony zdrowia, - inicjuje i realizuje programy profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym, przemocy, profilaktyki alkoholowej i innych uzależnień, - prowadzi działania na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy, - przygotowuje członków organizacji do aktywności na rynku pracy, - podejmuje działalność wspomagającą rozwój przedsiębiorczości, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, - prowadzi działalność wspomagającą technicznie, organizacyjnie i merytorycznie harcerskie komendy oraz organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, - tworzy i prowadzi ośrodki oraz placówki oświatowo-wychowawcze, opiekuńczo-wychowawcze, - tworzy i prowadzi ośrodki oraz placówki prowadzące działania w zakresie kultury, - prowadzi działalność naukowo-badawczą w szczególności w utworzonych i prowadzonych ośrodkach naukowo-badawczych, - prowadzi działalność wydawniczą, radiową i informacyjną.
--	--	--	--

Fundacja "Kamyk"	Fundacja	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność na rzecz rodziny. 2. Prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej, profilaktycznej, doradczej, szkoleniowej, kulturalnej, opiekuńczej, wychowawczej i terapeutycznej skierowanej do Rodziny. 3. Promowanie szeroko pojętej edukacji i wspieranie działań na rzecz rozwoju szkół i placówek edukacyjnych oraz nowoczesnych form nauczania. 4. Edukacja artystyczna dzieci, młodzieży i dorosłych oraz promocja twórczości artystycznej. 5. Organizowanie i inspirowanie wydarzeń kulturalnych, naukowych oraz działań edukacyjnych. 6. Upowszechnianie idei świadomego rodzicielstwa i rodzicielstwa bliskości. 7. Przeciwdziałanie i zapobieganie marginalizacji społecznej. 8. Wspieranie rozwoju osobistego, intelektualnego, twórczego oraz społecznego dzieci, młodzieży i dorosłych. 9. Prowadzenie działań na rzecz integrowania lokalnych społeczności i podejmowanie działań na rzecz mieszkańców. 10. promocja i organizacja wolontariatu. 11. Podnoszenie kwalifikacji osób działających w sferze upowszechniania kultury. 12. Wypracowanie innowacyjnych form działalności kulturalnej, artystycznej i edukacyjnej poprzez sztukę oraz aktywne uczestnictwo w kulturze. 13. Przeciwdziałanie izolacji rodziców małych dzieci oraz osób samotnie wychowujących dzieci oraz Rodzin z problemem niepełnosprawności. 14. Wspieranie przedsiębiorczości, powrotu na rynek pracy oraz rozwoju zawodowego. 15. Organizacja czasu wolnego dzieciom, młodzieży i dorosłym. 16. promocja kultury fizycznej, sportu, turystyki oraz promowanie zdrowego stylu życia. 17. Budowanie społeczeństwa obywatelskiego. 18. Inne działania na rzecz wspierania Rodziny.
Fundacja "Kreatywni"	Fundacja	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działalności na rzecz rozwoju, ochrony i promocji zdrowia oraz promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia bez względu na wiek i płeć. 2. Promowanie twórczego rozwoju osobowościowego. 3. Wszelstronna pomoc świadczona na rzecz osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych społecznie, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów, młodzieży i środowisk społecznie zaniedbanych, a także osób zagrożonych uzależnieniem, wykorzystywanych i nieprzystosowanych społecznie. 4. Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób. 5. Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.

			<p>6. Przeciwdziałanie uzależnieniom, patologiom społecznym i negatywnym zjawiskom społecznym.</p> <p>7. Współdziałanie z administracją państwową i samorządową, organizacjami społecznymi, jednostkami służby zdrowia, podmiotami gospodarczymi, instytucjami naukowo-badawczymi w zakresie działań pomocowych na rzecz dzieci, młodzieży, seniorów, rodzin oraz społeczności lokalnych.</p> <p>8. Upowszechnianie i ochrona praw kobiet oraz działalność na rzecz równego statusu praw kobiet i mężczyzn.</p> <p>9. Działalność na rzecz podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.</p> <p>10. Działalność charytatywna.</p> <p>11. Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych i chorych psychicznie.</p> <p>12. Promocja i organizacja wolontariatu.</p> <p>13. Działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo i informacyjnie organizacje pozarządowe i podmioty publiczne.</p> <p>14. Prowadzenie działalności na rzecz upowszechniania i rozwoju kultury fizycznej i sportu.</p> <p>15. Krzewienie turystyki i krajoznawstwa oraz aktywnych form wypoczynku dzieci, młodzieży i seniorów.</p> <p>16. Promowanie ekologii i ochrony przyrody, ochrony dziedzictwa przyrodniczego oraz troski o racjonalne wykorzystywanie zasobów przyrody.</p> <p>17. Wspierania przedsięwzięć mających za przedmiot oświatę i wychowanie oraz kulturę i sztukę.</p> <p>18. Pogłębianie i promowanie kultury i nauki, wspieranie rozwoju kultury i nauki.</p> <p>19. Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy.</p> <p>20. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.</p> <p>21. Stwarzanie i zapewnianie warunków dla krzewienia i propagowania postaw humanistycznych oraz prospołecznych.</p> <p>22. Propagowanie modelu dialogu społecznego i rozwoju podstaw instytucji społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>23. Upowszechnianie wiedzy na temat wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji.</p> <p>24. Propagowanie upowszechniania i ochrony praw konsumentów.</p> <p>25. Prowadzenie działalności na rzecz rozwoju przedsiębiorczości oraz aktywizacji zawodowej i życiowej.</p> <p>26. Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami.</p>
--	--	--	---

			27. Działania na rzecz osób w wieku emerytalnym.
Klub Koszykarski Radzymin	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie i organizowanie zajęć sportowych, stworzenie swym członkom odpowiednich warunków do uprawiania sportu, rekreacji ruchowej, turystyki i wypoczynku. 2. Udział w krajowej i międzynarodowej wymianie dzieci, młodzieży i dorosłych. 3. Uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych w mieście i gminie Radzymin i poza nią. 4. Organizowanie zajęć sportowych dla uczniów szkół oraz mieszkańców miasta i gminy Radzymin w celu wszechstronnego rozwoju ich sprawności fizycznej i umysłowej. 5. Organizowanie działalności sportowej ze szczególnymi uwzględnieniem funkcji zdrowotnych. 6. Kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych Klubu. 7. Promocja wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych zdrowego stylu życia wolnego od wszelkiego rodzaju uzależnień. 8. Działanie profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom w szczególności od narkotyków i alkoholu. 9. Wspieranie dzieci, młodzieży oraz dorosłych o niskim statusie finansowym oraz z rodzin patologicznych. 10. Ochrona prawna i reprezentowanie interesów członków Klubu Sportowego. 11. Pomoc finansowa dzieciom chorym i niepełnosprawnym z gminy Radzymin i powiatu wołomińskiego poprzez organizację turniejów charytatywnych.
Klub Piłkarski "Rządza" Załubice	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój i popularyzacja sportu, szczególnie piłki nożnej w gminie. 2. Szerzenie zdrowego stylu życia i przeciwdziałanie uzależnieniom poprzez sport. 3. Organizowanie zawodów i imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym. 4. Czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym. 5. Umacnianie zasad sportowej rywalizacji fair play. 6. Integracja lokalnej społeczności poprzez sport
Klub Piłki Ręcznej "ROKIS" Radzymin	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego dzieci i młodzieży. 2. Angażowanie dzieci i młodzieży do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych. 3. Uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych w mieście i gminie Radzymin. 4. Organizowanie zajęć sportowych oraz stwarzanie warunków dla zapewnienia rozwoju i uzdolnień z ukierunkowaniem na gry zespołowe. 5. Organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych. 6. Kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych klubu. 7. Promocja wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień. 8. Działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom od alkoholu, narkotyków oraz nikotyny. 9. Organizowanie wypoczynku o charakterze sportowym oraz rekreacyjnym.

			<ol style="list-style-type: none"> 10. Udział w ogólnopolskim systemie współzawodnictwa sportowego. 11. Wsparcie finansowe i rzeczowe dla zawodników Klubu będących w trudnej sytuacji materialnej. 12. Rozwój infrastruktury sportowej. 13. Działalność dydaktyczna dotycząca szkolenia kadr. 14. Udzielaniem stypendium. 15. Organizowanie warsztatów i prelekcji. 16. Zakładanie i prowadzenie sekcji sportowych. 17. Organizowanie festynów i pikników o charakterze rekreacyjno-sportowym. 18. Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego dzieci i młodzieży. 19. Angażowanie dzieci i młodzieży do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych. 20. Uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych w mieście i gminie Radzymin. 21. Organizowanie zajęć sportowych oraz stwarzanie warunków dla zapewnienia rozwoju i uzdolnień z ukierunkowaniem na gry zespołowe. 22. Organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych. 23. Kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych klubu. 24. Promocja wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień. 25. Działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom od alkoholu, narkotyków oraz nikotyny. 26. Wsparcie finansowe i rzeczowe dla zawodników Klubu będących w trudnej sytuacji materialnej. 27. Rozwój infrastruktury sportowej. 28. Działalność dydaktyczna dotycząca szkolenia kadr. 29. Udzielaniem stypendium.
Klub Sportowy "Fanaberia"	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współdziałanie z władzami sportowymi państwowymi i samorządowymi w celu zapewnienia członkom właściwych warunków do uprawiania sportu. 2. Podejmowanie działań mających na celu zdobycie środków finansowych koniecznych dla szkolenia zawodników oraz ich występów w zawodach sportowych. 3. Koordynowanie uczestnictwa w rozgrywkach i zawodach sportowych rangi krajowej i międzynarodowej w ramach Polskich i Międzynarodowych Federacji Tańca. 4. Organizowanie wyjazdów na zawody, imprezy sportowe i rekreacyjne. 5. Pokazy tańca sportowego. 6. Prowadzenie działalności szkoleniowej w zakresie przygotowania kadry klubu na najważniejsze zawody sportowe. 7. Prowadzenie działalności Klubu poprzez uczestnictwo w akcjach charytatywnych tj. WOŚP, pokazy dla dzieci z Domów Dziecka. 8. Sprawowanie opieki wychowawczej nad członkami Klubu.
Klub Sportowy "ROKIS"	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w szczególności łuczniczo. 2. Krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży. 3. Promowanie i propagowanie postaw obywatelskich. 4. Porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym. 5. Poprzez sport przeciwdziałanie patologiom społecznym.

			<p>6. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.</p> <p>7. Działalność dydaktyczna w tym doskonalenie kadr w dyscyplinie łucznictwa.</p> <p>8. Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami.</p>
<p>Międzyszkolny Klub Sportowy "Karate Kyokushin"</p>	<p>Stowarzyszenie</p>	<p>nie</p>	<p>1. Rozwijanie działalności prowadzącej do utrzymania i podnoszenia sprawności oraz prawidłowego rozwoju psychofizycznego i zdrowia swoich członków.</p> <p>2. Krzewienie kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na terenie działania Klubu oraz wychowywanie przez kulturę fizyczną, a w szczególności organizacja szkolenia sportowego w zakresie karate w grupach dla dzieci, młodzieży i dorosłych.</p> <p>3. Organizacja imprez sportowych a także udział w imprezach organizowanych przez powołane do tego organizacje.</p> <p>4. Upowszechnianie wśród społeczeństwa wychowania fizycznego i sportu, a także rekreacji ruchowej i turystyki.</p> <p>5. Popularyzacja kultury zdrowotnej i fizycznej oraz higienicznego trybu życia.</p> <p>6. Organizacja kursów i obozów sportowych oraz sportowo-rekreacyjnych dla zawodników, działaczy i organizatorów.</p> <p>7. Współdziałanie z organami samorządów terytorialnych i organami władz państwowych w celu zapewnienia członkom Klubu właściwych warunków do uprawiania sportu.</p>
<p>Mokre Łąki</p>	<p>Stowarzyszenie</p>	<p>nie</p>	<p>1) Zmniejszenie poczucia samotności u osób starszych</p> <p>2) prowadzenie działań mających na celu integrację i aktywizację osób starszych,</p> <p>3) organizowanie różnych form wypoczynku dla osób starszych zamieszkałych w domu,</p> <p>4) działanie na rzecz pozyskiwania funduszy na bieżącą działalność Stowarzyszenia,</p> <p>5) polepszenie sytuacji osób starszych i samotnych w gminie</p> <p>6) przestrzeganie praw człowieka</p> <p>7) Organizowanie i prowadzenie zajęć edukacyjnych i opiekuńczych</p> <p>8) Organizowanie form zbiorowego wypoczynku takich jak wycieczki, imprezy integracyjne, półkolonie, spektakle</p> <p>9). Organizowanie kursów i szkoleń doskonalających umiejętności o tematyce humanitarnej i społecznej</p> <p>Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:</p> <p>1). Organizowanie wolontariatu</p> <p>2). Prowadzenie portali internetowych o tematyce zgodnej z koncepcją Stowarzyszenia</p> <p>3). Organizowanie spotkań w siedzibie Stowarzyszenia.</p> <p>4). Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>5). Organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci</p> <p>6). Wszechstronna pomoc w rozwoju dzieci oraz działalność na rzecz osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>7). Utworzenie świetlicy wiejskiej.</p>

Polski Czerwony Krzyż Klub HDK PCK Radzymin	Stowarzyszenie	tak	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie osób i rodzin w trudnych sytuacjach losowych • wydawanie darów rzeczowych • organizowanie imprez charytatywnych • prowadzenie działalności charytatywnej • niesienie pomocy ofiarom klęsk i katastrof • prowadzenie różnych form pomocy i wychowania oraz opieki na dziećmi i młodzieżą • upowszechnianie edukacji związanej z bezpieczeństwem komunikacyjnym w tym szkolenia pierwszej pomocy • przedmedycznej promocją zdrowego stylu życia, walka z nałogami • upowszechnianie prawa humanitarnego wśród młodzieży, • prowadzenie na rzecz upowszechniania rozwoju krwiodawstwa i krwiolecznictwa • prowadzenie akcji kształtowania właściwych postaw i zachowań pro zdrowotnych, proekologicznych, promocja zdrowia i walka z nałogami
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 1 w Radzyminie	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w życiu społecznym. 2. Integrowanie i aktywizowanie emerytów, rencistów i inwalidów poprzez organizowanie różnych form życia kulturalnego, artystycznego, sportowego i turystycznego. 3. Organizowanie wszelkich form rehabilitacji. 4. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu zdrowia.
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 2 w Słupnie	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawianie warunków socjalno-bytowych oraz uczestnictwo w życiu społecznym poprzez współdziałanie z organami władz i administracji publicznej, samorządowej, ze związkami zawodowymi oraz innymi organizacjami społecznymi, gospodarczymi i spółdzielczymi 2. Integrowanie i aktywizowanie emerytów, rencistów i inwalidów poprzez organizowanie różnych form życia kulturalnego, artystycznego, sportowego i turystycznego. 3. Reprezentowanie ich interesów wobec władzy i administracji publicznej, samorządowej oraz popularyzowania ich problemów wśród społeczności.
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 3 w Starych Załubicach	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawianie warunków socjalno-bytowych oraz uczestniczenie w życiu społecznym poprzez współdziałanie z organami władzy i administracji publicznej, samorządowej, ze związkami zawodowymi oraz innymi organizacjami społecznymi, gospodarczymi, spółdzielczymi. 2. Integrowanie i aktywizowanie emerytów, rencistów i inwalidów poprzez organizowanie różnych form życia kulturalnego, artystycznego, sportowego i turystycznego. 3. Reprezentowanie ich interesów wobec organów władzy i administracji publicznej, samorządowej oraz popularyzowanie ich problemów wśród społeczeństwa.
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 4 w Nadmie	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integrowanie i aktywizowanie emerytów, rencistów, inwalidów poprzez organizowanie różnych form życia kulturalnego, artystycznego, sportowego i turystycznego. 2. Uczestnictwo w życiu społecznym na terenie naszej Gminy.

Radzyński Klub Sportowy "Mazur"	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechnianie kultury fizycznej, profilaktyki i przeciwdziałanie patologiom społecznym. 2. Zapobieganie wadom postawy oraz szkolenie dzieci i młodzieży w dyscyplinie piłka nożna. 3. Wychowanie dzieci i młodzieży poprzez uprawianie sportu. 4. Angażowanie młodzieży do różnych form ruchowych np. udział w turniejach w piłce siatkowej plażowej, siatkówce. 5. Organizacja festynów sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, a także korzystanie przez osoby dorosłe z siłowni "pod chmurką".
Stowarzyszenie Aktywnych 50+	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpowszechnianie wiedzy historycznej powiatu wołomińskiego i Radzymina przez czynne uczestnictwo w obchodach; 2. Wypełnianie wolnego czasu. 3. Tworzenie więzi towarzyskich. 4. Nawiązywanie kontaktów z instytucjami i stowarzyszeniami. 5. Organizowanie spotkań, prelekcji oraz innych imprez. 6. Uaktywnianie osób będących w osamotnieniu. 7. Integracja międzypokoleniowa
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej "ROKiS Radzymin"	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych Klubu. 2. Promocja wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień. 3. Działanie profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom od alkoholu i narkotyków. 4. Nawiązywanie kontaktów sportowych z innymi klubami na terenie i poza granicami kraju. 5. Rozwój gminnej infrastruktury sportowej. 6. Promocja dorobku sportowego mieszkańców Miasta i Gminy Radzymin na arenie krajowej. 7. Udział w ogólnopolskim systemie współzawodnictwa sportowego. 8. Kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych Klubu. 9. Promocja wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień. 10. Działanie profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom od alkoholu i narkotyków. 11. Nawiązywanie kontaktów sportowych z innymi klubami na terenie i poza granicami kraju. 12. Rozwój gminnej infrastruktury sportowej. 13. Promocja dorobku sportowego mieszkańców Miasta i Gminy Radzymin na arenie krajowej. 14. Udział w ogólnopolskim systemie współzawodnictwa sportowego.
Stowarzyszenie Seniorów Ziemi Radzyńskiej	Stowarzyszenie	nie	<ol style="list-style-type: none"> 1. podtrzymywania tradycji i pielęgnowania wartości historycznych i kulturowych wsi położonych w Gminie Radzymin oraz na terenie powiatu Wołomińskiego, 2. ochrony i promocji zdrowia swych członków, w tym poprzez propagowanie i popieranie różnorodnych form aktywności psychicznej i fizycznej adekwatnie do wieku i stopnia sprawności członków Stowarzyszenia, 3. upowszechniania i ochrony praw kobiet oraz działania na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn; 4. tworzenia, promocji i realizacji programów mających na celu pomoc osobom starszym, szczególnie będących w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych

			<p>osób (w tym osób niepełnosprawnych), w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym;</p> <p>5.w zakresie propagowania zasad kulturalnego współżycia społecznego,</p> <p>6.działalności wspomagającej rozwój społeczności lokalnej, w tym podejmowania działań zmierzających do utrzymania, nawiązania i zacieśnienia więzi i kontaktów osobistych między mieszkańcami regionu a w szczególności pomiędzy osobami starszymi i młodym pokoleniem;</p> <p>7.nauki, edukacji, oświaty i wychowania, ze szczególnym uwzględnieniem osób wieku trzeciego, także poprzez prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej i poznawczej w ramach organizowanych odczytów, spotkań, prelekcji i wycieczek edukacyjnych;</p> <p>8.organizacji zajęć rekreacyjnych dla osób starszych /emerytów, rencistów i inwalidów/</p> <p>9.kultury, sztuki, historii oraz ochrony dóbr kultury i tradycji gminy Radzymin</p> <p>10.upowszechniania kultury fizycznej i sportu swych członków;</p> <p>11.organizacji krajowych i zagranicznych wyjazdów turystyczno-poznawczych oraz wyjazdów wypoczynkowych i zdrowotnych;</p> <p>12.działań na rzecz integracji między-regionalnej i wewnątrz- europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami;</p> <p>13.współpracy z lokalną administracją dla realizacji celów Stowarzyszenia i strategicznego rozwoju Gminy Radzymin;</p> <p>14. współpracy przy realizacji celów, z Lokalną Grupą Działania - Związek Stowarzyszeń „Partnerstwo Zalewu Zegrzyńskiego”.</p>
Stowarzyszenie Zwykłe "Olimp Nowy Janków"	Stowarzyszenie	nie	<p>współpraca z innymi instytucjami: państwowymi, jednostkami samorządu terytorialnego, prywatnymi, sektorem gospodarczym oraz innymi stowarzyszeniami. wspieranie wszelkich inicjatyw służących rozwojowi zainteresowań, uzdolnień, aktywizacji zawodowej i działalności społecznej w środowisku lokalnym oraz wymianie doświadczeń w tym zakresie.</p>
Uczniowski Klub Sportowy "Dwójka" Radzymin	Stowarzyszenie	nie	<p>planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów, w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe szkoły oraz pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu;</p> <p>angażowanie wszystkich uczniów do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych;</p> <p>uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych w mieście i gminie Radzymin oraz poza nim;</p> <p>organizowanie zajęć sportowych dla uczniów w celu wszechstronnego rozwoju ich sprawności fizycznej i umysłowej;</p> <p>organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych;</p> <p>organizowanie uczniom wszystkich klas, różnorodnych form współzawodnictwa sportowego;</p> <p>kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych Klubu;</p> <p>promocja wśród młodzieży zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień;</p> <p>organizowanie uczniom wypoczynku zimowego i letniego o charakterze sportowym oraz rekreacyjnym.</p>

Stowarzyszenie "Radzyńskie Forum"	Stowarzyszenie		Celem stowarzyszenia jest: 1. Proponowanie i wspieranie przedsięwzięć z dziedziny społeczeństwa informacyjnego dla wzmocnienia świadomości społecznej mieszkańców 2. Działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. 3. Tworzenie i wspieranie inicjatyw społecznych głównie w zakresie kultury, oświaty i wychowania, pomocy społecznej i sportu. 4. Działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. 5. Działania na rzecz walki z bezrobociem oraz promocji przedsiębiorczości i innowacji 6. Promocja miasta i gminy Radzymin. 7. Działalność ekologiczna oraz na rzecz ochrony środowiska. * 8. Aktywizacja społeczna mieszkańców miasta i gminy Radzymin 9. Promocja zdrowia i zdrowego trybu życia 10. Promocja idei honorowego krwiodawstwa 11. Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; 12. Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej 13. Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych 14. Działalność na rzecz organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży 15. Działalność na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego 16. Działalność na rzecz ratownictwa i ochrony ludności; 17. Działalność na rzecz pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych 18. Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami
-----------------------------------	----------------	--	--

Źródło: Baza danych o organizacjach pozarządowych, <https://bip.radzymin.pl/artykuly/189/baza-danych-o-organizacjach-pozarządowych>, data korzystania 13.01.2021 r.

Powyższe zestawienie dotyczy fundacji / stowarzyszeń, które w swoją działalność wpisane mają zadania wspierające mieszkańców Gminy Radzymin a także przeciwdziałanie zjawiskom wskazanym w diagnozie problemów społecznych.

3.2 Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Radzyminie na koniec 2020 roku zatrudnionych na umowę o pracę było ogółem 29 osób (27,50 etatu), w tym Kierownik Ośrodka oraz Kierownik Działu Pomocy. Inna forma zatrudnienia to umowa zlecenie m. in. do realizacji usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznym, informatyk oraz Inspektora Ochrony Danych.

Zatrudnieni w OPS pracownicy posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe, jak i zdolności interpersonalne do pracy z osobami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej z terenu Gminy Radzymin. Wszyscy pracownicy socjalni oraz specjaliści pracy socjalnej posiadają odpowiednie przygotowanie zawodowe wymagane przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Kadra kierownicza posiada wymagane wykształcenie, a pracownikom merytorycznym i administracyjnym stwarza się warunki umożliwiające podnoszenie kwalifikacji. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach posiadanych

środków i możliwości regularnie doskonala swoje doświadczenie zawodowe w specjalistycznych szkoleniach i konferencjach.

4. Analiza strategiczna SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych stron podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot. Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

- mocne strony (wewnętrzne czynniki pozytywne) to przede wszystkim to, co wyróżnia na tle innych. Są to te dziedziny działalności, które tworzą potencjał i pozytywny wizerunek instytucji.
- słabe strony (wewnętrzne czynniki negatywne) to te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji.
- szanse (zewnątrze czynniki pozytywne) to wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjające dla instytucji sytuacje. Są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społecznie efekty.
- zagrożenia (zewnątrze czynniki negatywne) to zbiór możliwych sytuacji i procesów, które mogą tworzyć niekorzystne dla instytucji warunki rozwoju w jego otoczeniu. Zagrożenia są postrzegane jako bariery, utrudnienia i możliwe niebezpieczeństwa dla zakładanych procesów.

Tabela nr 23. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
○ bliska lokalizacja gminy względem Warszawy,	○ niskie wynagrodzenia pracowników socjalnych względem wymagań

<ul style="list-style-type: none"> ○ aktywne działania władz gminy w rozwiązywaniu problemów społecznych ○ zrozumienie władz gminnych dla potrzeb mieszkańców w zakresie pomocy społecznej ○ stabilna i doświadczona kadra ośrodka pomocy ○ akceptacja społeczna dla działań mających charakter profilaktyczny ○ dobry kontakt pracowników socjalnych z podopiecznymi Ośrodka w ramach prowadzonej pracy socjalnej ○ aktywność organizacji pozarządowych, osób prywatnych, stowarzyszeń, fundacji w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej ○ dobre rozeznanie środowiska lokalnego pod względem problemów społecznych ○ dobre usytuowanie i baza lokalowa instytucji pomocy społeczne ○ dobrze zarysowana skala potrzeb podopiecznych ośrodka ○ doświadczenie i aktywność podmiotów w zakresie pozyskiwania środków oraz umiejętność realizacji programów ○ stabilność finansowania działań w zakresie profilaktyki uzależnień ○ potencjał organizacji pozarządowych działających w sferze społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> ○ bariery architektoniczne w instytucjach użyteczności publicznej ,niedostosowanie budynku OPS, Urzędu Miasta, placówek oświatowych, bibliotek do potrzeb osób niepełnosprawnych ○ dziedziczenie ubóstwa i niezaradności życiowej, ○ uzależnienie rodzin od pomocy społecznej, roszczeniowość ○ niewystarczająca liczba wolontariuszy przygotowanych do pracy z podopiecznymi w szczególności z seniorami oraz niechęć osób starszych do korzystania z ich pomocy, ○ niska aktywność społeczna oraz niechęć osób biernych zawodowo do pracy ze względu na wysokie świadczenia socjalne ○ słaba pozycja materialna seniorów, ○ niska świadomość zagrożeń wynikających z dziedziczenia ubóstwa ○ alkoholizm i przemoc ○ niewystarczająca liczba lokali komunalnych ○ brak oferty pomocy i zajęć dla osób starszych ○ nauka zdalna w czasach pandemii coronawirusa ○ ograniczony dostęp do instytucji pomocowych dla osób zamieszkujących poza miastem ○ niewykorzystanie świetlic przyszkolnych ○ ograniczenia instytucjonalne i kadrowe w środowiskowym systemie wsparcia ○ zanikające więzi międzyludzkich, rozpad więzi rodzinnych
---	---

	<p>(separacje, rozwody, emigracja zarobkowa)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zbyt mała liczba świetlic, zapewniających opiekę nad dziećmi w godzinach pracy rodziców ○ duże obciążenie ilością realizowanych zadań pracowników pomocy społecznej
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ○ możliwość pozyskiwania funduszy ze środków zewnętrznych ○ możliwość budowania zintegrowanego systemu pomocy społecznej przy włączaniu partnerów publicznych i społecznych, ○ wzrost jakości usług świadczone przez podmioty realizujące zadania pomocy społecznej – programy ministerialne „Opieka wytchnieniowa” „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” ○ rozpropagowanie idei wolontariatu ○ możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników pomocy społecznej – projekty UE, współpraca MCPS, KFS z Urzędu Pracy ○ utworzenie placówki wsparcia dziennego 	<ul style="list-style-type: none"> ○ brak poradnictwa specjalistycznego poza miastem Radzymin, ○ pogarszający się stan zdrowia społeczeństwa ○ zwiększenie się liczby osób z orzeczeniem o niepełnosprawności ○ starzenie się społeczeństwa ○ ubożenie ludności ○ postępująca degradacja wartości rodziny oraz postępujący zanik wzorców wychowawczych ○ zanikanie więzi międzypokoleniowych ○ wzrost zapotrzebowania na pomoc długoterminową w tym skierowanie do DPS oraz usługi opiekuńcze ○ roszczeniowa postawa osób objętych pomocą społeczną, ○ niechęć ludzi do zmiany sytuacji; ○ brak dostatecznie rozwiniętej infrastruktury pomocy społecznej, ○ braki realizatorów usług opiekuńczych ○ brak ośrodków wsparcia

Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy

5. Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych

5.1 Misja

Zachodzące procesy globalizacyjne odbiją swoje piętno także na mniejszych społecznościach lokalnych. Również Gmina Radzymin podlega tym zmianom i musi stawić im czoła, zmierzyć się z nowymi problemami wynikającymi zarówno z uwarunkowań lokalnych, jak i wpływu z zachodzących, w skali światowej i ogólnopolskiej, zmian społeczno – gospodarczych i politycznych. Duże znaczenie w kształtowaniu się przyszłej polityki społecznej będą miały obecne wydarzenia, spowodowane stanem pandemii COVID 19 na całym świecie. Ryzyko zakażenia wirusem SARS COV-2 powoduje nie tylko niestabilność ekonomiczną, wpływa negatywnie na globalną i lokalną gospodarkę, ale odbija się również na funkcjonowaniu ludzi i uwidacznia się w relacjach międzyludzkich. „Narodowa kwarantanna” przyniosła ze sobą szereg niepokojących zmian, takich jak: wzrost przemocy, wzrost liczby separacji i rozwodów, wzrost liczby osób cierpiących na choroby psychiczne takie jak depresja, a także świadome odizolowanie się i znieczulenie na problemy innych osób. Już dziś wiadomo, że okres ten lawinowo pociągnie za sobą dodatkowe konsekwencje i problemy społeczne, z którymi będzie musiała się zmierzyć lokalna infrastruktura pomocy społecznej.

Na kształtowanie się lokalnej polityki społecznej mają wpływ procesy zewnętrzne i wewnętrzne. Wśród czynników zewnętrznych mających istotny wpływ na sytuację społeczną w Gminie warto wymienić te, które wynikają z niekorzystnych perspektyw demograficznych – starzenie się społeczeństwa Gminy, degradacja wartości rodzinnych oraz innych nieznanymi jeszcze dzisiaj zagrożeń.

Przy opracowywaniu niniejszego dokumentu wzięto pod uwagę w/w czynniki oraz założono a priori, że pomoc społeczna będzie mogła podlegać dużym przemianom zarówno w układzie instytucjonalnym, jak i zadaniowym. Na sytuację w Gminie Radzymin mają wpływ procesy ekonomiczno - społeczne, w związku z czym, na podstawie przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, można już dziś uwzględnić w celach strategicznych, zagrożenia wynikające z sytuacji zewnętrznej, oraz przewidzieć potrzeby i dalsze problemy społeczności lokalnej, takie jak: konieczność niesienia pomocy osobom bezrobotnym, spowodowaną trudną sytuacją na lokalnym rynku pracy, wsparcie osób niepełnosprawnych, niesamodzielnymi

i w podeszłym wieku, występowanie zjawiska bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz dalsza konieczność zapewnienia takim rodzinom wsparcia asystentów rodziny, niewystarczająca jakość życia osób z niepełnosprawnością, izolacja osób niepełnosprawnych, problemy ludzi z uzależnieniami, problemy rodzin dotkniętych przemocą, występowanie potrzeb wymagających rozwiązań innowacyjnych dla obszaru polityki społecznej i innych.

Kluczowym elementem niniejszej strategii jest misja, będąca naczelnym celem polityki społecznej Gminy Radzymin, wokół której powinny koncentrować się działania różnych lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych gminy i jej mieszkańców. Misja precyzuje jaki powinien być wizerunek gminy w perspektywie następnych kilku lat i jakie są priorytety w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców.

Misją Gminy Radzymin jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców poprzez udostępnianie istniejących oraz rozwijanie nowych form wsparcia społecznego realizowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, grupy samopomocy i wolontariat.

Misja ta rozwija i uszczegóławia pojęcie „**poprawę jakości życia mieszkańców Gminy Radzymin**” zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Radzymin na lata 2015 – 2024 z projekcją do 2030 roku przyjętą Uchwałą nr 191/XV/2015 Rady Miejskiej w Radzyminie z dnia 18 grudnia 2015 roku.

5.2 Wizja

Wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających

godności człowieka, a także podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

6. Cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań

Dla realizacji misji społecznej Gminy Radzymin, w oparciu o przeprowadzoną diagnozę, wytyczono cele strategiczne przewidziane do wykonania w latach 2021-2027. Dla ich realizacji wyróżniono konkretyzujące je cele operacyjne oraz wyznaczono działania. Ze względu na zakończoną perspektywę budżetową Unii Europejskiej obowiązującą w okresie 2014-2020 realizacja niektórych z poniżej wskazanych celów uzależniona jest od możliwości pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych.

Tabela nr 24. Cele strategiczne oraz operacyjne SRPS

Cel strategiczny I. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym					
Cel operacyjny 1 : Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy					
L.P.	DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI OSIĄDNIĘCIA CELU	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	Rozpowszechnianie wśród bezrobotnych informacji na temat aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu a także o prawach i uprawnieniach bezrobotnych.	2021-2027	PUP, Urząd Miasta i Gminy, organizacje pozarządowe	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP; Liczba osób korzystających ze wsparcia OPS z powodu bezrobocia;	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni

2	Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rozwoju form zatrudnienia na terenie gminy: prac interwencyjnych, robót publicznych i staży.	2021-2027	Urząd Miasta i Gminy, PUP, OPS;	Liczba osób skierowanych do prac interwencyjnych, robót publicznych, staże Liczba utworzonych i doposażonych stanowisk pracy; Liczba podmiotów gospodarczych i instytucji, w których zorganizowane zostały powyższe formy zatrudnienia	Budżet samorządowy,
3	Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny lub w ramach projektu socjalnego.	2021-2027	OPS	Liczba zawartych kontraktów socjalnych; Liczba przeprowadzonych projektów socjalnych	Budżet samorządowy
4	Objęcie pomocą materialną rodzin dotkniętych problemem bezrobocia.	2021-2027	OPS	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS z powodu bezrobocia	Budżet samorządowy
5	Opracowanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych	2021-2027	OPS, Urząd Gminy Radzymin	Liczba beneficjentów objęta wsparciem Liczba projektów	Fundusze zewnętrzne m. in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej
6	Aktywizacja społeczna i zawodowa bezrobotnych w ramach funkcjonującego w Radzyminie Klubu Integracji Społecznej	2021-2027	OPS, Urząd Gminy Radzymin	Liczba uczestników Klubu Integracji Społecznej Liczba zawartych umów o pracę lub umów cywilno - prawnych	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej Budżet państwa
7	Tworzenie i rozwijanie lokalnych instrumentów ekonomii społecznej	2021-2027	Urząd Gminy, OPS, organizacje pozarządowe,	Liczba utworzonych ekonomii społecznych (utworzonych, działających)	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej

Cel operacyjny 2 : Ograniczenie zjawiska ubóstwa jako podstawowego czynnika przyczyniającego się do wykluczenia społecznego

L.P.	DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI OSIĄDNIĘCIA CELU	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	Diagnozowanie potrzeb i możliwości wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	2021-2027	OPS, Urząd Gminy, organizacje pozarządowe	Liczba rodzin objętych pomocą; Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych, wychowawczych; Liczba rodzin objętych pracą socjalną Liczba rodzin objętych wsparciem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej Budżet państwa
2	Udzielanie pomocy materialnej, rzeczowej, poradnictwo oraz praca socjalna osobom potrzebującym.	2021-2027	OPS, Urząd Gminy	Liczba osób i rodzin, które otrzymały pomoc finansową, rzeczową i usługową oraz zasiłki dla bezrobotnych Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z tytułu bezrobocia	Budżet samorządowy Budżet państwa
3	Inicjowanie zbiórek żywności, odzieży i innych potrzebnych rzeczy dla osób ubogich.	2021-2027	OPS, oświata, organizacje pozarządowe	Liczba zbiórek; Liczba osób objętych pomocą	Budżet samorządowy Sponsorzy indywidualni
4	Przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od świadczeń pomocy społecznej poprzez skuteczną i kompleksową pomoc.	2021-2027	OPS, organizacje pozarządowe, PUP	Liczba osób uczestniczących w Klubie Integracji Społecznej; Liczba umów o pracę, umów cywilnoprawnych;	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej

5	Przeciwdziałanie zjawisku „dziedziczenia biedy” i wyuczonej bezradności poprzez kompleksową pracę z rodziną.	2021-2017	OPS, GKRPA	Liczba osób i rodzin objętych pracą socjalną; Liczba zawartych kontraktów socjalnych; Liczba rodzin korzystających z poradnictwa psychologicznego i prawnego	Budżet samorządowy
6	Tworzenie oraz realizacja projektów i programów ograniczających zjawisko ubóstwa.	2021-2027	OPS, organizacje pozarządowe	Liczba programów i projektów służących eliminowaniu skutków ubóstwa	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej
7	Zwiększenie zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych	2021-2027	Urząd Miasta i Gminy	Liczba mieszkań komunalnych Liczba mieszkań socjalnych	Bank Gospodarki Krajowej Fundusz Dopłat Budżet samorządowy

Cel strategiczny II. Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych, niesamodzielných, zależnych i w podeszłym wieku

Cel operacyjny 1: Rozwój usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych, chorych, niesamodzielných, zależnych i w podeszłym wieku.

L.P.	DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI OSIĄDNIĘCIA CELU	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	Rozwój zróżnicowanych form usług opiekuńczych	2021-2027	OPS, Gmina Radzymin, organizacje pozarządowe	Liczba osób korzystających z różnych form wsparcia Liczba programów rządowych i resortowych	Budżet samorządowy Budżet państwa
2	Inicjowanie, rozwój i promocja wolontariatu seniorów	2021-2027	OPS, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	Liczba seniorów objętych wolontariatem Liczba wolontariuszy w wieku powyżej 60 r.ż.	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej

Cel operacyjny 2: Wsparcie osób niepełnosprawnych, niesamodzielnych i w podeszłym wieku oraz ich rodzin w środowisku lokalnym

L.P.	DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI OSIĄDNIĘCIA CELU	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	Społeczne i prozdrowotne wsparcie seniorów w środowisku lokalnym	2021-2027	OPS, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe, PCPR, Urząd Gminy	<p>Liczba osób objętych pomocą społeczną z tytułu niepełnosprawności;</p> <p>Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi;</p> <p>Liczba osób objęta usługami asystenta na rzecz osób z niepełnosprawnościami lub rodzin z dziećmi niepełnosprawnościami;</p> <p>Kwoty wydatkowane na wsparcie osób niepełnosprawnych (świadczenia rodzinne, świadczenia z pomocy społecznej)</p>	<p>Budżet samorządowy</p> <p>Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej</p> <p>Budżet państwa</p>
2	Rozwijanie dziennych oraz całodobowych form wsparcia dla seniorów, domu dziennego/ całodobowego pobytu osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych	2021-2027	OPS, Urząd Miasta i Gminy, organizacje pozarządowe	<p>Liczba osób biorących udział w projektach zmierzających do ich aktywizacji społecznej i zawodowej;</p> <p>Liczba miejsc w placówkach wsparcia;</p>	<p>Budżet samorządowy</p> <p>Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej</p> <p>Budżet państwa</p>
3	Zapewnienie opieki całodobowej/ wsparcie placówek świadczących całodobową opiekę dla osób niepełnosprawnych, niesamodzielnych	2021-2027	Urząd Miasta i Gminy, OPS	<p>Liczba mieszkańców placówek całodobowych, którzy otrzymują dofinansowanie z budżetu gminy</p> <p>Liczba osób skierowanych do placówek, będących mieszkańcami gminy Radzymin</p>	<p>Budżet samorządowy</p>

4	Wsparcie poradnictwa specjalistycznego	2021-2027	GKRPA, organizacje pozarządowe, OPS	Liczba osób, którym udzielono specjalistycznego wsparcia	Budżet samorządowy Budżet powiatu Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej
5	Wspieranie zadań związanych z likwidacją barier architektonicznych obiektów gminy Radzymin	2021-2027	Urząd Miasta i Gminy, OPS	Liczba przystosowanych obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych Liczba zaopiniowanych projektów, realizowanych przez gminę zadań inwestycyjnych i remontowych	Budżet samorządowy
6	Wspieranie osób niepełnosprawnych w zakresie likwidacji barier architektonicznych w lokalach mieszkalnych	2021-2027	PCPR, Urząd Miasta i Gminy, OPS	Liczba konsultacji dotyczących możliwości realizacji i dofinansowania	Budżet samorządowy Budżet powiatowy

Cel strategiczny III. Kompleksowe wsparcie rodzin w prawidłowej realizacji ich funkcji

Cel operacyjny 1 : Nabycie lub rozwój kompetencji rodzicielskich i społecznych

L.P.	DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI OSIĄDNIĘCIA CELU	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	Wzmacnianie działań zapobiegających dezintegracji rodzin, poprzez wsparcie usług asystenta rodziny	2021-2027	OPS	Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny	Budżet samorządowy Budżet państwa

2	Warsztaty kompetencji rodzicielskich	2021-2027	OPS, organizacje pozarządowe	Liczba warsztatów Liczba uczestników	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej
3	Świadczenie pogłębionej pracy socjalnej z rodzinami (kontrakty socjalne, projekty socjalne)	2021-2027	OPS	Liczba kontraktów socjalnych Liczba osób uczestniczących w projektach socjalnych	Budżet samorządowy
4	Promowanie aktywnego wypoczynku rodzin, organizowanie imprez mających na celu budowanie pozytywnego wizerunku rodziny	2021-2027	OPS, UMiG, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	Liczba zorganizowanych imprez Liczba organizacji i instytucji oferujących zajęcia dla dzieci; Liczba uczestników zajęć; Liczba wolontariuszy;	Budżet samorządowy
5	Wdrażanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny	2021-2027	OPS, oświata, Policja, GKRPA, PCPR, Sąd Rejonowy, organizacje pozarządowe, ZI, Urząd Miasta i Gminy, Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna, Zakłady Opieki Zdrowotnej	Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny Liczba dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego	Budżet samorządowy, Dotacja z budżetu państwa Środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł

Cel operacyjny 2: Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie

L.P.	DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI OSIĄDNIĘCIA CELU	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
------	-----------	------------------------	--------------	----------------------------	---------------------

1	Prowadzenie działań określonych procedurą Niebieskie Karty	2021-2027	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, OPS, Policja, oświata, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, GKRPA	- liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty - Liczba zakończonych procedur (z podziałem na powód zakończenia)	Budżet samorządowy
2	Pomoc specjalistyczna dla osób doświadczających przemocy	2021-2027	GKRPA, organizacje pozarządowe, OPS	Liczba osób korzystających z pomocy specjalistycznej Liczba udzielonych porad specjalistycznych	Budżet samorządowy Środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł
3	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy oraz ich dzieciom	2021-2027	OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Grupy robocze, placówki specjalistyczne	Liczba osób, którym udzielono schronienia oraz pomocy specjalistycznej w placówkach, w tym liczba dzieci Liczba placówek Liczba miejsc w placówkach	Budżet samorządowy
4	Rozpowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie, przeciwdziałania przemocy oraz ochrony przed przemocą, dostępnych formach przemocy	2021-2027	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, OPS, Policja, oświata, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, GKRPA GKRPA, OPS, ZI, UMiG, placówki oświatowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe	Liczba akcji informacyjno – edukacyjnych	Budżet samorządowy
5	Oddziaływania terapeutyczno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	2021-2027	OPS, ZI, GKRPA	Liczba placówek realizujących programy dla osób stosujących przemoc Liczba osób skierowanych do programu korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy	Budżet samorządowy Budżet państwa

6	Wdrażanie Programów Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	2021-2027	OPS, Urząd Miasta i Gminy, Oświata, GKRPA, ZI, Policja, organizacje pozarządowe, Sąd Rejonowy	<p>Liczba spotkań ZI</p> <p>Liczba grup roboczych</p> <p>Liczba Niebieskich Kart</p> <p>Liczba osób korzystających z pomocy w całodobowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej</p> <p>Liczba osób, u których w wyniku uzyskanej pomocy uległa poprawie sytuacja życiowa</p>	Budżet samorządowy, środki pozyskane z innych źródeł np. środki z budżetu państwa i województwa
---	---	-----------	---	---	---

Cel strategiczny IV. Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowego stylu życia

Cel operacyjny 1 : Wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin

L.P.	DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI OSIĄDNIĘCIA CELU	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	Program świetlic środowiskowych	2021-2027	UMiG, OPS, GKRPA,	<p>Liczba świetlic</p> <p>Liczba uczestników</p>	<p>Budżet samorządowy</p> <p>Fundusze zewnętrzne, m. in. funduszu strukturalne Unii Europejskiej</p>
2	Poprawa funkcjonowania rodzin z problemem uzależnień	2021-2027	GKRPA, OPS	<p>Liczba programów</p> <p>Liczba odbiorców programów</p> <p>Liczba placówek udzielających wsparcia</p>	<p>Budżet samorządowy</p> <p>Budżet państwa</p>
3	Wdrażanie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	2021-2027	GKRPA , OPS, Policja, oświata, służba zdrowia, Urząd Gminy	<p>- liczba osób objętych działaniami GKRPA</p> <p>- liczba osób skierowanych do zakładów leczenia uzależnień</p>	Budżet samorządowy

4	Poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych	2021-2027	OPS, GKRPA	Liczba programów Liczba odbiorców programu Liczba działań służących aktywizacji zawodowej Liczba placówek realizujących działania na rzecz osób uzależnionych	Budżet samorządowy Budżet państwa
---	--	-----------	------------	--	--------------------------------------

7. Analiza ryzyka w opracowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Analiza szerokiego spektrum programów rozwoju, których wdrażanie będzie w perspektywie co najmniej najbliższych 6 lat oddziaływać na sytuację w Gminie Radzymin pozwalają prognozować, że w tym okresie, pomoc społeczna stanowić będzie bardzo ważny element w polityce państwa, a więc także samorządu lokalnego. Będzie to między innymi następstwem wprowadzonego w życie europejskiego programu wyrażonego zapisami dokumentu strategicznego „Europa 2020”, który wiele uwagi poświęcił poprawie sytuacji w sferze społecznej. Wśród czynników zewnętrznych mających istotny wpływ na sytuację społeczną w Gminie warto podkreślić te, które wynikają z niekorzystnych perspektyw demograficznych, zmian systemu wartości, rozbicia podstawowych wartości rodzinnych, migracji zewnętrznej i wewnętrznej młodzieży, napływu imigrantów i wielu nieznanych lub nierozpoznanych jeszcze zagrożeń. Zmiany zachodzące we współczesnej rodzinie wymagać będą nowego aparatu pojęciowego, jak też umiejętności rozwiązywania problemów i ich wczesnego rozpoznawania. Mając na względzie problemy globalne lokalna polityka społeczna musi uwzględniać pojawiający się problem starzenia się społeczeństwa, zmiany systemu wartości, zmiany w strukturze rodziny, czy też powiększające się obszary zagrożeń funkcjonowania jednostki i rodziny. Mając na względzie powyższe uwagi, można przyjąć, że pomoc społeczna będzie podlegać dużym przemianom zarówno w układzie instytucjonalnym, jak i zadaniowym. Rozwój sytuacji społecznej na terenie Gminy Radzymin będzie ściśle związany z rozwojem ekonomiczno –społecznym społeczności lokalnej. Uwzględniając

przeprowadzoną diagnozę sytuacji społecznej oraz skalę i znaczenie społeczne ujawniających się problemów dokonano wyodrębnienia sześciu obszarów merytorycznych, które wymagają planowania i wdrażania działań z zakresu pomocy społecznej. Obszary te uwzględniają zagrożenia i problemy wynikające z sytuacji zewnętrznej, ale przede wszystkim biorą pod uwagę uwarunkowania lokalne.

Dla Gminy Radzymin szczególne potrzeby w obszarze pomocy społecznej na okres obowiązywania niniejszej Strategii koncentrują się w zagadnieniach: starość, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, rodzina, uzależnienia i przemoc.

Uwzględniając dostępne opracowania analityczne oraz przeprowadzoną diagnozę lokalnej sytuacji w sferze społecznej sformułowano prognozę zagrożeń. W układzie ww. obszarów priorytetowych przedstawia się ona następująco.

Dla obszaru priorytetowego „Starość”:

- niewystarczającą świadomość społeczną w zakresie zagrożeń wynikających ze starzenia się społeczeństwa,
- wzrastające potrzeby w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób starszych,
- zanik więzi rodzinnych, konieczność zapewnienia całodobowej opieki mieszkańcom gminy,
- występowanie stanu niewystarczającej aktywizacji osób zaliczanych do obszaru wykluczenia społecznego.

Dla obszaru priorytetowego „Ubóstwo”:

- niepełną świadomość społeczną w zakresie skali dotkliwości ubóstwa,
- występowanie zjawiska ubóstwa oraz słabe warunki życia ludzi żyjących w biedzie,
- dziedziczenie biedy i brak umiejętności i wiedzy na temat wyjścia z ubóstwa,
- długofalowe negatywne następstwa pandemii COVID-19.

Dla obszaru problemowego „bezrobocie”:

- narastające potrzeby niesienia pomocy osobom długotrwale pozostającym bez pracy, występowanie poczucia bezradności wśród osób, które utraciły pracę w związku z pandemią koronawirusa bądź jej następstwami,
- zbyt małą świadomość możliwości wynikających z ekonomii społecznej,

- niewystarczającą efektywność tradycyjnych metod, narzędzi oraz instrumentów integracji bezrobotnych,
- ze względu na kryzys gospodarczy wywołany pandemią COVID-19 zbyt małą liczbę realizowanych projektów ukierunkowanych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych,
- uzyskiwanie niskiej skuteczności w rozwijaniu postaw przedsiębiorczych, poprzez brak zainteresowania wzrostem aktywności zawodowej.

Dla obszaru „niepełnosprawność”:

- występowanie uciążliwości i ograniczeń, które są następstwem istnienia różnych rodzajów niepełnosprawności,
- występowanie sytuacji niepełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- słaba jakość życia osób z niepełnosprawnością,
- występowania istotnego odsetka osób bezrobotnych, dla których niepełnosprawność jest dodatkowym ograniczeniem w dostępie do zatrudnienia,
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób z niepełnosprawnością i ich rodzin,
- utrzymywanie się potrzeb pomocy względem osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin,
- ograniczenia w przemieszczaniu się osób z niepełnosprawnością z powodu trwającej pandemii COVID-19 lub w wyniku jej następstw,
- występowanie stanu niewystarczającej integracji osób z niepełnosprawnością.

Dla obszaru priorytetowego „Rodzina”:

- niewystarczającą harmonijność funkcjonowania rodzin w środowisku lokalnym,
- niską dietność rodzin dyktowaną czynnikami ekonomicznymi,
- utrzymywanie się różnorodnych potrzeb w zakresie wsparcia rodzin,
- niewystarczający w stosunku do narastających potrzeb poziom funkcjonowania systemu pieczy zastępczej,

- utrzymywanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej organizacje pozarządowe w stosunku do rodzin,
- zerwanie więzi emocjonalnych,
- brak umiejętności wspólnego spędzania czasu wolnego,
- rosnący odsetek osób z zaburzeniami psychicznymi, z problemem alkoholowym oraz problemem przemocy w rodzinie,
- występowanie zjawiska dysfunkcji rodzin.

Dla obszaru priorytetowego „Uzależnienia i przemoc”:

- utrzymywanie się niedoboru pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych,
- niewystarczającą dostępność pomocy terapeutycznej dla rodzin osób uzależnionych rozproszenie i niewystarczający poziom integracji działań pomocowych świadczonych osobom dotkniętym przemocą w czasach pandemii koronawirusa,
- utrzymywanie się niewystarczającego poziomu profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom,
- utrzymywanie się zapotrzebowania na usługi edukacyjne dotyczące problemu przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom.

Przedstawione powyżej prognozy pozwalają zdefiniować system działań czyli strategię, która powinna być zrealizowana, aby ograniczyć skutki różnorodnych zagrożeń wynikających zarówno z uwarunkowań zewnętrznych, naturalnych zjawisk biologicznych (np. niepełnosprawności), problemów cywilizacyjnych, jak i niedoskonałości lokalnego systemu polityki społecznej. Proponowana strategia będzie obejmować osiągnięcie celów nastawionych na eliminację zagrożeń oraz poprawę sytuacji, która w czasie opracowywania Strategii została zidentyfikowana jako niekorzystna.

8. Monitoring realizacji celów i działań strategicznych

Monitoring realizacji celów strategicznych prowadzony będzie na bieżąco. Corocznie w okresie sprawozdawczym Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzyminie w składanym corocznie sprawozdaniu z działalności OPS informuję Radę Miejską

o stanie realizacji celów i zadań wynikających z niniejszej Strategii, stosownie do treści art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

9. Sposób wdrażania strategii oraz działań niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Radzymin na lata 2021-2027 wdrażana będzie przez realizację programów, projektów socjalnych oraz konkretnych działań realizowanych przez podmioty i instytucje współdziałające na poziomie gminnym z administracją samorządową. Działania będą realizowane na różnych poziomach począwszy od współpracy partnerskiej, aż po zlecenie realizacji zadań publicznych w trybie określonym przepisami prawa. W zleceniu zadań preferowane będą procedury oparte na przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, promujące działania miejscowych organizacji pożytku publicznego z zachowaniem zasad konkurencyjności i najwyższej jakości rezultatów. Programy i projekty muszą być zbieżne z założeniami zawartymi w Strategii oraz tak zaplanowane by wpisywały się w strukturę celu głównego lub celów szczegółowych, zaś efekty działań wpływały na osiągnięcie celu głównego strategii oraz jej misji.

10. Aktualizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radzymin na lata 2021-2027.

Strategia jest wieloletnim dokumentem planistycznym określającym dynamicznie zmieniający się pod względem natężenia problemów społecznych. Dlatego też jej aktualizacja może dotyczyć tylko okoliczności i faktów, których istnienia nie można było przewidzieć na etapie projektowania dokumentu lub które pojawiły się w trakcie wdrażania działań określonych w Strategii. Aktualizacja może zostać przeprowadzona również w przypadku nastąpienia istotnych zmian w przepisach prawa regulujących zakres zadań samorządu gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz finansowania tych zadań z budżetu gminy.

Zakończenie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radzymin określa misję dla instytucji oraz społeczności gminy, wyznacza cele strategiczne i działania, których realizacja powinna w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Problemy społeczne jakie stoją przed lokalnymi instytucjami realizującymi działania z zakresu polityki społecznej wymagają szerokiej współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych. Tylko współpraca między partnerami daje szansę na realizację podstawowego zadania jakim jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie ich trudnych sytuacji życiowych. Strategia ma charakter wieloletni i wyznacza kierunki rozwoju działań ze szczególnym uwzględnieniem tych, które mają na celu wyjście osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z tego kręgu. Wskazuje też nowe formy pomocy oraz różnorodne formy aktywności lokalnej konieczne dla budowania spójnego systemu wsparcia społecznego. Realizacja przyjętej strategii umożliwi racjonalne wykorzystanie potencjału wszystkich partnerów w celu rozwiązania wielu problemów społecznych. Dokument umożliwia również ubieganie się o środki zewnętrzne pochodzące m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej.

Przy istniejącym obecnie ogromnym zapotrzebowaniu na działania strategiczne należy pamiętać, że sam fakt przygotowania strategii to dopiero część teoretyczna procesu, którą należy uzupełnić praktyką i działaniem, czyli wdrożeniem dokumentu. Tutaj, odpowiedzialność spada na lokalnych polityków, działaczy, przedstawicieli różnych instytucji, zarówno administracji samorządowej, jak i organizacji pozarządowych. I tylko ich skoordynowana współpraca, wola i determinacja w przeznaczaniu i pozyskiwaniu środków finansowych przełoży się na skuteczność realizacji strategii.

11. Wykaz tabel

Tabela nr 1. Dane sieci gazowej na terenie gminy Radzymin

Tabela nr 2. Dane sieci gazowej na terenie miasta Radzymin

Tabela nr 3. Powody korzystania z pomocy społecznej w latach 2017 – 2020

Tabela nr 4. Zestawienie usług opiekuńczych w latach 2017 – 2020

Tabela nr 5. Zestawienie ilości osób umieszczonych w DPS w latach 2017-2020

Tabela nr 6. Mieszkalnictwo komunalne w Gminie Radzymin

Tabela nr 7. Wysokość przyznanych dodatków mieszkaniowych

Tabela nr 8. Liczba przyznanych dodatków energetycznych w latach 2017- 2020

Tabela nr 9. Zestawienie świadczeń pieniężnych realizowanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Tabela nr 10. Zestawienie ilościowe przyznanych świadczeń oraz poniesionych wydatków.

Tabela nr 11. Zestawienie osób bezrobotnych zamieszkujących na terenie Gminy Radzymin w latach 2017-2020.

Tabela nr 12. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności

Tabela nr 13. Dostępność architektoniczna budynków użyteczności publicznej.

Tabela nr 14. Powody przyznania pomocy rodzinom.

Tabela nr 15. Szkoły podstawowe, przedszkola oraz żłobki działające na terenie Gminy Radzymin w 2020 r.

Tabela nr 16. Zestawienie wydanych Radzymińskich Kart Mieszkańca

Tabela nr 17. Liczba wydanych kart dużej rodziny w okresie 2017-2020

Tabela nr 18. Liczba wniosków zarejestrowanych w okresie 2017-2020

Tabela nr 19. Liczba przeprowadzonych konsultacji

Tabela nr 20. Zadania publiczne realizowane przy wsparciu środków z GKRPA

Tabela nr 21. Instytucje udzielające wsparcia rodzinom uwikłanym w przemoc

Tabela nr 22. Wykaz organizacji działających na terenie Gminy Radzymin

Tabela nr 23. Analiza SWOT

Tabela nr 24. Cele strategiczne oraz operacyjne SRPS

12. Wykaz wykresów

Wykres nr 1. Długość sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Gminie Radzymin

Wykres nr 2. Deklaracje złożone w Centrum Medycznym im. Bitwy Warszawskiej 1920 r.

Wykres nr 3. Rodziny przeżywające trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Wykres nr 4. Liczba wydanych decyzji przyznających Bon Malucha

13. Wykaz wykorzystanych dokumentów i opracowań

Deklaracja Madrycka, <http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1878>, data korzystania 16.12.2020 r.

Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet (1993 r.) Declaration on the Elimination of Violence Against Women,

http://unic.un.org.pl/rownouprawienie/instrumenty_mn.php, data korzystania 16.12.2020 r.

Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych,

<http://www.niepelnosprawni.gov.pl/dokumenty-organizacji-narodow-zj/konwencja-o-prawach/> data korzystania 16.12.2020 r.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” (KSRR 2030) to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa,

<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/rada-ministrow-przyjela-projekt-krajowej-strategii-rozwoju-regionalnego-2030>, data korzystania 16.12.2020 r.

Program Polityki Senioralnej Powiatu Wołomińskiego na lata 2019 – 2025,

<http://www.bip.powiat-wolominski.pl/pliki/br/VI%20KADENCJA/Sesje/8/uchwaly/zal.100.pdf>, data korzystania 17.12.2020 r.

Standardowe Zasady Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych zostały przyjęte podczas 48 sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych w dniu 20 grudnia 1993 (Rezolucja 48/96)

http://www.tus.org.pl/uploads/dokumenty/standardowe_zasady_wyrownywania_szans_osob_niepelnospprawnych.pdf , data korzystania 16.12.2020 r.

Strategia Rozwoju Powiatu Wołomińskiego do 2025 roku, <http://www.bip.powiat-wolominski.pl/pliki/br/14.V/zal.%20127.pdf>, data korzystania 18.12.2020 r.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku, <https://www.mazovia.pl/zaatwspraw/prawo--przepisy/dokumenty-strategiczne/art,341,strategia-rozwoju-wojewodztwa-mazowieckiego-do-2030-roku.html>, data korzystania 16.12.2020 r.

Strategii Rozwoju Gminy Radzymin na lata 2015 – 2024 z projekcją do 2030 roku przyjętą Uchwałą nr 191/XV/2015 Rady Miejskiej w Radzyminie z dnia 18 grudnia 2015 roku

Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. poz. 260).

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej, <https://www.ekonomiaspoleczna.gov.pl/Krajowy,Program,Rozwoju,Ekonomii,Spoecznej,do,2023,roku,Ekonomia,solidarnosci,spolecznej,4119.html>, data korzystania 17.12.2020 r.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2020 r. poz. 1876 ze zm.)

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 poz. 2277 ze zm.)

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1409)

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1057)

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 808)

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2407)

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 176)

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 685)

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2133)

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 611)

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1057)

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006r. o spółdzielniach socjalnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2085)

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 426)

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1398)

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 111)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2050)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 218)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218)

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2019 poz.1295)

Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2020 r. poz. 713)

14. Źródła internetowe

Baza danych o organizacjach pozarządowych,
<https://bip.radzymin.pl/artykuly/189/baza-danych-o-organizacjach-pozarzadowych>, data korzystania 13.01.2021 r.

Deklaracja dostępności, <https://bip.radzymin.pl/artykul/620/2963/deklaracje-dostepnosci>, data korzystania: 12.12.2020 r.

Deklaracja dostępności, <https://bip.radzymin.pl/artykul/633/3192/dostepnosc-architektoniczna>, data korzystania: 12.12.2020 r.

Deklaracja dostępności, https://ops.radzymin.pl/16-deklaracja_dostepnosci, data korzystania: 28.02.2021 r.

Deklaracja dostępności, https://ops.radzymin.pl/16-deklaracja_dostepnosci, data korzystania: 28.02.2021 r.

Dostępność architektoniczna,
http://www.radzymin.pl/asp/pl_start.asp?typ=14&menu=594&strona=1, data
korzystania 12.12.2020 r.

Dostępność architektoniczna,
<https://bip.radzymin.pl/artykul/625/3110/dostepnosc-architektoniczna>, data
korzystania 12.12.2020 r.

Dostępność architektoniczna,
<https://bip.radzymin.pl/artykul/626/3111/dostepnosc-architektoniczna>, data
korzystania: 12.12.2020 r.

Dostępność architektoniczna,
<https://bip.radzymin.pl/artykul/627/3112/dostepnosc-architektoniczna>, data
korzystania: 12.12.2020 r.

Dostępność architektoniczna,
<https://bip.radzymin.pl/artykul/631/3120/dostepnosc-architektoniczna>, data
korzystania: 12.12.2020 r.

Dostępność architektoniczna,
<https://bip.radzymin.pl/artykul/632/3133/dostepnosc-architektoniczna>, data
korzystania: 12.12.2020 r.

Dostępność architektoniczna, <https://bip.radzymin.pl/artykuly/624/deklaracja-dostepnosci>, data korzystania 12.12.2020 r.

<http://www.parpa.pl/index.php/33-analazy-badania-raporty/132-statystyki>, data
korzystania 29.12.2020 r.

<https://mfiles.pl/pl/index.php/Ub%C3%B3stwo>, data korzystania: 19.12.2020 r.

https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Radzymin, data korzystania 11.12.2020 r.

<https://www.polskawliczbach.pl/Radzymin#rejestr-regon-w-pigulce>, data
korzystania 12.12.2020 r.

Komisariat Policji w Radzyminie,

<http://kppwolomin.policja.waw.pl/pw/kontakt/97947,Deklaracja-dostepnosc.html?search=3640861548248>, data korzystania 12.12.2020 r.

Mapa systemu dystrybucji gazu,

https://www.psgaz.pl/mapasystemu/PSG_data/index_2502_data/index_1115.html, data korzystania 17.01.2021 r.

Raport o stanie gminy 2019 r. <https://bip.radzymin.pl/artukul/546/2756/raport-o-stanie-gminy-za-rok-2019> data korzystania: 12.12.2020 r.

Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2019 r. , <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/ubostwo-pomoc-spoeczna/zasieg-ubostwa-ekonomicznego-w-polsce-w-2019-roku,14,7.html>, data korzystania: 19.12.2020 r.

15. Załączniki

Załącznik Nr 1. Ankieta dotycząca Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radzymin.

Załącznik Nr 2. Ankieta dla specjalistów współtworzących lokalny system rozwiązywania problemów społecznych.